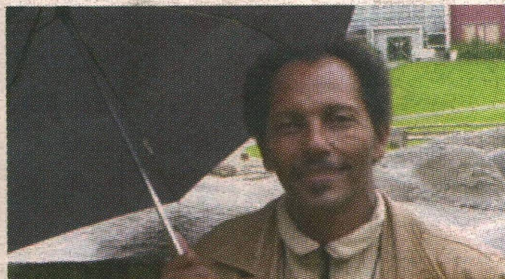

Vurderer ekstern kantinedrift i Breiviklia
Ansatte og studenter ved instituttene i Breiviklia vil ha kantina si tilbake, med eller uten SiTø som driver.

side 9

Et høyst uvanlig liv

Han har gjennomlevd undertrykkelse, fengsling og tortur. Så hvorfor er Aman Kadir Kamsare så påfallende harmonisk?

side 6 og 7

VIL INNFORE BETALINGSPARKERING

Trenger vi et eliteuniversitet?
Studentstyrelederen, prorektoren og den tidligere Harvard-foreleseren tar debatten i Utopia.

side 13

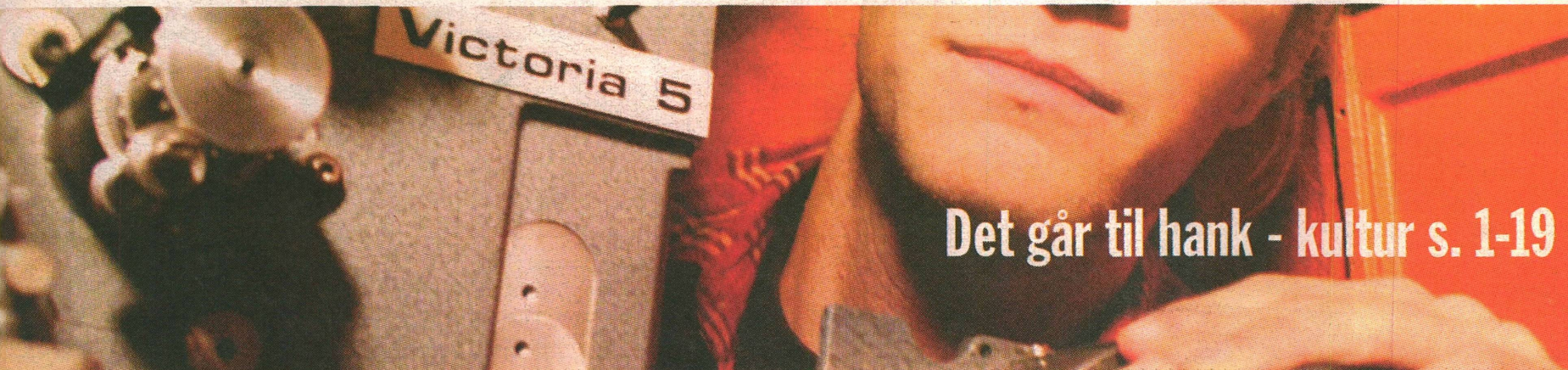
Rødgrønn triumf
Marcus Buck forklarer hva som kommer til å skje etter Bondeviks fall.

side 8

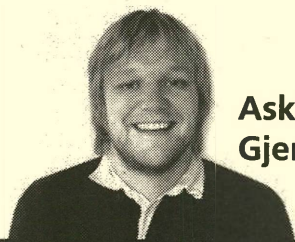
Teknisk direktør Kathrine Julin Pettersen går inn for å avgiftsbelegge samtlige 1350 parkeringsplasser ved UiTø.

side 4 og 5

Det går til hank - kultur s. 1-19

LEIAR

Askild
Gjerstad

ANSVARLIG REDAKTØR
redaktor@utropia.no

Utfordringar for eit veksende universitet

Universitet i Tromsø (UiTø) er ein institusjon i rask vekst. Med fleire studentar kjem fleire tilsette, og alt i alt er det no nesten 8 000 personar som har sitt daglege virke ved UiTø. Fyrst og fremst er dette ei svært gledeleg utvikling. Rett nok har det sine fordelar å vera liten, men signala dei siste åra seikar mot at alle universitet som ynskjer å hevda seg i den internasjonale konkurransen må ha minst 10 000 studentar. Hovudutfordringa for UiTø i vekståra framover blir å halda på profilen sin som det vesle, personlege universitetet, samtidig som ein greier å halda på pioneranda i forskings- og undervisningsprofilen.

I takt med veksten i antall studentar og tilsette aukar også presset på boligmarked, infrastruktur og alle andre tjenester knytt til Universitetet i Tromsø. No i haust har dette vist seg gjennom boligkrise, overfylte bussar og store problem med å finna ledige parkeringsplassar ved universitetet. Det er utvilsomt sistnevnte "krise" som skapar mest engasjement. I korttekst er problemet at dei tilsette ved sjukehuset fyller opp store delar av parkeringsplassane ved UiTø, fordi dei i motsetnad til parkeingsplassane ved sjukehuset er gratis. Resultatet av dette er at alle parkeringsplassane ved UiTø er opptatt frå klokka 09 til 12, noko som gjer at bilkøyrande studentar og tilsette ved UiTø har store problem med å finna seg parkeringsplass i dette tidsrommet. Parkeringsselskapet har hatt innbringande haustdagar med solid inntekt frå feilparkerte studentar, medan teknisk direktør har fått slengt skuldinger etter seg om at ho både er stalinistisk og uintelligent.

Teknisk direktør har no tatt initiativ til innføring av avgiftsbelagte parkeringsplassar. Sjølv om forslaget endå ikkje er vedtatt, tyder mykje på at dette blir den endelege parkeringsløyninga. Det kjem garantert protestar mot denne løyninga, sidan mange ynskjer seg innføring av oblatmerking av bilane til studentar og tilsette. Likevel tyder mykje på at teknisk direktør sitt forslag er det beste. Aller viktigast er det at innføring av parkeringsavgift vil få mange til å setja bilen heime, og heller ta bussen til universitetet. Det er noko av det viktigaste me som enkeltpersonar kan gjera for miljøet, i ei verd som skrik etter færre bilar og mindre CO₂-utslepp.

Engasjementet og temperaturen i parkeringsssaka har vore imponerende. No når løyninga er komen på bordet, får me håpa at studentar og tilsette kan ta med seg det same engasjementet inn i studiekvardagen. Då burde framtida sjå lys ut for vårt vesle universitet.

Vi presses til oljeutvinning i Barentshavet. Er det en reell mulighet å stå i mot?

KOMMENTAR

Vi har per i dag en storebror som blir så sint når han ikke får olje at han knuser ting.

Av Torstein Emanuelson

Johan Petter Barlindhaug, tidligere leder av distriktskommisjonen, er en ivrig talsmann for norsk olje- og gassvirksomhet i Barentshavet. I sin innledning på Internasjonalt Seminar på kulturhuset på torsdag, understreket han viktigheten av at Norge forvalter ressursene på norsk sokkel på en slik måte at landet blir det han kaller "den foretrukne forvalter av ressursene".

Da jeg tok inn over meg rekkevidden av Barlindhaugs poeng, besluttet jeg å dele mine bekymringer med Utropias lesere. Under dagens internasjonale regime vil vi kanskje ikke få status som "den foretrukne forvalter" dersom vi ikke setter i gang full oljeutvinning i Barentshavet. Hva Barlindhaug mener det vil innebære for Norge å havne i diskreditt hos verdens mektigste på denne måten, sa han ikke noe

direkte om, men han antydte at det i en slik situasjon ikke vil være noen selvfølge at det er Norge som forblir forvalter av ressursene.

Barlindhaug setter opp to forpliktelser Norge har i forvaltningen av oljeforekomstene. Øverst setter han forpliktelsen til bærekraftig utvikling, dernest forpliktelsen til å bruke oljen til verdenssamfunnets beste. Disse forpliktelsene burde gå hånd i hånd, men det er dessverre en avstand mellom dem. Sistnevnte innebærer nemlig, ifølge Barlindhaug, at Norge har et forsyningsansvar – per i dag først og fremst overfor USA, men på noe sikt også overfor andre stater som etterspør olje. Vi har per i dag en storebror som blir så sint når han ikke får olje at han knuser ting. Bedre da å gi ham olje, selv om vi gjerne skulle redusert den globale oppvarmingen.

Jeg er uenig med Barlindhaug i at etterspørsel etter olje utløser et forsyningsansvar hos produsentene. Olje kan langt på vei erstattes av andre energiformer, og når naturen tvinger oss til det, er det mulig å gå ned i energiforbruk. Derimot har vi et ansvar som forvaltere

av jordens økosystemer. En av virkningene av global oppvarming er svikt i jordbruksavlinger mange steder på kloden. Dette ansvaret har en naturlig forrang foran alt annet ansvar vi måtte føle, da det handler om menneskers eksistensgrunnlag.

Ingen ting kan skje over natten. Flere av de statene som forbruker mest fossilt brensel vegret seg mot å ta klimatrusselen på alvor. Her hjemme er vi utsatt for press i dette spørsmålet. Likevel må vi ta et verdivalg. Det innebærer en gradvis reduksjon i oljeproduksjonen og en satsing på alternative energikilder. Det er sannsynlig at Norges gode forhold til verdens store energiforbrukere ville bli satt på en prøve, men vi skal heller ikke glemme at miljøkampen drives i stadig flere land og med stadig større styrke.

Jeg er fremdeles bekymret, men jeg har et lite håp om at denne måten å se det på skal komme til å bli den foretrukne også i maktens korridorer. Jeg tror det er mulig gradvis å endre definisjonen av "den foretrukne forvalter". Det handler om politisk vilje.

Utropia

10 år siden
Universitetet-fabrikk eller fristed?
Har Universitetet utspilt sin rolle som samfunnskritisk instans?
 Dette var et vesentlig spørsmål over Vitenskapsteoretisk forum inviterte til møte under overskriften Universitetet i samfunnet. Innleder Yngvar Løchen, ISV, er bekymret over at gode akademiske prinsipper trekkes tilbake, og at byråkratiet og "bedriften universitetet" tar over. Rektor Ole Danbolt Mjøs peker på dilemmaet som ligger i nødvendigheten av tilpassning og samtidig ønsket om universitetes omsetning for tanke, forskning og undervisning.
Hentet fra Universitetet-fabrikk eller fristed, 1995

Skapt i reklamens bildet
 Dette er overskriften for temakvelden som Kristent forum arrangerer 27/2. Vi ønsker å ta opp spørsmålet om et betenkkelig syn på menneske og samfunn. Reklamekonsulent Chr. Ringdal og sosiologstudent Stein Erik Kruse holder innlegg. Ringdal vil vurdere spørsmålet ut ifra et bransjesynspunkt og Kruse vil betrakte problemet fra et kristent perspektiv.

Hentet fra Skapt i reklamens bilde, 1980 /

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa utgives med støtte over semesteravgifta.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Trykk:
Troms avistrykk
ISSN: 0806-9611

REDAKSJONEN

Agnieszka Brzycka
Andreas Jensen
Bente Jensen
Bård Follerås
Calle Manøver
Clemet Askeheim
Dragica Vidovic
Emilie Ekeberg

Endre Gabrielsen
Espen Sandberg
Frithjof Eide Fjeldstad
Glenn Fagervik
Harald Ziegler
Helene Skjeggestad
Ida Walenius
Ina Løwvold

Joep Aarts
Jørn Normann Pedersen
Lene Heitmann Rasch
Lisa Merethe Halvorsen
Lone Dybdal
Mari Sofie Andreassen
Marthe Nustad
Monica Westvold

Niels Petter Pettersen
Siri Kathrine Gaski
Stian Johansen

3

Onsdag 14. september 2005

NEWS IN BRIEF

Parking problem on campus- the solution is ready: Technical director Kathrine Julin Pettersen will charge for 1350 existing parking places. She says that if that happens, it will be in agreement with Student Board and relevant unions. Price per day is not determined, but it will be lowest possible and with pay machines. A dialog with Tromsbuss for discounts and more busses will be led. Immediate measure for payed guest parking are places west to Øvre lysthus. Money will be used in a way relevant for students and employees. Other measures were not feasible. Welfare officer in NSU Martin Osima does not like the solution, but agrees, since it is still better than it is now and will work for more busses and places for bicycles and skies.

An unusual story- Aman Kadir Kamsare does not know his age. When he came to the police in Bodø as a political refugee, he chose 9.01.'58 as his birth date. He is from Oromo people in Ethiopia and was active in student Oromo Liberation Front (OLF), that worked against the oppressive government who discovered and imprisoned 95 activists in '78. He was tortured in order to admit activism. '88 they were released thanks to Amnesty International from Ethiopia and he started to study. '92 present regime began to rule. '96 took him almost 1 year to escape on foot to Kenya. In Norway, he finished secondary school, got MA in English and African literature at UiTø and is planning a doctorate. 3.09. he protested in Oslo when president of Ethiopia got Hydro Yara prize for reducing poverty.

Re-open the canteen in Breiviklia- This fall students and employees found their canteen closed. Many of them think that its closing ruins the atmosphere and contact for both groups as a natural gathering place. If Student Welfare Organisation (SWO) does not revise the decision, institutes will find others to run the canteen, possibly University. SWO says that almost nobody used it, it was losing money and that the building is close to bigger canteens that can be used.

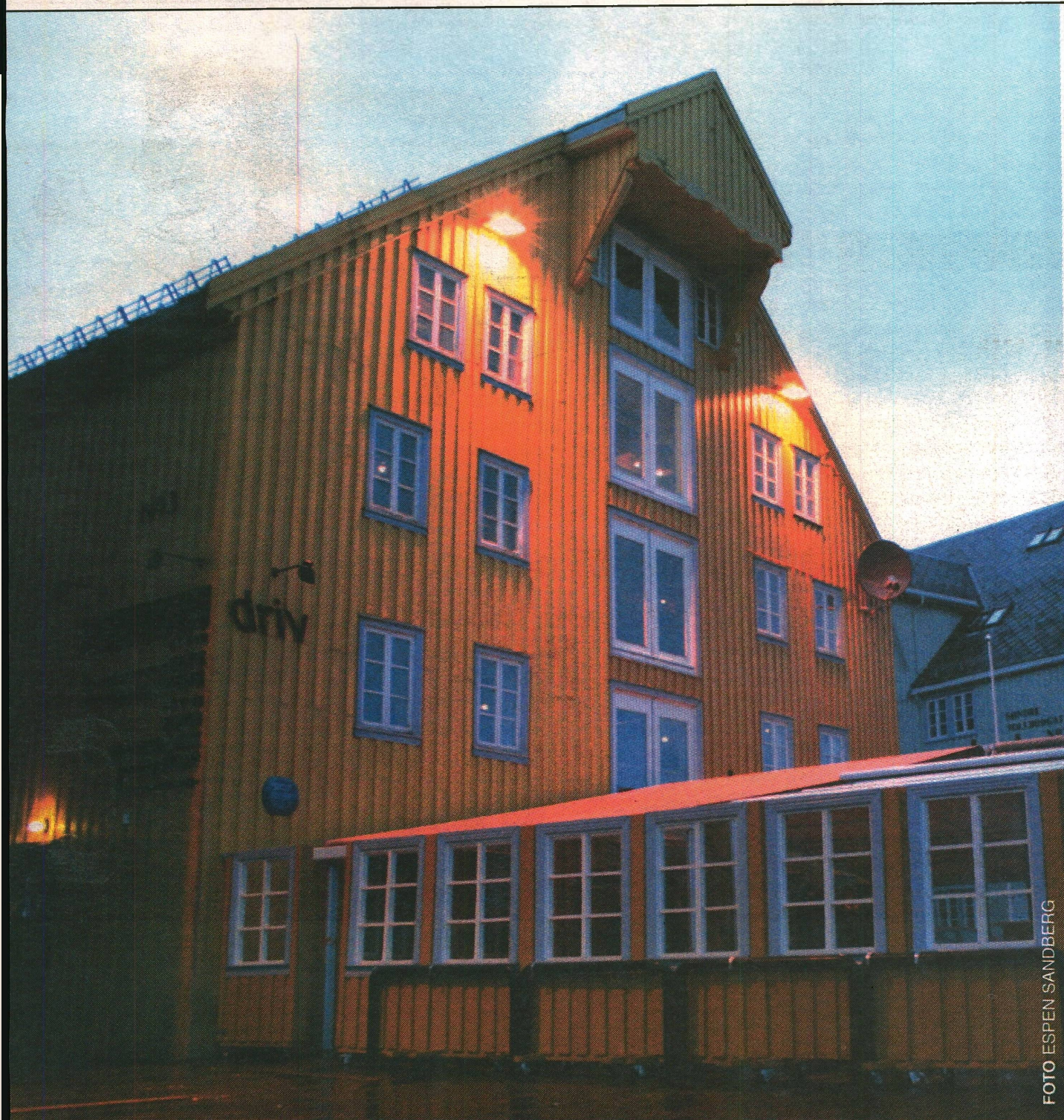

FOTO ESPEN SANDBERG

Tromsø – en studentvennlig kommune?

DEBATT

Tone Marie Myklevoll
Studentstyreleder
Kulturscenen og studenthuset
Driv AS

Hanne Rebekka Hansen
Studentstyreleder
Studentsamskipnaden i Tromsø

Frode Henriksen
Studentstyreleder
Studentstyret UiTø

Renate Walberg
Studentstyreleder
Studenttinget HiTø

Tromsø kommune har ved flere anledninger profilert seg som en studentkommune. Det er også et faktum at studentene betyr svært mye for kommunen og det lokale næringslivet, både økonomisk, kulturelt og sosialt. Likevel viser kommunen påfallende liten interesse for byens kulturelle storstue; kulturscenen og studenthuset *Driv*.

Det er ingen hemmelighet at studentenes storstue har hatt det hardt økonomisk siden oppstarten i 2000. 2005 er således ikke noe unntak. Det er heller ingen hemmelighet at studenthuset sliter med harde rammevilkår rundt drifta. *driv* er avhengig av diverse støtteordninger fra universitetet i Tromsø, Høgskolen i Tromsø og studentsamskipnaden for å drifte studenthuset.

Vi har fra før av gitt uttrykk for at vi synes Tromsø kommune i alt for liten grad viser at dere tar studentvelferden på alvor. Vi har sammenlignet Tromsø med andre studentbyer, der kommunene viser stor velvilje og engasjement for sine studenter. I tillegg kan man nevne at det ikke er et stort skille mellom studentkultur og det øvrige kulturlivet i kommunen. Studenthuset *Driv* arrangerer alt fra jazzkonserter, rockekon-

serter, foredrag, quiz osv. Det er få kulturtilbydere i Norge som har en så stor hyppighet av arrangementer som Studenthuset *driv*. Til tider har studenthuset hatt en høyere arrangementshyppighet enn Rockefeller i Oslo! Således er studenthuset en sentral aktør i Tromsøs kulturliv, og en tilbyder av kultur for hele Tromsøs befolkning!

Vi har registrert at Tromsø kommune nå ønsker å satse store penger på å posisjonere seg som en profesjonell kulturaktør, og vi synes, som sagt, det er påfallende at kommunen i den sammenheng ser ut til å ha glemt studentene og deres hus! Tromsø kommune ønsker å bruke millioner av kroner på bla. Kulturhuset, og nå også et kulturhus nr. to.

Studenthuset *driv* har fått kr 175.000 i støtte fra Tromsø kommune siden oppstarten (i 2000). Sett i lys av den øvrige

satsingen på kommersielle kulturaktører er dette en hån mot studentene!

Med dette brevet ønsker vi å komme med et konkret forslag til hvordan Tromsø kommune kan være med å gi sin støtte til studentene.

Per dags dato betaler kulturscenen og Studenthuset *Driv* AS om lag kr 200.000 i året i avgifter til Tromsø kommune. Dette beløpet er fordelt på eiendomsskatt, vann og avløp, (samt renovasjon til Tromsø Renovasjon KF under Tromsø kommune ca 120.000 i året).

Vi mener at en fristasjonsavtale av de nevnte avgiftene vil være et overkommelig og rimelig tiltak fra dere til Studenthuset *Driv*. Gjennom en slik avtale vil dere kunne vise at dere ser verdien av at Tromsø har et studenthus.

Thoralf
Fagertun

NYHETSREDAKTØR
nyhet@utopia.no

Bli hørt!

Kronikk: 4500 - 5000 tegn
Kommentar: 3000 - 4000 tegn
Utrop: maks 3000 tegn

Kontor 77 64 59 03
Mobil 47 76 18 83

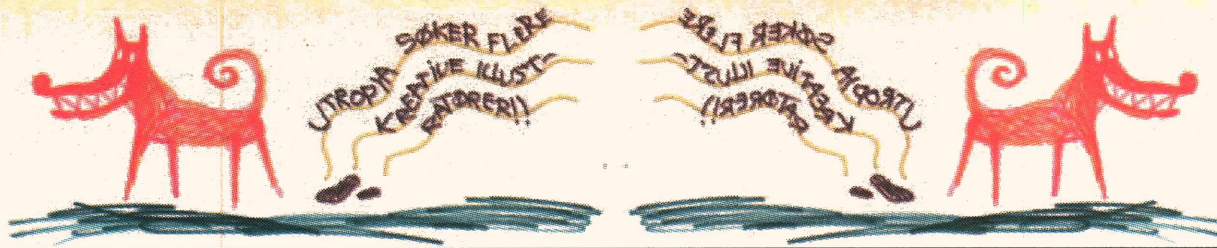
REDAKSJONSMØTE:
Onsdag 14/9 klokka 18.00 på Driv.
Mandag 19/9 kl 16.15 på desken i Breiviklia.

Onsdag 14. september 2005

FOTO ASKILD GJERSTAD

PARKERINGSPROBLEMET LØST: Teknisk direktør Kathrine Julin Pettersen går inn for å avgiftsbelegge samtlige parkeringsplasser på universitetsområdet.

Avgiftparkering på hele campus

Løsningen på parkeringsproblemet er klar: Teknisk direktør Kathrine Julin Pettersen vil avgiftsbelegge samtlige parkeringsplasser på campus og samtidig sørge for bedre kollektivtilbud.

**Tekst THORALF FAGERTUN
Foto ASKILD GJERSTAD**

Teknisk avdeling ved UiTø har mange år vurdert parkeringssituasjonen ved universitetet. Nå er forslaget til løsning klar: Julin Pettersen går inn for at samtlige 1350 parkeringsplasser ved universitetet blir avgiftsbelagt.

Vi har drøftet parkeringssituasjonen frem og tilbake i lengre tid. Nå har vi bestemt oss for å innføre avgiftparkering, bekrefter hun, men understreker.

Hvis så skulle skje, blir det tett samarbeid med studentstyret og tjenestemannsorganisasjonene.

Det legges opp til et system med betalingsautomater, hvor bilistene betaler for en dag av gangen. Hvor høy avgiften skal være, er ennå ikke bestemt.

Betalingsautomater er den løsningen som vil kreve minst mulig administrasjon, slik at vi kan kreve en lavest mulig sum for parkeringen. Vi vil føre en tett dialog med studentstyret om hva denne summen skal være, sier Julin Pettersen.

Summen skal være lavest mulig, slik at de som er nødt til å bruke bil ikke skal bli skadelidende. Men på den annen side må summen være så høy at bussen er å foretrekke. Derfor vil vi høre med Tromsbuss om muligheter for rabattordninger.

Ikke til å unngå

Julin Pettersen har i det lengste prøvd å unngå løsningen hun til slutt landet på. Men alternativene har vist seg ikke å være gjennomførbare.

Vi har prøvd å holde avgiftparkering unna universitetet, men det har vært vanskelig å finne gode løsninger for å

forhindre det. Vi har vurdert et system med parkeringskort eller oblater, men området er offentlig regulert og dermed har vi ikke mulighet til å innføre et slikt system.

- Kan ikke området omreguleres?
- Vi har ikke funnet det hensiktsmessig. Personlig ønsker jeg ikke at folk skal måtte betale for noe vi ikke kan gi. Et årskort ville ikke garantere eieren parkeringsplass. Vi har konkludert med at et slikt system ikke er gjennomførbart, vi vil ikke kunne tilby god nok kvalitet på tjenesten. Julin Pettersen påpeker dessuten at universitetet er den eneste store institusjonen i Tromsø som ikke har avgiftparkering. Dermed blir campus attraktivt for blant andre sykehusansatte.

- Det er fritt fram for naboen. Sånn er det dessverre, konstaterer Julin Pettersen, som innser at sykehusansatte fremdeles kommer til å parkere ved universitetet selv om de må betale for det.

- Men da vil de ikke få noen frynsegoder ved å parkere her, påpeker hun.

Vil bedre busstilbudet

Julin Pettersen har informert universitetsdirektøren, som i skrivende stund har forslaget til vurdering. Nå håper Julin Pettersen at prosessen med å innføre avgiftparkering kan begynne så fort som mulig. Men som et strakstiltak for å løse problemet med gjesteparkering, vil antall avgiftsbelagte parkeringsplasser på vestsiden av øvre lysthus bli utvidet med det samme.

- Vi kommer til å utvide med i hvert fall en rad, kanskje to, sier Julin Pettersen.

Parallelt med arbeidet for å innføre avgiftparkering, vil Julin Pettersen jobbe for å bedre kollektivtilbudet.

- Vi har avtalt et møte med Tromsbuss og universitetsledelsen 22. september. Vi håper at også kommunen vil delta, sier hun.

Tidligere i høst opplyste samferdselsminister Torild Skogsholm at det finnes midler i det statlige systemet for at Tromsø kommune kan få bedret kollektivtilbudet. Det håper Julin Pettersen at

UiTø kan dra nytte av.

- Vi ønsker at busstilbudet utbedres med flere avganger og billigere buss og vi ser verdien av å samarbeide med kommunen om busstilbudet. Tromsø kommune er også interessert i å redusere bilbruken, sier hun.

Gode formål

Parkeringssituasjonen har lenge vært et betent tema og Julin Pettersen har mottatt mange, og tildels ufine meldinger fra personer ved universitetet som har sterke meninger om saken. Hun er forberedt på at

avgjørelsen om å innføre total avgiftparkering ikke vil bli like godt mottatt hos alle.

- Det har vært mye fokus på parkeringen ved UiTø, og vi ser problemet. Selv om det virker som om det ikke skjer noe, så garanterer jeg at vi har jobbet for fullt, sier Julin Pettersen.

- Hvis vi skulle innført et oblat-system, måtte vi også opprette et par stilinger for å administrere ordningen. Midlene for å finansiere disse stillingene, måtte ha gått på bekostning av noe annet. Jeg mener at systemet med avgiftparke-

ring er mest rettferdig. De som parkerer betaler, de som ikke parkerer betaler ikke.

Julin Pettersen har vært i kontakt med personal og økonomidirektøren og universitetsdirektøren og de har blitt enig om at inntektene fra parkeringsautomatene skal komme både studenter og ansatte til gode.

- Vi har ikke kommet frem til konkrete tiltak ennå, men inntektene skal gå til gode formål for studenter og ansatte, sier hun.

Studentstyret godtar forslaget

Velferdsansvarlig Martin Osima liker ikke forslaget om avgiftparkering, men går med på det.

Foto: STIAN JOHANSEN

- Vi så helst at det ble funnet en løsning med parkeringstillatelse. Hvis det ikke blir skrevet ut flere oblater enn det er parkeringsplasser, burde ikke det være noe problem. Teknisk avdeling mener det er for vanskelig, selv om både NTNU, universitetet i Oslo og universitetet i Bergen har oblat-system, påpeker Osima, som likevel ikke vil gå imot forslaget fra Julin Pettersen.

- Hvis teknisk avdeling har funnet ut at et oblat-system ikke er gjennomførbart her på UiTø og avgiftparkering er eneste mulighet, så vil ikke vi sette oss på bakbeina, sier han. Osima tror avgiftparkering

kan få bukt med parkeringsproblemet.

- Bilbruken vil gå ned med et dagssystem. Alt som gjør situasjonen bedre enn i dag er bra, selv om det blir dyrt for studentene.

Nå vil studentstyret jobbe for å bedre kollektivtilbudet og dessuten legge opp til at det skal bli lettere å komme seg til og fra universitetet med andre hjelpemidler enn bil.

- Vi vil forsikre oss om at busstilbudet bedres. Mange velger å kjøre fordi busstilbudet er for dårlig. Vi vil også jobbe for at det settes opp sykkelstativ og skistativ, forteller Osima.

NOEN Å SNAKKE MED?

Studentenes sosialtjeneste er et rådgivingskontor hvor du kan komme til individuelle samtaler om ulike studiemessige, sosiale eller personlige forhold ... eller delta i en av våre grupper/ kurs. Du kan også få info om studenters rettigheter i forbindelse med trygd, sosiale rettigheter, fastlegeordning, psykolog og helsefond etc.

Hvor: I kjelleren på SV-FAK bygget (egen inngang ved busstoppet)

Tre etid: kl. 10.00 ... 15.00 hver dag.

ÅPEN TIME: Hver dag kl. 13.00 ... 14.00 uten timebestilling på forhånd.

Ekspedisjonen tlf: 77 64 90 50

Epost: sosialtjenesten@sit0.uit.no

Sykepleierutdanningene holder ikke mål

Aftenpostens nettavis rapporterer at siden i fjor høst har 30 uavhengige sakkyndige, på oppdrag fra NOKUT, vurdert kvaliteten på landets sykepleierutdanninger. Nå foreligger dommen over tilbudet til 13 000 studenter, og den er langt fra oppløftende. På bachelornivå får bare høgskolene i Buskerud, Gjøvik og Hedmark, samt det private Diakonhjemmet høgskole i Oslo, godkjent. Da er det fattig trøst at begge masterstudiene, ved universitetene i Oslo og Bergen, tilfredsstillt kravene. 27 av landets 31 sykepleierutdanninger er ikke gode nok. Flere av dem risikerer å miste retten til å undervise.

Skolene har en drøy måned til å kommentere rapportene, som skal behandles av NOKUTs styre 10. november. Deretter gis de en frist til å rette opp manglene. - Inntil to år, opplyser NOKUT-direktør Haugland, som mener det er en reell risiko for at noen læresteder faktisk kan miste retten til å tilby utdanning i sykepleie.

Onsdag 14. september 2005

Portrettet

Slående harmoni

Aman Kadir Kamsare har gjennomlevd 12 års tortur i et etiopisk fengsel i sin kamp for sitt folk. I sommer ble han master i engelsk litteratur ved Universitetet i Tromsø, og søker nå doktorgrad. - Jeg har nok en sterk viljestyrke, sier han.

Tekst EMILIE EKEBERG
Foto ASKILD GJERSTAD

Aman vet ikke hvor gammel han er. Da han kom til politiet i Bodø som politisk flyktning

i 1999 måtte han velge seg en dato. - Politimannen sa "Når ønsker du å bli født?" Jeg valgte 9. januar 1958. Så da er jeg vel 47. Men egentlig angrer jeg litt på det nå. Jeg tror nok jeg er mye yngre, ler han. Aman er fra en analfabetisk familie i Etiopia, så ingenting ble skrevet ned.

- Familien min hadde et lite jordbruk med noen dyr. Vi hadde ikke penger, men var selvforsynende med mat. Jeg plukket kaffe og frukter som jeg solgte på et marked, og tjente mine egne skolepenger. Moren min oppmuntret meg til å gå i skole, og faren min synes det var bra at jeg kunne lære å skrive brev for ham, sier Aman. Da han hadde avslut-

tet sekundær skole, som svarer til norsk ungdomsskole, fant faren hans en jente som han skulle gifte seg med. Men det passet dårlig inn i planene hans. - Midt på natta tok jeg en hest og flyktet inn til byen Abomsa. Jeg hadde lyst til å fortsette min skolegang.

Ikke lenger sint

Aman Kadir Kamsare tilhører Oromo-folket i Etiopia. Da han kom til Abomsa ble han aktiv i Oromo Liberation Front (OLF), en studentbevegelse som jobbet mot det undertrykkende regimet.

- Jeg ble veldig sint. Oromoer kaltes for "Gaallaa" som betyr slave. Vi ble marginalisert økonomisk og politisk, og fikk

ikke lov å snakke språket vårt. Jeg valgte ikke å være slave, sier han.

Dette er en uvanlig historie, og Aman Kadir Kamsare er en usedvanlig person. Han har en nesten slående harmonisk fremtoning, som ikke blir mindre slående når han forteller grusomme detaljer fra den tortur han har vært utsatt for.

- Jeg har akseptert det jeg har vært utsatt for. Jeg er ikke sint. Men jo da, det har jeg vært, veldig sint. De tok min ungdom fordi jeg var Oromo. Men i dag er jeg glad, fordi at jeg har overlevd. Jeg var veldig syk i fengslet og trodde ikke jeg skulle overleve. Men jeg overvant døden, og fikk min vilje og fortsatte mine studier,

sier han.

OLF utgav illegale brosjyrene organiserte studentaksjoner og samlet inn klær og mat til sultrammede Oromoer. De var ikke ufarlig å drive med slikt. De som startet bevegelsen ble hengt offentlig av kong Mailliesellasse. I 1978 ble OLF oppdaget i Addis Abeba, hovedstaden i Etiopia, og 95 prosent fra hele landet ble satt i fengsel. Aman Kadir Kamsare var en av de 95.

Innrømmet ingenting

- Jeg ble torturert, både fysisk og mentalt. Jeg ble hengt opp og slått under føttene, og true med pistoler, men likevel var det verste for meg isolasjonsfengslingen. De ville ha meg

Luksusproblem i Trondheim

Velferdstinget til studentene i Trondheim har 12 millioner kroner i overskudd som kan brukes på nær sagt hva som helst. Nå ønsker de forslag fra studentene på hva dette hva som helst skal være. Leder for Velferdstinget, Edina Christin Ringdal, forklarer hvorfor de plutselig har en pen slant penger mellom hendene. – Vanligvis går vi ikke i overskudd, men de siste årene har det gått bedre. Vi har blitt mye flinkere til å drifte på en effektiv måte. I tillegg har vi fått litt penger fra staten etter at de tok over studentbarnehagene, sier hun til Under Dusken.

til å innrømme at jeg var med i OLF. Jeg sa ingenting. Jeg visste at hvis jeg innrømmet ville jeg bli straffet med døden. I dag har jeg kroniske smerter i benene, og jeg har mentale traumer. Jeg har indre bilder av at politiet kommer og henter meg, forteller han. Gjentatte ganger ble det fastsatt datoer for hans henrettelse, hvis han ikke innrømmet sine aktiviteter.

Etter 10 år i fengsel, i 1988, ble medlemmene av OLF løslatt etter press på den etiopiske regjeringen fra Amnesty International, som hadde klassifisert dem som samvittighetsfanger. Siden har Aman vært aktiv i Amnesty, og er i dag gift med lederen av Amensty Tromsø.

- Etter løslatelsen begynte jeg å studere i Addis Abbeba, men jeg var fortsatt i politiets søkelys. I 1992 kom det nåværende regime, med Melles Zenawi i spissen, til makta. Da ble jeg fengslet igjen, og satt i et "maksimal-sikkerhets"-fengsel, Ma'akkalawi i Addia Abeba. Senere ble jeg flyttet til et fengsel på grensen til Sudan. Der ble jeg skjult i en kjeller, og igjen utsatt for tortur. Jeg klarte å rømme i 1996, og flyktet til Kenya, mye av veien til fots. Flukten tok nesten et år, forteller han.

Hydro-pris til diktatoren
Lørdag 3. september var Aman Kadir Kamsare i Oslo for å demonstrere foran Oslo Kon-

serthus. Inne overrakte Hydro Yara-prisen til Melles Zenawi. Mannen som beordret fengslingen og torturen av Aman, og fortsatt undertrykker oromoer brutalt i Etiopia. - Zenawi kjøper gjødsel hos Hydro. Han er en god kunde, og prisen var egentlig en belønning, sier Aman.

Da Aman Kadir Kamsare kom til Norge for seks år siden fullførte han voksenopplæring i Bodø, og senere videregående skole på Kongsbakken i Tromsø. I sommer ble han master i engelsk og afrikansk litteratur ved universitetet i Tromsø. Han har utgitt både den første Oromo-ordboken og den første Oromo-grammatikkboken i Norge. Nå vil han ta doktorgrad og forske på Oromo-litteratur, samtidig som han vil fortsette sitt arbeide i Amnesty International.

GIR IKKE OPP: Aman Kadir Kamsare vil fortsette kampen for Oromoenes rettigheter.

Oromo- folket

- Oromo-folket utgjør 30 millioner av Etiopias 70 millioner innbyggere

- Oromo-folket har vært undertrykt av skiftende, diktatoriske etiopiske regjeringer, og er marginalisert både økonomisk og politisk.

- Oromier blir fortsatt fengslet, drept og utsatt for "forsvinninger" i Etiopia. Det er cirka 1000 oromiske flyktninger i Norge i dag.

- I 1992 kom den nåværende president Melles Zenawi til makten. Siden har hans regime fengslet og torturert mange oromier.

- 3. september i år overrakte Hydro Yara-prisen til Melles Zenawi i Oslo Konserthus, som er en landbrukspris som gis for "avgjørende skritt i retning av å øke matproduksjonen og redusere fattigdommen i et av verdens fattigste utviklingsland". Etiopiere og oromier demonstrerte utenfor Oslo konserthus.

Seks av ti studentar ved Handelshøgskulen i Bergen (NHH) er at dei tidvis er psykisk dårlege som følge av studiane. Dette viser ei undersøking som NHH har gjennomført blant studentane. Det er også oppsiktsvekkjande at nesten 40 prosent av studentane føtte seg slitne då undersøkinga var gjort. Til tross for dette ville 80 prosent av studentane ha valgt å studera ved NHH på nytt skriv studentavisa Studvest i Bergen.

Onsdag 14. september 2005

KOMMENTAR

Underholdnings-industri?

De selges som merkevarer, kurses av medierådgivere og reklamebyråer og de fyller et kunstig skapt underholdningsbehov. Nei, jeg snakker ikke om popartister, men om profesjonelle politikere. Disse skuespillertyperne som opptre i tv-debatter og valgprogrammer annenhver dag. Fra å være personer som representerer partier som igjen representerer interesser eller verdier, har politikerne blitt slukt av den store, mektige underholdningsindustrien. De har blitt redusert til typer som spiller ut sine roller i scenesatte politiske drama. Det hele er så forutsigbart at en amerikansk romantisk komedie hvor han til slutt får henne, virker som det rene sjokk.

Per Kristian Foss snakker om skattelette, hvorpå Kristin Halvorsen og Jens Stoltenberg reagerer med avsky og sier – Tror du fattigdommen i Norge blir borte gjennom skattelettelse til de rikeste? Kjell Magne Bondevik drar en frase om medmenneskelighet mens Åslaug Haga påpeker at det er viktig å satse på distriktene.

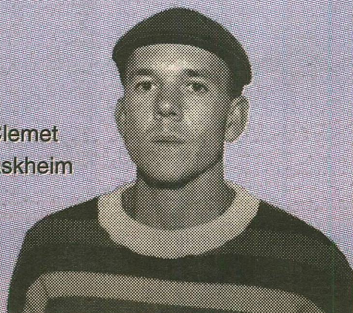
Personlighetstrekk eller ytre kjennetegn hos den enkelte politiker utnyttes av merkevarebyggerne og underholdningsindustrien til å skape figurer i deres show. Alle er drillen av de samme medierådgiverne fra de samme konsulentfirmaene, som alle jobber etter den samme læren og de samme prinsippene. Individualiteten brytes ned og underkastes rollefigurer. Slik skapes en tilsynelatende ulikhet mellom politikerne, akkurat som et par Adidas sko tilsynelatende er veldig ulike et par Nike sko. Det egentlige produktet som tilbys kommer i skyggen av merkevaren. Dette gjennomskuer folk og vi får fraser av typen – Dissa politikerne er jo helt like, de prater jo bare tull alle sammen. De reelle skillene tildekkes av symbolske skiller.

Dette retoriske sirkuset har i Norge et navn, valgkamp. Opplysende, eller opplyst for den saks skyld, debatt ser man lite til. Det fiktive kravet om underholdning aksepteres av alle fordi det liksom kommer fra oss selv. – Det er det folk vil ha, hører vi og sluker det rått. Fornøyelsen blir til kjedsomhet fordi den for å være fornøyelse, nettopp ikke skal kreve anstrengelse og derfor oppholder seg ved det kjente i stedet for å utfordre det.

Når politikken er slukt av underholdningsindustriens fordummende og pasifiserende logikk, trer vi inn i en ond sirkel der de ulike mediene forsterker effekten gjensidig. TV-debattene er gjort til underholdning og avisene dekker det som om det var underholdning, med terningkast og det hele.

Så hva har vi egentlig stemt på? En politikk, eller en merkevare? Er TV-mediet av en slik karakter at formen motarbeider innholdet og at det er uegnet for opplyst og opplysende politisk ordskifte?

Clemet Askheim

UDRAMATISK VALGRESULTAT: Tromsøs egen valgforsker Martin Buck mener de rødgrønnes seier ikke kommer til å skape forandringer for folk flest.

- Ny regjering - ingen forandring

Valgforsker Marcus Bucks analyse etter stortingsvalget 2005: Ny regjering, men ingen forandring.

Tekst THORALF FAGERTUN
Foto ASKILD GJERSTAD

Valgresultatet er klart: De rødgrønne vant, Jens Stoltenberg blir høyst sannsynlig Norges neste statsminister og SV får regjeringsmakt for første gang i historien. Men Marcus Buck tror ikke vi kommer til å merke noe til venstredreiningen.

- Linjene i norsk politikk er allerede lagt. Vi er en søkkrik oljenasjon og det kommer bare til å bli litt småkrangling om uvesentlige ting, spår valgforskeren.

- *Konsekvensene for forsknings- og studiepolitikken?*

- Veldig lite konsekvenser, så lenge FrP holdes utenfor.

Som forventet

Valgforskeren er ikke det minste overrasket over valgresultatet. Bortsett fra ett aspekt.

- Valget gikk rimelig som forventet, men det var overraskende at FrP holdt helt inn og ble en av vinnerne. De bruker

normalt å ligge høyt på meningsmålingene, for så å miste oppslutning i selve valget. Jeg forventet at de skulle falle av kommenterer Buch.

- Høyre gjorde det dårligste valget siden krigen, men de var forventet. De har hatt forferdelige målinger hele vegen. I Troms måtte Kystpartiet gå mandatløs ut av valgnatten.

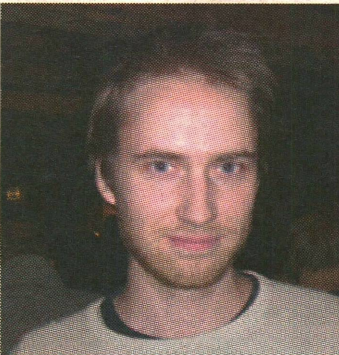
- Som forventet etter at de hadde drevet kannibalisme mot distriktspolitikken, mener Buck.

- *SV gjorde også et dårlig valg?*

- Historisk sett var ikke dette et dårlig valg for SV, det var faktisk et godt valg, presiserer UiTØ-forskeren.

Tre på valgvaken på Driv kl.2330 (86-83 til dei raudgrøne).

1. Kva synes du om stemninga på Driv?
2. Er du nøgd med resultatet?

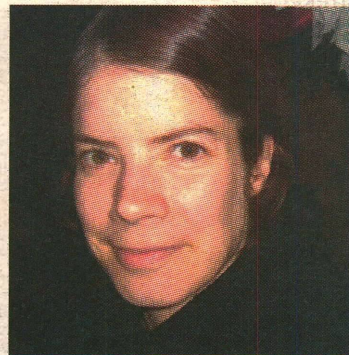
Knut Erik Evensen

1. Stemninga er laber, studentane burde visa meir engasjement.
2. Ja, eg er veldig glad for regjeringsskifte. Men det er trist at RV ikkje kjem på tinget.

Andreas Norum

1. Relativt upåklageleg, sjølv om eg er trist.
2. Eg er svært misfornøgd, spesielt fordi kvar femte vaksne nordmann stemmer FrP.

Margrete Karijord

1. Veldig bra så langt.
2. Eg håpar det held seg som no, eg vil ikkje ha FrP regjering.

Studentene er skattetaparane

Utviklingen om skatteletter har vore Høgre-regjeringa si fanesak, meiner SV at studentane har fått ein støtteauke på 200 kroner. Dei byggjer påstanden på nye tal frå Statistisk sentralbyrå som viser at personar som tjener mindre enn 71 100 faktisk betaler 200 mer i skatt i 2004 enn året før. Høyres Ine Marie Eriksen meiner at støtteauken SV har avslørt ikkje er særleg imponerende. Ho peikar på at Høgre har innført både bokbransjeavtale og tatt vekk flyplassavgiften, noko som gjer at studentane i sum har fått det betre. Dette skriv Studvest.

Vender nasen mot Russland

UiTøynskjeråleggjattilrettefor størrestudentutveksling mellom universitetet og nordvest-russiske universiteter. Dei har fått tildelt to millionar midlar frå UFD for å styrkje dette samarbeidet dei neste to åra. Pengane skal bli brukte til å fjerna hindra for utveksling, slik som dårlig studentfinansiering og lite sammenlignbart grads- og karaktersystem, skriv internavisa Tromsøflaket.

9

Onsdag 14. september 2005

SAVNER KANTINA: Steinar Aas (th.), og mange med ham, mener nedleggelsen av kantina i Breiviklia ødelegger det sosiale miljøet både for studenter og ansatte.

Krever kantina gjenåpnet

Hvis ikke SiTø gjenåpner kantina i Breiviklia, vil instituttene vurdere å hente inn eksterne aktører til å besørge kantinedriften.

Text THORALF FAGERTUN

Da studenter og ansatte startet semesteret denne høsten, oppdaget de til sin store overraskelse at kantina var stengt. Utopia snakket med Steinar Aas, kontorsjef ved historisk institutt, Richard Holt, professor ved samme institutt, Jørn Bakervik, mastergradsstudent i historie og Lars Julsrud, bachelorgradsstudent i arkeologi. De understreker at ansatte og studenter ved samtlige fire institutt som holder til i Breiviklia, reagerer sterkt på nedleggelsen av kantina.

Vi fikk bare et skriv som sa at kantina var lagt ned. Det var ingen diskusjon og vi fikk liten mulighet til å mobilisere rundt kantina, sier Steinar Aas. Jørn Bakervik ble tilsvarende overrasket.

Det skjedde veldig plutselig. Vi kom alle sammen ned i kantina i forelesningspausen og oppdaget at det var en genting her.

Overraskelsen ble raskt snudd til sinne.

Samlingspunktet ødelagt
- Vi er sint. Dette er helt håpløst og på trynet. Det er fullstendig ødeleggende for vårt miljø, raser Aas. Han er sjokkert over at SiTø har lagt ned Breiviklias eneste naturlige samlingspunkt for studenter og ansatte.

- Det er jo ingen grunn til å være i kantina lenger, det går ikke an å få seg en kopp kaffe en gang. For mastergradsstudentene er det en katastrofe. Dette var pauselokalet deres. I kantina var terskelen lav for å komme i kontakt med hverandre. Lavergradsstudentene går nå hver til sitt i etter forelesningene, sier han og får støtte fra de tre andre.

- For de ansatte betyr dette at kontakten mellom instituttene blir minimal. Vi sees bare så vidt i korridorene, forteller Richard Holt.
- Alt blir veldig tungvint. Det er blitt vanskelig å finne de man studerer sammen med, mener Lars Julsrud. Nå krever de at SiTø revurderer nedleggelsen.

Flere brukere

- Filosofisk institutt har nettopp flyttet tilbake til Breiviklia. SiTø burde latt det gå litt tid for å se effekten av dette, filosofene har bare vært her et semester. Tilsammen er vi 90 ansatte i bygningen og alle de fire instituttene har

både bachelor- og mastergradsstudenter. Historie har minimum 60 studenter hver dag og arkeologi er nå større enn noen sinne. All undervisning skjer i dette bygget, understreker Aas.

- SiTø oppgir at avstanden til andre kantiner er så kort at det ikke er noe problem. Det er forferdelig provoserende. SiTø har et spesielt ansvar for studentenes velferd, da kan ikke økonomiske hensyn gå foran alt. Før i tiden var det

slik at de kantinerne som gikk godt, finansierte de som gikk mindre godt. Men nå er det beinhardt lønnsomhetskalkyler som gjelder. Dette er ikke den eneste kantina som har blitt lagt ned.

Hvis ikke SiTø er villig til å gjenopprette kantinedriften, vil instituttene se på muligheten til å få andre til å drive kantina.

Eksterne kantinedrivere

- Vi er nødt til å se på mulig-

heten til annen drift enn SiTø, sier Aas, selv om verken han eller andre på huset synes det burde være nødvendig.

- Det føles veldig surt at SiTø har lagt ned kantina vår, vi er bitre, sinte og ganske forbannet. Vi skal drive undervisning og forskning på internasjonalt nivå og så må vi pinadø drive kantine også. Hvis ingen andre gjør det, så må jo vi gjøre det, fastslår Steinar Aas.

- Full enighet om nedleggelse

SiTø mener kantina i Breiviklia ikke hadde livets rett.

- Hele styret i SiTø var enig om at kantina måtte legges ned. Det var jo ingen som brukte den og kantina gikk med stort underskudd. Det var ikke nok omsetning til å finansiere en halv stilling en gang, påpeker Ben Schei, direktør i SiTø. Han forteller at styret lenge har bedt om en vurdering av kantinestrukturen. SiTø har mange små kantiner som drives med underskudd, men Breiviklias beliggenhet forholdsvis nær SV-fakultetet talte ikke til kantas fordel.

- Vi så heller ingen bedring i omsetningen etter at filosofisk institutt kom til Breiviklia, sier Schei.

Direktøren tviler i nåværende stund på at kantina kan se dagens lys igjen.

- Da er vi nødt til å finansiere underskuddet ved å ta penger fra de andre kantinerne, øke prisen på produktene eller øke husleien til studentboligene, forklarer han, og lar det skinne igjennom at ingen av disse forslagene vil bli aktuelle. Schei er imidlertid mer åpen for at eksterne aktører kan overta kantinedriften i Breiviklia.

- Vær så god, er det fristende

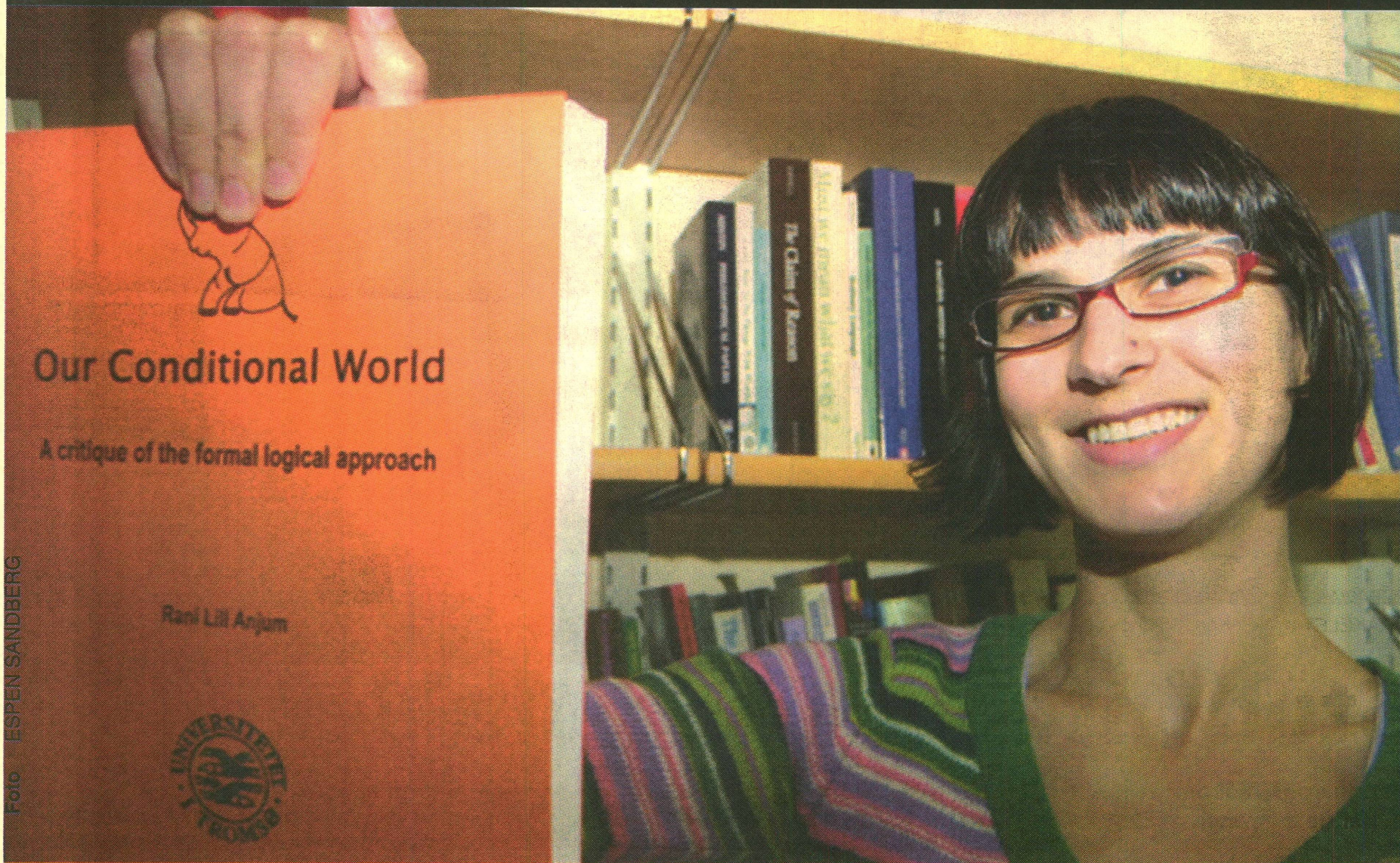
å si. Det vil være interessant å se om andre kan drive kantina i balanse. Jeg kan ikke se noe i veien for at eksterne aktører skal kunne prøve, i og for seg. En annen mulighet er at universitetet sier seg villig til å dekke underskuddet i driften.

- Vi er åpne for å diskutere en slik mulighet, men det er snakk om relativt store beløp, advarer Ben Schei. Universitetsdirektør Jan Larsen er heller ikke totalt fremmed for denne tanken.

- De må presentere et forslag til oss, så kan vi jo se på det. Jeg vil på ingen måte avvise det her og nå, sier han.

Farvel til gratisprinsippet?

Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) har sendt en forskrift om egenbetaling av studier ut på høring. Forskriften slår fast at utdanning som hovedregel skal være gratis, men en rekke unntak følger hovedregelen. NSU er bekymret for at dette kan være begynnelsen på innføring av skolepenger i norsk høyere utdanning, skriver studentmagasinet "UnderDusken" i Trondheim. Statsekretær Bjørn Haugstad i Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) sier til "UnderDusken" at det er ingen grunn for ISU til å være bekymret for innføring av skolepenger, han mener tvertimot at forslaget styrker gratisprinsippet i høyere utdanning.

FINURLIG FORSKNING:

VIL FORANDRE FILOSOFIEN: I en rykende fersk doktoravhandling tar Rani Lill Anjum et oppgjør med formallogikken.

"Hvis jeg bor i London, så bor jeg i Skottland"

Rani Lill Anjum har funnet en logisk brist. Det har hun nå skrevet doktoravhandling om.

Tekst CLEMET ASKHEIM

Rani Lill Anjum ble forelska i logikk mens hun studerte filosofi. Kjærligheten slokna imidlertid da hun oppdaga at den ikke alltid stemte, og nå har hun brukt de siste åtte åra på å kritisere logikken. Har du noen gang lurt på hvorfor setningen i overskrifta regnes for sann så lenge du ikke bor i London? Ikke? I formallogikkens verden avgjøres slike ting ikke på bakgrunn av faktiske forhold, men med utgangspunkt i setningers logiske form. Man starter med form, så kommer innholdet i annen rekke. Setningen "hvis jeg bor i London, så bor jeg i Skottland", kalles en kondisjonal fordi den har form som en kondisjonal. Det er en sammensatt setning hvor det ene leddet er en betingelse for det andre. Dette har Anjum jobbet med

i flere år, for her finnes det nemlig svakheter i formallogikkens system som gjør at den ikke kan svare på det den setter seg fore å besvare, nemlig setningers sannhet og argumenters gyldighet. Setningen over er bare et eksempel på en grunnleggende brist i selve formallogikkens grunnvoller. - Jeg bruker eksempler som innfallsport for å kritisere formallogikkens tilnærming til språket og det språksynet som formallogikken avstedkommer. For at kritikken skal bli tatt på alvor også av logikerne selv, forsøker jeg å føre en diskusjon basert på logikkens egne premisser. Noe av logikkens problem er at den tar utgangspunkt i at det er et skille mellom språket som det (ideelt sett) er, og språket slik vi bruker det i dagliglivet.

Går glipp av sammenhenger

- Når vi bruker språket, så peker det hele tiden utover språket selv og ut mot verden. Formallogikken forutsetter at alt kan reduseres til enkle fakta, eller påstander om verden, og at man ved hjelp

av logiske ord som 'og', 'hvis - så', 'eller' og 'ikke' kan sette sammen enkle setninger til mer komplekse setninger. Det man da går glipp av er hypotetiske sammenhenger, som jeg vil påstå er noe av det viktigste for å forstå noe som helst.

- Hva gjør dette relevant og viktig for vanlige folks hverdag i Norge og verden i dag?

- Logikken har en mektig posisjon i filosofien. Den regnes for å være blant grunnfagene så å si og avstedkommer et språksyn og dermed et verdenssyn som jeg mener har rådet grunnen innenfor mange felt i lang tid. Mange filosofiske tilnærminger tar utgangspunkt i logikken som basis for språket og for forholdet mellom språk og verden. Men tar man logikken på alvor som et filosofisk grunnlag, så ender man nødvendigvis i en slags logisk positivisme.

- For eksempel ser vi tendenser til en slik tankegang i måten det har blitt drevet matteundervisning i grunnskolen på i dette landet siden 70-tallet. Med den logikkbaserte matematikken blir matematikken forstått som analytisk og selvinnsynende.

Matematikkens teoremer vil da bli avledet logisk fra matematiske aksiomer, som igjen blir ansett som logiske og analytiske sannheter. Vi lærer at vinkelsummen i en trekant er 180 grader, og at vi ved hjelp av dette kan regne ut ulike vinkler og sider. Men hvorfor vinkelsummen er 180 grader, og hvordan man kan konstruere et bevis for dette, kommer sjelden ordentlig fram.

Vil fjerne formallogikken

- At vinkelsummen er 180 grader blir et premiss i et slags logisk resonnement. Matematikken blir da et system som man opererer innenfor, men som ikke gir oss noen ny kunnskap om verden. Også i

lingvistikk har logikken vært rådende, og på en rekke andre fagområder, som for eksempel kunstig intelligens.

- Hva er så ditt alternativ til formallogikken?

- Jeg ønsker ikke først og fremst en reform av formallogikken. Det er den filosofiske basisen for logikken jeg har endt opp med å kritisere, og det å forsøke og flikke på detaljer innenfor det logiske systemet, vil ikke gjøre dette grunnlaget bedre. Som jeg ser det, er det på tide å fjerne denne formale logikken fullstendig som en filosofisk disiplin, og heller la den inngå i filosofihistorien. Alternative er rett og slett et annet syn på språk og på forholdet mellom språket og verden.

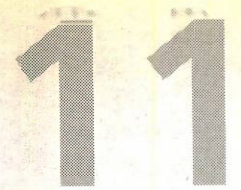
Lyst til å vite mer?

Anjum holder prøveforelesning torsdag 15.09 på rom B-1005 Store Auditorium SV-fak kl. 14.15 over selvalgt emne: "Logic: A map of language?" og kl. 15.15 over oppgitt emne: "Background knowledge and its place in a theory of meaning" Disputasen foregår Fredag 16. september 2005 - kl. 10.15 Rom: B-1005 Store Auditorium SV-fak. Doktoranden vil offentlig forsvare for dr. art. graden avhandlingen: «Our Conditional World: A critique of the formal logical approach»

!! Oraklet er
Og det er
Oraklet er

Og det er
Oraklet er
Oraklet er

Onsdag 14. september 2005

Foto: ASKILD GJERSTAD

ORAKELET KÅRE: Kåre Slettnes er et av ti orakler ved UiTø.

Studentenes egne orakler

Har du spørsmål om IT, har de svarene.

tekst HARALD B. ZEIGLER

Jeg står i skranken hos orakelet i teori-fagsbygget. Det er min første IT-orakelske debut, og jeg har vært spent på hva slags svar jeg kommer til å få. Oraklerne er som kjent tvetydige, og består av mye mumling, det er omtrent som å gå til spåkone/nann.

God dag, mitt navn er Kåre, hva kan jeg hjelpe deg med?" Jeg hilser på Kåre Slettnes, og slår meg ned. Kåre jobber som orakel to dager i uka, seks timer hver gang. Han er student på hovedfag informasjonsvitenskap. Han er ett av ti student-orakler, og virker som en mann med peiling på IT.

Kåre, hva gjør IT-oraklene? Vi er en slags brukerstøtte for alle studenter og ansatte ved universitetet. Høyskolen har eget opplegg. Vi besvarer spørsmål angående Student-IT, og hjelper nye studenter med å komme på nett, og bruke skolens maskiner. Nå ved skolestart går tiden stort sett med til å lage kontoer, og dele ut brukernavn og passord til de nye studentene. Ellers sørger vi for at alle som trenger hjelp får det. Vi er fem personer på jobb før fire, og deretter to. Vi har stor kapasitet!

Populær jobb Føler du deg som et orakel? Jeg gjør vel egentlig ikke det. Et orakel har svar med en

gang, vi bruker gjerne litt tid på å spørre hverandre og ringe rundt.

Det er klart at jo mer erfaring du har, jo raskere besvarer du henvendelser.

- Er dere orakler lønnet?

- Selvsagt! Det er en fin mulighet for oss som studerer IT til å få nokså relevant jobb-erfaring. Selv begynte jeg her i sommer som vikar, og gled så over i stillingen som orakel. IT-avdelinga ved UiTø er arbeidsgiver, og

jobben som orakel får mangesøkere hele tiden.

- Hjelper dere studenter som har problemer med egne maskiner?

- Nei, vi gjør ikke det. Vi hjelper til med problemer som oppstår med skolens maskiner. Unntaket er

hvis noen trenger hjelp til internettkopling mot skolenettet, eller fibernetet som går til studentbyene.

Lett tilgjengelig Oraklene er utbredt i hele

landet, de er observert blant annet i Trondheim, på NTNU. Er det snakk om samme arten?

- Vi er nok i slekt, selv om Tromsø-oraklene nok bærer preg av litt kaldere klima. Vi i Orakeltjenesten i Tromsø har holdt på i tre-fire år, og begynner å bli ganske levedyktige. Dessuten er vi lette å få tak i. Ett nummer, en e-post adresse. Du vil bli hjulpet så snart vi kan.

Jeg sier takk for samtalen, og spør om det er greit at jeg tar litt av oraklenes vann. Det er kaldt, og forfriskende. Et pluss, ikke mange steder rundt omkring tilbyr friskt vann mens du venter. Orakelet ga et positivt inntrykk, og jeg er ikke redd for å oppsøke vesenet neste gang jeg har "kuk i computeren" som de sier i Danmark.

Orakeltjenesten:
 Tlf: 776 44 544
 Epost: Orakel@uit.no
 Nett: <http://orakel.uit.no>
 Du finner dem i teori-fagsbygget, rett inn ved siden av Mix-kiosken.

Knalltilbud til deg som er student!

Superraskt bredbånd!
 fra kun kroner 279,- per måned (850/384 Kbps)

Eller hva sier du til hele 4,4 Mbps til utrolige 379,- kroner per måned?

Alle tilbudene er med **FRI** etablering og **INGEN** bindingstid!

Studentpriser:

ADSL 850/384 Kbps	kroner 279,- per mnd*
ADSL 1500/448 Kbps	kroner 299,- per mnd*
ADSL 2200/512 Kbps	kroner 349,- per mnd*
ADSL 4400/640 Kbps	kroner 379,- per mnd*

Fullaksessavgiften (kroner 79,- per måned) er også inkludert i prisen dersom du ikke ønsker å ha telefon. Ingen ekstra kostnad!

Student + Bredbånd = Billig!

Bestill på www.bluecom.no/student eller kontakt oss på telefon 815 33 222

En rekke fordeler for deg som studerer

Studentkunder er viktige for oss i Nordea. Derfor tilbyr vi deg som studerer, og er mellom 18 og 34 år, en rekke fordeler.

Studentkontoen er "billetten" til våre fordeler. Du velger selv hvilke produkter og tjenester som passer for deg.

Hos oss får du Visa Personkort eller Norsk Studentkort uten årspris, gebyrfritt varekjøp i Norge og gebyrfritt uttak i alle Nordeas minibanker i Norden. Du kan også få Privat MasterCard – et kredittkort med inntil 45 dagers rentefri betalingsutsettelse og mulighet for kreditt på kr 10.000,-.

Det er ingen årspris på vår Nettbank. Her får du full oversikt over økonomien din 24 timer i døgnet, 365 dager i året. Har du behov for Studiefinansiering har vi tre ulike produkter du

kan velge. – Forskuddskreditt, Studielån og Depositumslån.

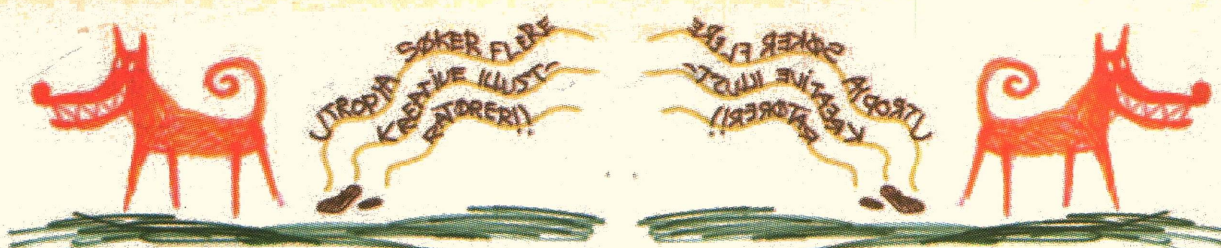
Skal du kjøpe din første bolig, får du bankens beste rente med Førstehjemslån*). For deg som ønsker å spare til egen bolig, har vi Boligsparing for Ungdom (BSU) som gir deg høy rente og skattefordeler.

Vil du vite mer? Gå inn på www.nordea.no/student, ring Telefonbanken på 815 24 365 eller kom innom og snakk med en rådgiver.

Gjør det mulig

*) Gjelder kunder mellom 23–34 år

Nordea

Treng Norge eit eliteuniversitet?

Debatten om elitesatsing i norsk høgare utdanning har rast i Morgenbladet dei siste vekene. Utopia tar opp tråden, og spør tre sentrale personar ved Universitetet i Tromsø om kva dei tenkjer om nivået i norsk høgare utdanning.

Tekst STIAN JOHANSEN OG ASKILD GJERSTAD

FOTO ASKILD GJERSTAD

Gerd Bjørhovde, prorektor ved UiTø

- Treng me eit eliteuniversitet i Norge?

- Målet må vera at alle universiteta strekk seg etter å bli best mogeleg. Når det er sagt, er det ikkje mogeleg for eit lite universitet å vera i toppen på alle fagområde. UiTø har programfesta at me skal ha breidde i fagområdet, og at me samtidig skal satsa ekstra på å oppnå topp internasjonalt nivå innafør nokre fagområde.

- Greier UiTø å utfordra dei dyktigaste studentane?

- Det er vanskeleg å svara generelt på det. Eg er einig i at me kan bli betre på å utfordra studentane. Samtidig trur eg også at mange av våre beste studentar blir utfordra og inspirerte i dag.

Virkar den norske likskapstanken henmande på nivået i norsk utdanning?

- Nei, eg meiner at likskapstanken er grunnleggjande for å ha eit utdanningssystem som gjer alle lik mulighet til utdan-

ning. Dersom likskapstanken fell vekk, er eg er redd for at me ville mista mange av våre største akademiske talent.

- Er det ein styrke eller ein veikskap å vera et universitet med 6300 studentar?

- Begge delar. Det er klart at det er krevjande å ha mange små fagmiljø, det er ikkje tvil om at mange av dei små miljøa er sårbare. Men det er også ein styrke å vera eit lite universitet. Det er kortare avstand mellom lærar og student, og mellom fagmiljøa internt.

- Korleis skal eit lite universitet som UiTø greia å hevda seg i tøff internasjonal konkurranse innanfor høgare utdanning?

- Det kan av og til sjå ut til at det er lettare å rekruttera både studentar og tilsette frå utlandet til Tromsø, enn det er å rekruttera frå austlandsområdet. Me har greidd å opparbeida mange spanande fagmiljø her i Tromsø, og omlag 20% av våre vitsskapelege tilsette er frå andre land enn Norge.

Bruno Laeng, professor i Psykologi
Laeng har arbeidd som forelesar ved Harvard University i tre år.

setning mellom den norske egalitære tradisjonen og elitesatsing. Det er god egalitær politikk å gje alle muligheter som står i samsvar med deira talent og behov.

- Kva er forskjellen på ein student i Tromsø og ein student på Harvard?

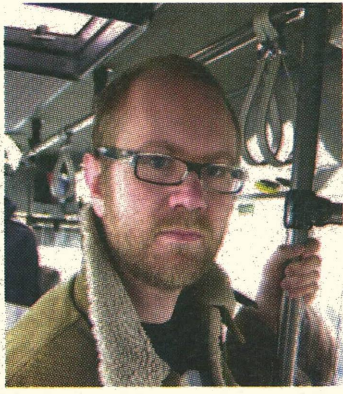
- Harvardstudentane arbeider mykje hardare enn nokon andre studentar eg har møtt. Eg trur at dei akademiske krava er for lave her i Norge. Mange av mine studentar her i Tromsø er svært gåverike, men dei yt ikkje sitt beste fordi studiet og samfunnet ikkje krev det av dei.

- Kan ikkje ei sterk norsk elitesatsing skapa fleire taparar?

- Nei, eg trur ikkje det er nokon samanheng her. Det er ikkje berre dei med høg utdanning som tjenar på utdanninga si, heile samfunnet nytt godt av at me satsar på dei flinkaste studentane.

- Er du ikkje dette eit brot med den norske likskapstradisjonen?

- Det treng ikkje å vera ei mot-

Frode Henriksen, leder av studentstyret

- Trenger Norge et eliteuniversitet?

- Ikke hvis det går utover bredden ved universitetene. Bredden fører til elite, det vil si at det å ha et stort og bredt rekrutteringsgrunnlag skaper den beste forskningen. Det er mye bedre å ha et åpent universitet, og så sile studentene etterhvert etter hvert mot masternivå.

- Vil et eliteuniversitet skape flere tapere?

- Jeg tror et eliteuniversitet som er ute etter den finansielle eliten, og ikke ute etter den brede

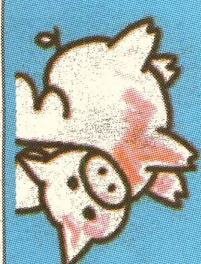
intellektuelle eliten i folket vil kjøre Norge i helt feil retning. For å kunne drive forskning i verdenseliten er det nødvendig å satse på den intellektuelle bredden i folket.

- Utfordrer det norske universitetssystemet de dyktigste studentene?

- Hvis vi snakker på et generelt grunnlag så mener jeg at vi kan bli flinkere på å utfordre studentene bedre. Tenke kritisk, finne nye kilder osv. Jeg mener at kvalitetsreformen har gjort at denne utviklingen har gått i feil retning. Vi må uansett ikke være redd for å stille krav til studentene.

- Du ser altså ikke det allmenne universitetet som en fare for Norge i fremtiden?

Det ser jeg ikke på som noe skummelt. Norge ses på som en elite i kunnskap og teknologi. Hvis det skal fortsette, er det en forutsetning at flest mulig får tilgang til høyere utdanning.

TIPS UTROPIA!

Det beste tipset i semesteret belønnes med reisegavekort fra Kilroy Travels til en verdi av 4000 kroner. Send tips til: tips@utopia.no

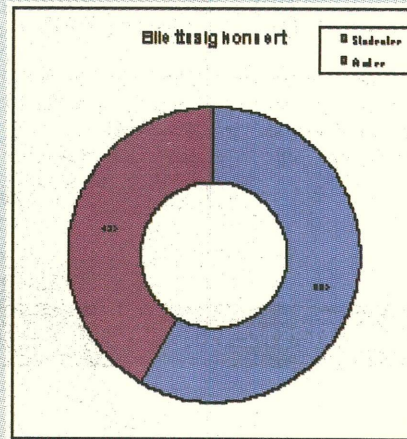
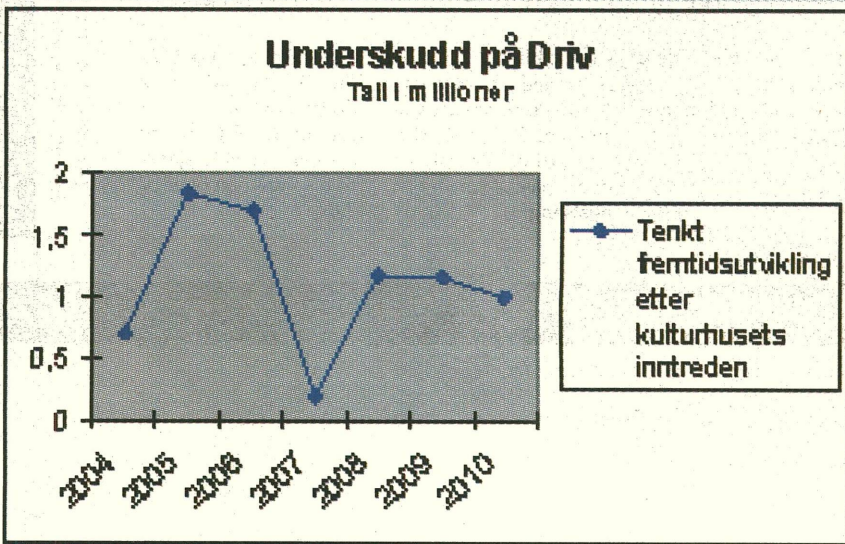
Reisebyrået for studenter!

KILROY
travels

Kakeboks

Konsertene er det driv tjener mest på. Selvsagt er det 1. og 2. etg som besørger underskuddet, men av alle ting så er det konserter som driver inn mest penger. Driv omsatte for ca 7 millioner i salg av drikke i fjor. Det er omtrent halvparten av omsetningen på 15 millioner. Siden brønnøysundregisteret koster så mye penger å slå opp i, har vi utarbeidet denne grafen helt på egenhånd:

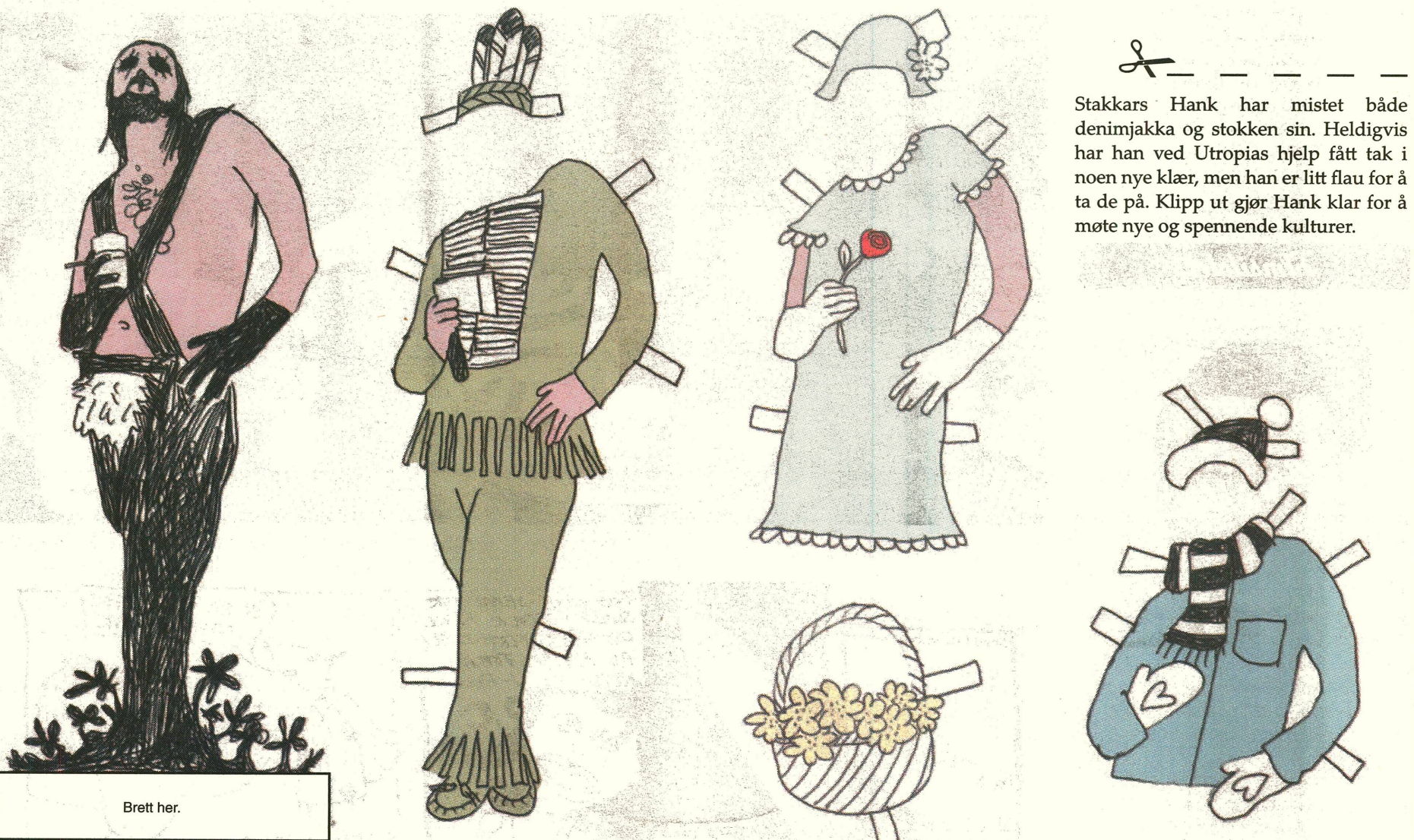
Driv har et eller annet som hovedinntektskilde. Det er ølsalg. Konsertene er også en god inntekt. Tredje og fjerde etg. er de delene av Driv som går best, og gikk med overskudd i fjor. Lukkede arrangementer og stive priser er det som kjennetegner de øverste etagene. De er middelet (ikke studenter) som forsørger målet (studentene). Av de solgte billettene, hvor stor andel er student/samfunnsbilletter?

Vi ser at konsertene på Driv besøkes av flere studenter enn andre, noe som styrker mistanken om at byen har godt av en konsertscene som ikke har noe med studentmiljøet å gjøre, en scene der alle kan komme på konsert. Tallene er selvsagt basert på gjetning, siden det ikke var mulig å oppdrive konkrete tall.

I følge denne prognosen vil Driv gå med kraftig underskudd som følge av at scenen Verkstedet går inn og har konserter Driv gjerne ville hatt. Etter hvert vil vi få en stabilisering som skyldes at Driv tar opp kampen mot fienden. Det lave underskuddet i 2008 kan skyldes brann i Kulturhuset, forårsaket av feil på det elektriske anlegget. Ingen menneskeliv gikk tapt i brannen.

PAPIRDOKKA

Stakkars Hank har mistet både denimjakka og stokken sin. Heldigvis har han ved Utopias hjelp fått tak i noen nye klær, men han er litt flau for å ta de på. Klipp ut gjør Hank klar for å møte nye og spennende kulturer.

Brett her.

AB VIA

Hørt på desken

I lengre tid har enkelte av oss trodd at menn spiller fotball for den sportslige glede og muligheten til å føle samhold, sånn menn i mellom. Det viser seg å være helt feil.

- Nei, vi spiller jo så klart førre å få kjøpe tilbehøret, forteller bedriftsspiller for Utopia James Starly.

- Sist kamp fikk æ kjøpt mæ både nye strømpa og sko, smiler en fornøyd spiller.

Hørt under valgwake

-Dette e det eneste riktige valget.

-Nei, du tar helt feil, det e disse som e best.

-Må du gi dæ, dette e det beste man kan velge. Mack e bedre enn Rignes!

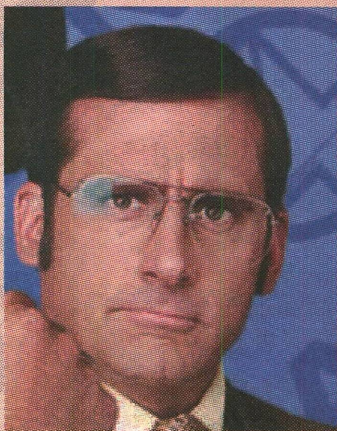
Utopia om 1 år

Teknisk avdeling har endelig bestemt seg for at parkeringsavgiften på Campus kommer til å ligge på omtrent 500 kroner dagen. - Med dette avgiftsnivået løser vi mange problemer på en gang. Ikke nok med at flere vil velge å sette bilene hjemme, men irritasjonen over de stadige parkeringsbøtene vil nok også forsvinne, kommenterer Hjul Petrusen.

Utopia om 20 år

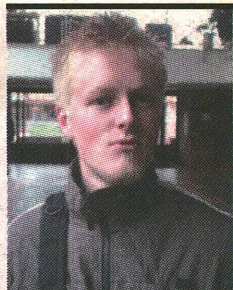
Den stadige ekspansjonen i studentantallet på UiTø, har ført til at kapasiteten på byens kollektivtrafikk er fullstendig sprengt. - Vi oppfordrer jo stadig studentene til å bruke bil i mer utstrakt grad, men selv det nye parkeringsstipendet ser ikke ut til å ha noen nevneverdig effekt, kommenterer en frustrert Hjul Petrusen.

Filmsitalet

"I ate fiberglass insulation. It wasn't cotton candy like the guy said... my tummy itches."

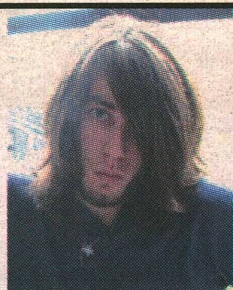
Brick Tamland (Steve Carell),
The Office (2005)

Håvard Grastveit
- Russlandsstudier

Nina Falk Peterson
- Jobber på UNN

Ole Hundstuen
- Sosialantropologi

Therese Simonsen Rye
- Biologi Master

Unni Beatrix Eide
- Sosialantropologi

Jeg vil plystre på nasjonalsangen vår. Jeg er fra Norge, skitten rik og stolt av det!

Hmm, ja si det. Det må bli Harry med CC-Cowboys
Jeg er en skikkelig 80-talls fan, og digger CC-Cowboys.

Ikke noe tvil, Rosa Helikopter.
Jeg føler at den fremmer en fin livsfilosofi.

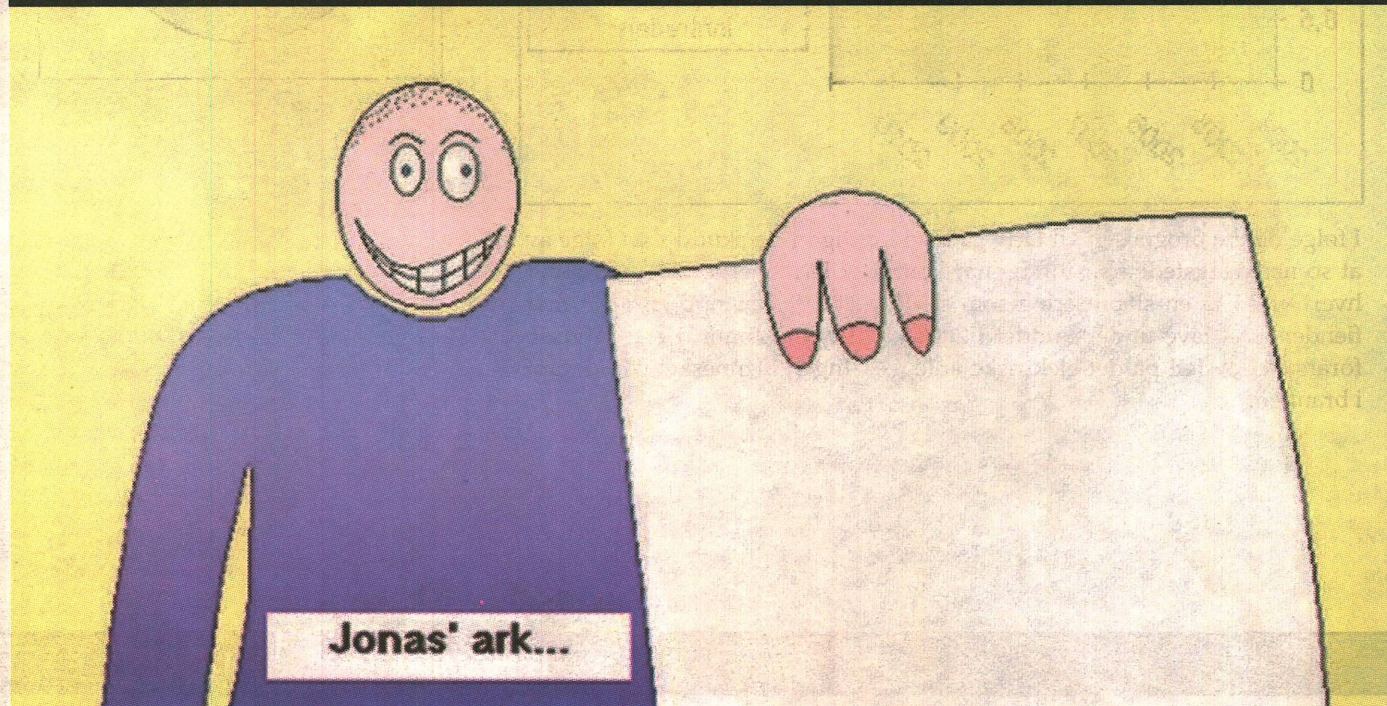
Det må bli Riders Of The Storm med The Doors. Fordi Pianisten i naborommet har spilt den, og fordi det er drittvær, den passer som en høstsang.

Hehe. Always Look At The Bright Side med Monty Phyton
Den er utrolig catchy, også er det stor sjanse for å smitte den over på andre.

Spørsmål: Hvis du skulle ha plystret på en sang, hvilken ville det vært og hvorfor akkurat den?

FEM I KLEMM

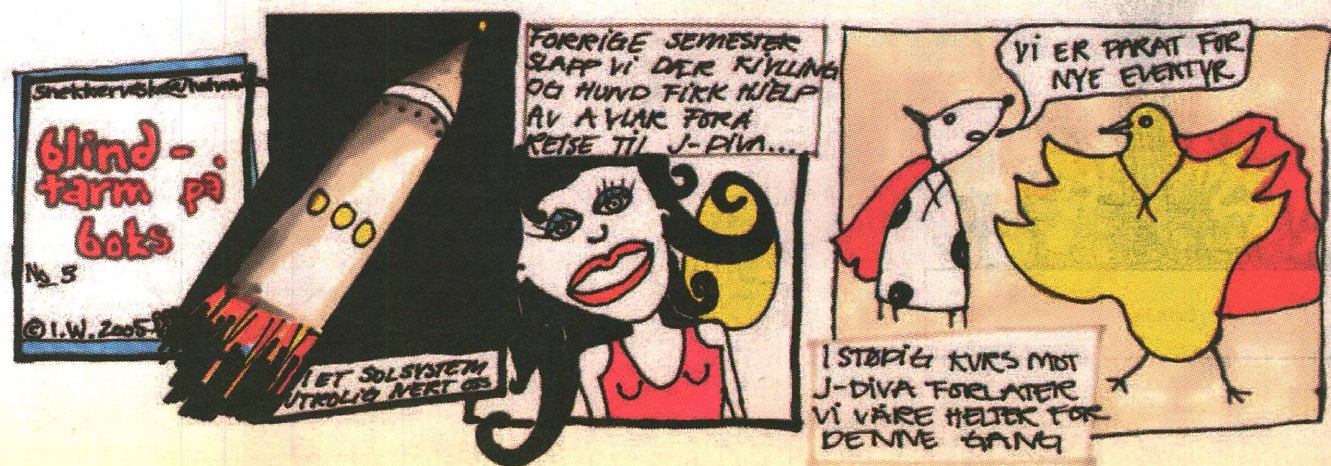
MANØVERS MENINGSLØSE MALERIER

UKAS BILDE

VENTER I SPENNING: Valgwake på driv

INTERNATIONAL STUDENT UNION

The new board of ISU

The General Assembly of the International Student Union (ISU) held a meeting on Wednesday, September 7, 2005 and elected members for the new board. Thus the foreign students at the University of Tromsø have new representatives: Gemechu Jemal (Ethiopia) as the President, Anastassia Leonenko (Russia) as Vice President, Julia Shevstova (Russia) as Secretary General, Abdul Hoque (Bangladesh) as Treasurer, Alberto Parada (Spain) as Public Relations Officer, Dragana Surkalovic (Serbia), Katlin Roovik (Estonia), Charity Salal (Zambia) and Miriam Leicht (Germany) as Organising Officers, and Marek Zakrzewski (Poland) as the Web Master. For the

first time in the history of NSU an international student, namely Dragica Vidovic from Montenegro, occupies the position of International Coordinator. This board represents the interests of almost 600 International Students at the University of Tromsø, which means 10% of the students.

The board mainly deals with the academic and social issues of international students at the University of Tromsø. It works closely with Foreign Students Community University, with Norwegian Students Union, the University Administration, and the municipality of Tromsø. Some of the weekly activities to be organized by the board

are social evenings, parties, various cultural activities such as international cousins, and different sports competitions between ISU and NSU sports teams. There will also be field excursions outside of Tromsø to get to know the surroundings and people living outside of the city. The board, in collaboration with the University and the Municipality of Tromsø, will undertake the task of integrating the international students with the Norwegian students at the university and the society around at large. This will be done by the initiation of a Host Family Program, in which one Norwegian family living in Tromsø will pick up an international student who will have this family as

“their family” for their whole stay in Tromsø. With the close help of the Counseling Center, we hope it will work, even though it sounds as difficult task now!

The success of the ISU depends on the utmost cooperation of the board, international students and the university community in general. People with new ideas should not hesitate to drop by our office and talk to us. Let's keep our union strong!!

Gemechu Jemal,
President, ISU

Frivillig i Utopia?

Utopia søker fotografer, skribenter, korrekturlesere og kaffidrikkere til å lage avis for 9 000 studenter i Tromsø.

Møt opp på redaksjonsmøte på Driv onsdag 14. september klokka 20 eller mail oss: redaktor@utopia.no

Kom ut av skapet du óg, bli utropist!

PERSONLIG ASSISTENT SØKES

til funksjonshemmet og yrkesaktiv mann på 58 år. Er rullestolsbruker etter hjerneslag og trenger hjelp til det meste av personlig stell og daglige gjøremål. Erfaring fra og/eller utdanning i omsorgsrelateret arbeid er ønskelig, men ikke nødvendig da opplæring vil bli gitt.

Stillingen passer fint for deltids-studenter, og har et omfang på ca. 10-15 timer per uke, men dette kan avtales nærmere.

- Varierende arbeidsoppgaver.
- Hovedsakelig dagtid/ettermiddag, samt hver tredje helg.
- Lønn 122,11 samt tillegg for kveld, helg og helligdager.
- Ordnete lønns- og pensjonsforhold via ULOBA (www.uloba.no).
- Tiltredelse snarest

Kortfattet søknad med CV og referanser sendes snarest og senest 1. oktober til antonm@sv.uit.no eller

Anton Myhra
Skogåsveien 29
9011 Tromsø.

Datapakke til studentpris

iTet i samarbeid med Studentsamskipnaden i Tromsø har et tilbud til alle studenter på bærbare PC'er med tilhørende utstyr. Utstyret er spesielt valgt ut for studenter for sin pris og kvalitet. NB! Kun 1 stk PC pr. student.

IBM ThinkPad R50e

7.548,-*

Intel Celeron M Processor 330 (1.40GHz), 512MB, 40GB, 15" 1024x768TFT, CD-RW/DVD-ROM, 10/100 Ethernet, 56K V.92 designed modem, Intel Centrino b/g wireless, XP PRO

IBM ThinkPad R52

10.788,-*

Pentium M 750 (1,8 GHz), 512MB, 40GB, 14,1" TFT (1024x768) ATI RADEON x300 XGA, DVD/CD-RW, Giga Ethernet, UltraNav, Intel Centrino b/g Wireless, Bluetooth, Firewire, Security Chip, XP PRO

IBM ThinkPad T43

Fingerprint 12.176,-*

Pentium M 750 (1,8 GHz), 512MB, 40GB HS, 14,1" TFT (1024x768) ATI RADEON x300 XGA, DVD/CD-RW, Giga Ethernet, UltraNav, Intel Centrino a/b/g Wireless, Bluetooth, Fingerprint Reader, Security Chip, XP PRO

IBM ThinkPad X41

Fingerprint 12.315,-*

Pentium M LV 1.5GHz 512MB 60GB, 12.1" TFT, 8 cellers batteri, modem, Ethernet, Intel Centrino a/b/g Wireless, Bluetooth, Fingerprint Reader, Security Chip, Intel Graphics Media Accelerator 900, XP PRO

iTet er Nord-Norges største IKT-leverandør. Vi har til sammen i overkant av 100 ansatte på våre avdelinger i Bodø, Harstad, Mo i Rana, Sortland og Tromsø.

* Alle priser er inkludert mva og frakt. For å kunne handle på denne avtalen må du være registrert som student og ha betalt semesteravgift ved Universitetet i Tromsø eller Høgskolen i Tromsø.

FANATIKEREN

"There's only one United"

Kim Freddy Thomesen (30) er ikke helt som andre norske supportere. Når Kim sier "there's only one united", så er det ikke snakk om Manchester United eller Newcastle United, men Carlisle United som ligger i engelsk 2.divisjon!

Tekst: ENDRE GABRIELSEN

- Hvordan har det seg at du begynte å heie på en liten klubb som Carlisle?

- Det hele startet for omkring ti år siden da jeg og noen kompisar var på fotballtur i England. Vi hadde alle sammen ulike favorittlag i Premier League. En dag fant vi noen skikkelige kule fotballtrøyer i en liten butikk vi gikk innom, og dermed hadde vi kjøpt oss våre første Carlisle-drakter. Vi bestemte oss for å se en Carlisle-kamp siden vi nå hadde draktene, og satt oss på et tog nordover. Etter en lang togtur kom vi fram til Carlisle, som ligger helt ved grensa til Skottland. Vi dro på kamp, og kom fort i kontakt engelske supportere. Carlisle spilte en heller dårlig kamp, men vi trivdes. En engelsk supporter ropte til oss "you've come a long way to see a shitty team", men vi bare smilte tilbake. I pausen ble vi presentert foran hele stadion som de norske Carlisle-supporterne.

Langvarig kjærlighetsforhold

Siden den gang har Freddy og kameratgjengen hans reist jevnlig turer til Carlisle for å se fotball. De har etter hvert blitt kjente fjes i den vesle industribyen ved grensen til Skottland, og Kim Freddy forteller at de alltid får en fantastisk velkomst

i Carlisle. Det første uskyldige draktkjøpet har utviklet seg til et langvarig kjærlighetsforhold som ikke ser ut til å ha noen ende. Kim Freddy er nå redaktør i medlemsbladet i CUFCSB, som er Carlisle sin skandinaviske supporterklubb. Hva gjør at en kan bli så stor fan av et lag som sliter i engelsk andredivisjon, milevis fra glamouren i Premier League?

- Det er selve opplevelsen og stemninga på kampene som er viktig. Jeg får fortsatt hjerteklapp hvis jeg er på Villa Park (Kim er også Villa-fan red.anm.), men det blir ikke det samme som å se Carlisle. Ved å dra på disse fotballturene til England får vi opplevd den engelske kulturen og får sett landet. Noen ganger har vi også tatt turen til Skottland og Wales for å se kamper der. Fotballen betyr utrolig mye i England, og så godt som hele Carlisle er opptatt av klubben. Slik klubbtilhørighet er vanskelig å finne andre plasser. I motsetning til storklubbene i Premier League, er ikke Carlisle så gjennomsyra kommersiell. Det til tross for at alle spillerne er profesjonelle og tjener minst like bra som i en klubb som Tromsø.

Samehatter på kamp

- Når vi er på kamp i Carlisle pleier vi å ha på oss samehatter.

- Samehatter?

- Ja, det er noe vi også pleide å ha på oss når jeg og kompisene var på TIL-kamp før. Etterhvert synes vi det var altfor mange tullinger som ikke viste respekt for sameluer, så vi droppet det. Nå bruker vi de kun på kamp i England. Når vi går med samehatter, drikker vi ikke fordi hattene skal forbindes med noe positivt.

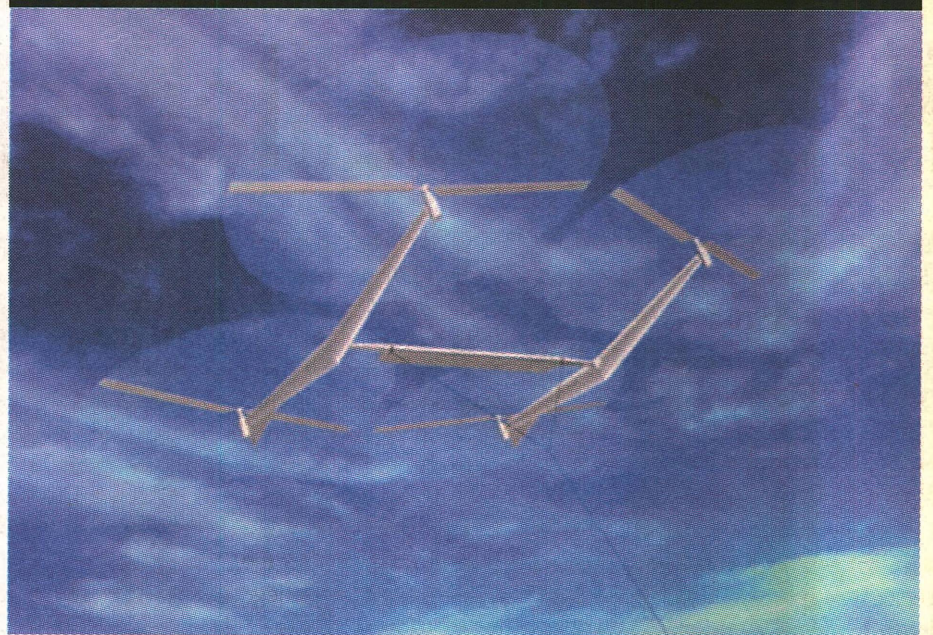
NETTIPSET

Rusty Summer		Raymon Cardenas	
Drums		Bass	
Gender: M		Gender: M	
Hometown: Rome, Italy		Hometown: Rome, Italy	
Born: 1983-07-19		Born: 1988-06-05	
Addictions: Sick		Addictions: None	
Health: 51		Health: 53	
Happiness: 83		Happiness: 81	
Popularity: 0		Popularity: 0	
Musicianship		Musicianship	
Instrument Skill: 100		Instrument Skill: 100	
Overall Musical Skill: 100		Overall Musical Skill: 100	
Musical "Feel": 63		Musical "Feel": 62	
Musical Lore: 12		Musical Lore: 11	
Prolificacy: 16		Prolificacy: 15	
Personality		Personality	
Charm: 40		Charm: 34	
Creativity: 19		Creativity: 20	
Commitment: 26		Commitment: 22	
Intelligence: 1		Intelligence: 10	
Intensity: 3		Intensity: 21	
Intimidation: 5		Intimidation: 13	
Looks: 48		Looks: 42	
Possessions		Possessions	
Pearl Export 5-Piece Fusion Drumset		Fender 2002 American Deluxe Precision Bass	
Yamaha Maple Custom Absolute 5 Piece		Rickenbacker C Series Electric Bass Guitar	

Har drømmen om å bli rockestjerne havarert? Da er løsningen selvfølgelig å finne på Internett, som med alt annet. På music-maven.com har du muligheten til å både være medlem i og manager for et band som du selv bestemmer navn, antall medlemmer og musikkstil til. Spillet er bygd opp på vanlig interaktivt vis, med en rekke faktorer du som manager kan påvirke ved å planlegge bandøvinger, spillejobber, låtskriving og fritidsaktiviteter for hvert enkelt

bandmedlem. I tillegg kan du selvsagt laste opp bilder av bandmedlemmene, og finne masse flotte artistnavn. Hva med å bli ny vokalist i Faith No More for eksempel? Men husk at livet som musiker har mange fristelser, og langt fra alle har nok utelukkende positive effekter. Det hjelper nok på bandmedlemmenes kreativitet å invitere den lokale langeren, men hvem vet hva slags konsekvenser dette får på sikt? www.music-maven.com

NYTT FRA POPULÆRVITENSKAPELIG FAKULTET

Vi ved Populærvitenskapelig fakultet har mottatt nyheten om at en gruppe forskere ved University of Technology i Sydney endelig har kommet opp med noen ideer som begynner å ligne på noe. Mange synes jo at vindmøller er skjemmende, så hvorfor ikke la de sveve sin egen sky? Bryan Roberts står i spissen for prosjektet som planlegger å sende opp svære

skvadroner med såkalte FEG (Flying Electric Generator) til luftstrømninger i atmosfæren, der vindhastigheten kommer opp i over 300 kilometer i timen. "Hvis man har 600 stykker som produserer 20 megawatt hver, kan de dekke energibehovet for to byer på størrelse med Chicago", kommenterer han. (www.popsci.com)

Nye bremseklosser

Student i Tromsø, voksen i Tromsø. En ny start og et nytt liv. En måned etter studiestart er nesten alt blitt en selvfølge.

**Tekst: HELENE SKJEGGESTAD
Illustrasjon: IDA WALENIUS**

Dagene da en ikke visste veien til Driv, ikke visste at det var mulig å gå igjennom SV-fakultet for å komme til teorifagsbygget, ikke visste at salaten er overpriset i kantinen og at det ikke foregår noe ulovlig i "det spesielle rommet" (eller?) er forbi. De fleste nye studentene har sluttet å bo i pappesker, og de gode gamle har kanskje funnet seg en ny oppgradert plass å bo. Kort sagt, tilstandene roer seg ned etter en hektisk start, og de nye studentene begynner å døse ned i samsvar med høstslitne vespser. Vi er ferdige med stikkingen og går langsomt høsten i møte. Når jeg tenker tilbake på den første

tiden er det med blandete følelser. Jeg skulle begynne å leve studentlivet og klare meg selv. Jeg var helt klar til å tre inn i de voksnes verden av læring på eget ansvar og regninger. Det var kanskje fordi jeg var blitt så voksen at jeg hadde bestemt hva jeg skulle ha på meg "første skoledag" en uke i forveien, og at jeg hadde ringt mamma tre ganger på de første tre dagene, og hadde en sterk følelse av at de eldre er eldst når jeg vandrer i skolens korridorer. Hadde nok ingen grunn til å være nervøs, alt var jo så bra lagt til rette for de nye studentene! Førsteinntrykket vitnet iallfall om god kontroll. Vi ble møtt av rektor gjennom en TV skjerm i auditorium 2. Resten av åpningsshowet var også forrykende, med kvalitetslyd og deltagere som hoppet inn og ut av skjermen, samt en gammel student som la mye vekt på viktigheten av gode bremseklosser. Forklaringen på hvorfor åpningsshowet ble formidlet gjennom en skjerm var at det ikke ble

plass til alle i auditorium 1. De hadde nemlig ikke regnet med SÅ mange nye studenter. Det var iallfall nok frukt. Pluss til administrasjonen. Jeg ble også mektig imponert over behandlingen av fadderordningen. Tydeligvis var det veldig overraskende at mange ville være med på denne ordningen. Rart med det, at folk vil bli kjent med nye folk gjennom ei fadderordning skolen har rost opp i himmelen. Siden det var så mange som hadde meldt seg på, fikk vi ikke vite noe som helst. Eller det vil si før kl seks samme dag, og det var jo i god tid før den neste store happeningen. Når telefonen ristet sto jeg og drakk superbillig øl og hadde akkurat avsluttet et gourmetmåltid bestående av lite svidd lasagne og ikke vassen salat for den beskjedne sum av 100 kr. Åpningskonserten var av studentene og for studenter på studentenes hjemmebane. Alt som manglet var muligens studentrabatten? Lykkelig uvitende om at det var mulig å oppdrive pils til under

femtilappen tok jeg fatt på hjemturen, klar til å virkelig gripe essensen av studenttilværelsen, altså festingen. Ble veldig imponert over at de hadde satt sammen faddergruppene slik at vi havnet på gruppe med dem vi går i klasse med. Som også var de eneste vi kjente fra før, ergo ingen nye fjes. Glad vi ikke ble nødt til å bli kjent med nye mennesker, det er jo ikke et av fadderordningens prinsipp. Vel, jeg var nå i alle fall klar til å drikke meg modig og morsom, jeg var jo blitt såpass voksen at jeg ikke kunne stole på min personlighet alene. Når vi ankom Driv var det liten tvil om at jeg var alene om akkurat dette. Første dagen var overstått, litt vaklete, men det er slik man overlever. Tenkte da at det nå måtte gå oppover på ekte Tromsø-vis resten av debutuka. Nå tenker jeg at det hadde vært fint hvis jeg hadde husket å skifte bremseklosser...

TILBAKEBLIKK

The Fernets og Kela Wee, kaos 31.08.05. Fernets er et flott liveband, og selv om stilen ikke kan anklages for å være den mest nyskapende funker det som fjell. Når det gjelder kela-what sier vi ja ja.

Forhåndsstemming, Rådhuset 02.09.05. Trengte faktisk ikke valgkort.

Med. Hum. konsert i 4 etasjen, driv, 02.09.05. Det er jo helt fint å se band som Elias Jung og Gestapo Bitches, men det blir vanskelig å sette ord på følelsene vi følte da Taliban Airways dro i gang med nyskrevne låter og andre flotte justeringer, som ny gitarist. Vi har faktisk ikke ord. Uansett avsluttet Rocketboyz showet, og heller ikke de greide å dra oss ned på bakken igjen. En av månedens store konserteropplevelser.

Punktere, Finland, 05.09.05. Alle som kjørte forbi hadde ødelagte biler, og prøvde å hjelpe på feil måte. Men hjem kom man seg jo til slutt.

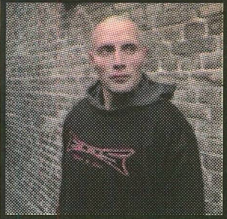
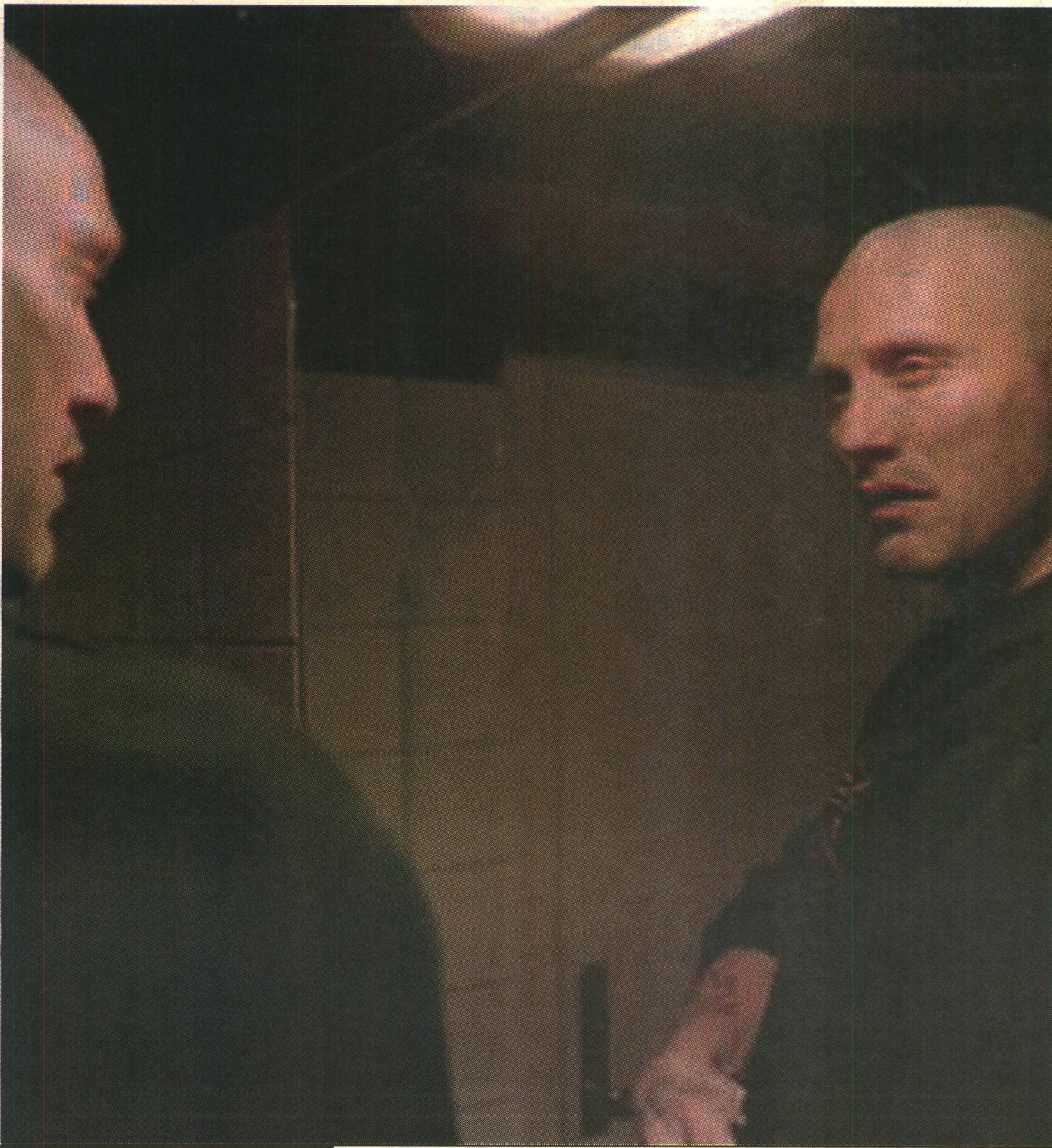
Ordkalottens opningsseminar, UiTø 07.09.05. Eit skarpskodd panel på seks diskuterte folkemord og kollektivt minne. Dessverre var det berre seks-sju sjeler som tok seg tid til debatt denne onsdagen.

Endre Lund Eriksen las frå si nye bok, Biblioteket 07.09.05. Etter opplesinga å dømme held ikkje romanen det nivået me forventar av ny norsk litteratur.

Italiensk dag, Teorifagbyggskantina, 08.09.05. Endelig gikk det an å spise seg stappmett på kantina uten å blakke seg. Femti spenn for så mye mat man vil er jo perfekt, og det smakte ikke så verst heller. Vi vil ha mer.

Ribozyme, Kaos, 08.09.05. Etter den vanvittige utblåsningen til Just Did Doris dagen i forveien virket det mer eller mindre som om alle kaosvankerne lå hjemme med tidenes bakrus. Og når det nesten er flere på scena enn i lokalet, er det litt synd på bandet. Men til tross for dette leverte de stakkars bergenserne varene, og det var fett.

Ølkø, Kulturhuset, 10.09.05. Dette var jo en opplevelse vi godt kunne vært foruten, men sosialt tross alt. Ryktene vil ha det til at det ikke kommer til å skje neste gang.

Pusher II (2004)
Regi: Nicolas Winding Refn

Hasj til frokost

film Han er ute på prøve, har gjeld, og virker generelt nervøs. Han har også problemer med menneskelige relasjoner, potensen og narkotika misbruk. Tonny er en taper, han er vår mann.

Første gang jeg så skikkelsen, tenkte jeg "for en taper". Han er ikke noen helt, har ingen vittige kommentarer. Vennen Kuse-Kurt er tøff, og Tonny er kamerat. Sier aldri nei når Kusa trenger hjelp. Kanskje var Tonny tøffere før. Nå er han redusert, men prøver å gjenopprette livet slik det var før fengselet. Hodet hans verker etter filmen Pusher, der Kim Bodnia grisebanket ham med balltre. Litt senskader har han nok fortsatt, hukommelsen er ikke hva den engang var. Når frokosten består av hasj og tørre kornflakes, og kokainet du snuser i deg er iblandet rottegift, bør du fatte at livet ditt ikke er så bra. Tonny er allikevel positiv. Han kunne klart seg bra hadde det ikke vært for Kussa! Filmen sparer ikke på realismen, og sen-

surerer ingen ting. Horerommene har rød belysning, vi tenker Amsterdam og Red Light District med en gang. Det er kontinentalt, ikke typisk dansk. Eller?

Tonny er fantastisk som ordknapp forteller. Vi ser ham i bryllupet på sitt mest rusa, og tenker "klarar han å gjøre det som kreves?". Filmene drives fremover av Tonny's ubeslutsomhet. Hele tiden håper vi at Tonny skal gjøre det rette, men du veit aldri hva den radden kan få seg til å gjøre. Jeg liker Tonny. Han vil det gode, men klarer sjelden å gjøre det. Filmen er intens, og sitter i kroppen lenge etterpå.

HARALD B. ZEIGLER

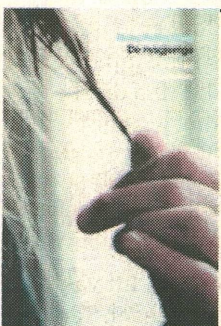
skrive er noe han gjør med rette. Han har nå sluppet sin andre roman, som bærer tittelen De Nysgjerrige. Handlingen er lagt til universitetstilværelsen i Paris, hvor vi møter Nicolai, en norsk litteraturstudent.

Å være student er noe som lenge har blitt definert som noe romantisk, med alt det fører med seg. Men ikke minst har tittelen student ført med seg en slags statusmerking av din person; en person som har et intenst ønske om å lære, utdanne seg langt, en mann for sitt slips. Blad klarer på forunderlig vis å knuse denne illusjonen, samtidig som han likevel tar vare på den ekte sjarmen studentlivet tenderer til å føre med seg. Det som skulle til var bare å si det slik det er. Vel, slik

det er i dag vel og merke.

Ingrediensene for bokens oppbygging var en kjærlighetshistorie, litt konflikter og refleksjoner så innsiktsfulle at en nesten kan mistenke forfatteren for å ha studert selv. Kanskje historien til og med har et snev av personlig virkelighet i seg? Rammen rundt bokens skjønnhet er språket. Hele veien blir detaljer og hendelser beskrevet med så gjennomført penn at det er en fryd å lese de mest trivielle delene av historien. Min anbefaling av boken går derfor til deg, hvis dette vekket din nysgjerrighet.

Frihof Eide Fjeldstad

Hans Petter Blad
De nysgjerrige
Cappelen

Knuser illusjonen

bok Hans Petter Blad debuterte i 2002 som romanforfatter da han ga ut "I skyggen av små menn midt på dagen". Mannen viste med denne boken at det å

ORAKELET

Hei Orakelet! Jeg lurer veldig på utfallet valget, og hva jeg skal stemme på. Kan du hjelpe meg? Hilsen Jan Vassdal, 20 år og førstegangsvælger.

Hei Jan. I forbindelse med valget kommer minst en politiker til å bli skuffet, og det er fordi hans parti ikke fikk det resultatet han forventet. Om både høyre og venstresiden går til urnene, kommer et regjeringsalternativ til å måtte trekke seg slukøret tilbake. Etter valget vil det følge en periode med politisk styre, og en mann eller kvinne vil stå frem for å ta vare på landet i omtrent 4 år. Vanligvis får man utdelt en såkalt stemmeseddel i forkant av valget. Stem på den, da det er den eneste gyldige måten å delta i demokratiet på.

– Orakelet

Kjære Orakel! Jeg er veldig usikker på hva slags musikk jeg skal like. Hva skal jeg gjøre? Hilsen Hårek Håland, frustrert musikkliker.

Hei Hårek. I pressen vil det komme lister over populære sanger som de fleste kommer til å like veldig godt. Dessverre forutser jeg at dette ikke vil vare, og det vil bli et stort mannefall som ingen greier å overleve. Noen vil profetere om nye frelsere som skal redde seg selv fra denne visse undergangen, men disse profetene er falske. Derimot fins det rette og verdige grupperinger, som oftes bestående av 3-5 personer som forkynner den rette veien. Dessverre er det få eller ingen som tar inn over seg deres budskap, og de store massene vil derfor gå fortapt. Om du følger mitt råd og tar i mot dette budskapet vil det gå deg vel.

– Orakelet

Ka blir det til middag imårva å blir æ noengang gift? Hilsen "Postjente"

Hei Postjente. Ishavet vil fylles med fisk, og mandige skikkelser i en båt kommer til å hente den ut av det sorte havet. Kvinnen som bringer bud vil bringe sjøuhyet til sitt hjem. Jeg ser hvitt kjøtt i kvinnens buk. En rytter i skinnende rød rustning kommer ridende på en stor svart hingst. Hingsten tramper ned budbæreren, og etter 270 netter gir hun fødsel til et esel. Og eselet skal herske over kvinnen i 234 nymåner.

Kjære orakel. Jeg lurer litt på om jeg stemte feil ved valget. Hva skal jeg gjøre? Hilsen Jan Vassdal, 20 år og førstegangsvælger.

Hei Jan. På dommedag må vi alle stå til ansvar for våre gjerninger.

– Orakelet

Charlie og sjokoladefabrikken (2005)
Regi: Tim Burton

Charlie og Hollywoodfabrikken

film Den gode, fattige guten som kjempar mot onde fiendar og vinn rikdom og ære er

ei gamal og velkjend historie for dei fleste av oss. Med Charlie og sjokoladefabrikken har denne forteljninga fått nok eit uttrykk. Og for eit uttrykk! Filmatiseringa av Roald Dahl-romanen er utruleg rik, rik på fargar, musikk, forteljarglede og ikkje minst referansar. Regissøren, Tim Burton, har proppa filmen med tilvisningar til alle slags filmar, noko som gjer filmen svært festleg, òg for oss over sju år. Rikdomen av fargar og kulissar gjer filmen både levande og sprudlande og ein har klart å skape eit univers som er både spektakulært og fantasifullt. Dei dansande oompa loompaane som fyk ikring i fargerike klede og syng artige songar er eit syn. For her har ikkje stjernelaget frå Hollywood ikkje spart

på noko. Framstillinga av sjokoladefabrikken er beint fram perfekt og spsjaleffektane er imponerande. Det same kan ein seie om musikken og skodespelarane. Johnny Depp er ein fantastisk figur som den halvgalne sjokoladefantasten Willy Wonka og kjekk er han framleis. Diverre, som så ofte med Hollywoodproduksjonar, er den britiske, intelligente humoren bytt ut med klissete, overtydeleg moralpreik og det øydelegg mykje av den ellers glimrande opplevinga.

TALE SEVERINA HALSØR

Hans Petter Sjøli
Mao, min Mao
Cappelen

Norsk kjærlighet til Mao

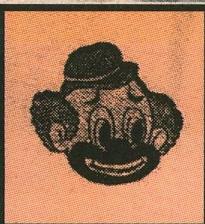
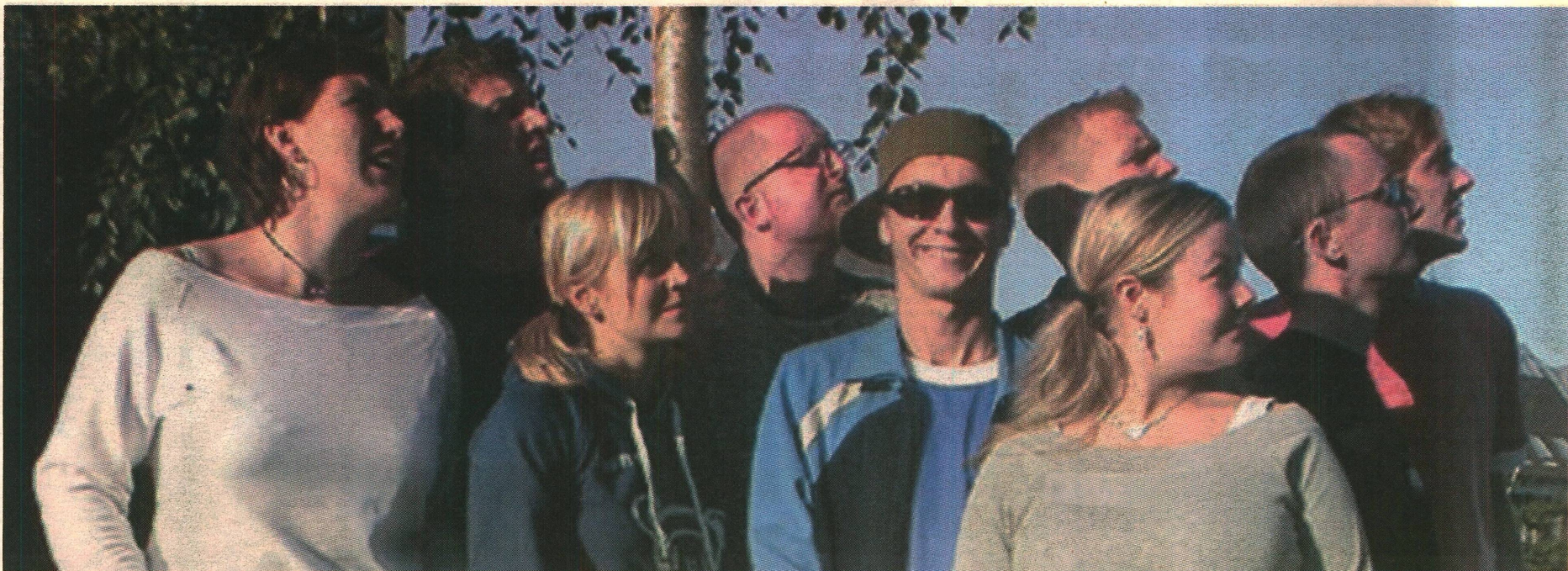
bok Hans Petter Sjøli har med "Mao, min Mao" skrevet en interessant bok om det myteomspunnede og litt sære marxist-leninistiske partiet AKP (m-l) hvor anslagsvis 20-30 000 unge mennesker har arbeidet for revolusjonen.

I "Mao, min Mao" følger vi AKP helt fra den spede begynnelsen med bruddet med SF i 1969 til RV fikk inn sin første Stortingsrepresentant i 1993. Vi får følge partiet fra de som i SFs ungdomsorganisasjon var pasifister til sin hals og til de senere oppfordret

medlemmene sine til å avtjene verneplikten samt å melde seg inn i skytterlag for å være forberedt på Sovjet-unionens nært forestående invasjon. Partiet AKP har i årenes løp skapt mye debatt i landets aviser. Senest for to år siden produserte Bernt Hagtvædt flere artikler i Dagbladet hvor han angrep partiet for å ha en antidemokratisk innstilling, og dette satte sinnene i kok hos deler av den norske befolkningen. I denne boken er det påstandene om våpentrening og overvåkning av minipartiet NKP som gjer at folk reagerer. Boka er lettlest, og i de fleste tilfeller er det gitt gode kildehenvisninger, men her er det unntak på noen av de viktige punktene. Man finner også feil årstall i enkelte sammenhenger. Spesielt savnes kildehenvisning når det påstås at det fantes et væpnet halvautonomt illegalt apparat i AKP. Det sies heller ikke noe om hvilke personer som skal ha deltatt i dette apparatet. I et parti som bygde på de-

mokratisk sentralisme blir det litt forunderlig å tenke seg at det fantes et halvautonomt apparat. Er det noe å lære av boka? Er det noe å lære av for eksempel AKPs blåøyde støtte til Pol Pots Kambodsja? Selvsagt er det noe å lære av det, men det kommer mye an på hvordan synsvinkel man har på hva som har skjedd. Skal man først kritisere og så forstå, eller skal man prøve å forstå først. AKP var helt klart blåøyd, sannsynligvis mer enn de fleste andre, men det må også nevnes at den norske regjeringen også anerkjente Røde Khmer som Kambodsjas lovlige regjering. Alt i alt en underholdende bok om AKPs vekst og fall, men hva som egentlig har skjedd i dette mystiske partiet får vi nok ikke vite før de selv forhåpentligvis åpner opp arkivene sine for allmennheten.

BÅRD FOLLERÅS

Revymafiaen
Verkstedet, kulturhuset
02-12.09.05

Tatt på kornet!

revy Revymafiaen har nok en gang levert en fengende forestilling! Latteren satt løst og folk hang i flekkene over stolryggen foran dem og gispet etter pusten da Revymafiaen presenterte sin

forestilling på Verkstedet i Kulturhuset 2.-12. september. De som ikke fikk den med seg denne gangen, gis forhåpentligvis en ny sjanse neste år.

Revymafiaen er svært treffsikre når de lager tekstene sine, og dette må vel sies å være deres største styrke. Spesielt sangtekstene er treffende og morsomme – og helt på høyde med det beste i sjangeren. De har med denne forestillingen dekket det meste som har skjedd, både generelt i Norge, så vel som lokalt, den siste tiden og tar kjente personer og fenomener på kornet. De presenterte oss på en leken og latterlig måte blant annet for den perfekte politiker, for de som skriver sinte

leserinnlegg til Byrunden, årsaken til Jon Arne Riises sterke kontaktbehov og "2 for 1"-drikkekulturen som gjaldt i Tromsø i sommer. I tillegg hadde de fått tid til en omvisning med den typiske Notar-megleren, som mener at det å ha et svært hull montert i taket er en uvurderlig fordel med tanke på ventilasjonen, nyheter for og av dyr og en sketsj med noen sannheter om hvordan arv og miljø påvirker hvem du blir. Sangnummeret med Ravi var for mange kveldens ubestridte høydepunkt!

Revymafiaen skårer dessuten på spillelede og kroppsspråk. I en revy er det ikke antydninger og vaghet, men

direkthet og overdrivelser, som får frem poengene. Dette behersker de godt, noe publikum tydelig var helt enige i. Sketsjen "Reiseteknikk", der moderne toppmodeller demonstrerte hvordan man skal te seg under en flyreise, var et glitrende eksempel på hvordan det kan gjøres!

Verkstedet er en intimt og passe stort lokale, men ikke nødvendigvis det beste stedet å fremføre en slik forestilling. På grunn av flatt gulv var det vanskelig for de som satt et stykke bak i salen å se scenen ordentlig. God lyd veide i noen grad opp for at man innimellom måtte snu og vende på seg for å se.

LENE HEITMANN RASCH

Jo større, jo bedre?

KØBENHAVN

Sa en eller annen. Og i studiesammenheng kan det vel ofte stemme. Utopias reporter ble utskremt til storstaden København i januar, for å se om det faktisk går å studere i andre steder enn gode gamle Tromsø!

Tekst: ERIK KASPARTU

Litt åndsvak og forvirret kom jeg i januar til København på utlånsavtale fra UiTø. Stresset og kaldsvettende for å miste en eller annen tidlig frist, sprang jeg fra kontor til kontor den første uka. Inntil jeg ankom et kontor som kunne gi meg et svar. "Eksamensoppmeldingen er ikke før om to måneder, følg noen fag og finn noe du liker." Og det å velge er ikke alltid lett når man kommer fra et liten studieretning på et lite universitet. Jeg gikk fra ett fagvalg til 25 kunstudier og en helt ny studieverden. Studiene er veldig frie, og man bygger selv opp sine eksamener og pensumlister.

For en ikke veldig erfaren student fra nord, var dette en liten smule utfordrende.

Internasjonalt

Fra et universitet på 6-7 tusen studenter til et humanistisk fakultet som teller 14 tusen, merker man fort forskjell. Bygningene rager store og det er dansker over alt. Veldig mange dansker. Veldig mange innestengte og navlebeskuende dansker. Storbymennesker som ikke er så veldig kontaktsøkende ovenfor nye norske fjes på det store universitetet. Selv om man føler at skillet mellom nordmenn og dansker er lite, ble jeg som nordmann fort plassert som en av de internasjonale studentene. Jeg fikk en hybel blant internasjonale studenter og ble bare invitert til arrangementer med internasjonale studenter. Personlig må jeg vel si at internasjonal var det jeg kjente minst for å være, jeg ønsket heller å ta del i det danske miljøet. Kanskje endel av frykten for farlige meg er den uforståelige norske min, og min tilstand som ikke alkoholisert danske. Her festes det nemlig offentlig på universitetet. Allerede ved første omvisning fikk vi forklart hvor alle festene ble arrangert, og at lærerne som oftest kom innom og festet til langt på natt. Alkohol fåes kjøpt knappe ti steder bare på hum.fak og det selges så lenge universitetet har åpent. Jeg må innrømme at jeg savner Tromsø til tider, København er stort og bra, men mangler den nærheten og åpenheten som studentmiljøet i Tromsø har. Men sånn ut over det, så er Køben jammen meg en bra by å bo i!

Tromsø Minigolf
Senter

Fløyahallen

Minigolf 18 baner · Range · Putting-green

Tlf. 95 40 20 24

Åpningstider: 14.00-23.00 (alle dager)

Her kan du arrangere:
Firmafest, Bursdagsselskap, Kick-off, Klassefest o.l.

Velkommen!

FOTO ANDREAS MYRVOLD

Just Did Doris
Kaos
7. september

Festavslutning

konsert Tromsøbandet Just Did Doris har i løpet av det siste året utviklet seg til å bli et av landets mest spennende band, men de valgte å gi seg før så

mange utenfor landsdelen hadde oppdaget dem. Trist, vil mange si, men for de av oss som fikk oppleve de mange ganger (og under stadig utvikling), vil minnene leve videre, og spesielt fra avskjedskonserten på Kaos som ble en festaften som neppe blir glemt med første.

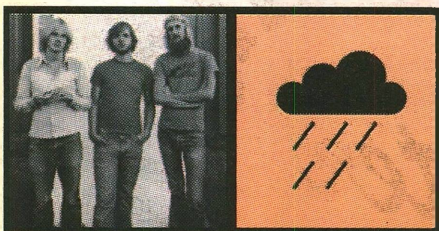
JDD hadde ambisjoner om å bli et fengende popband, men pga av utskiftninger i bandet har lydbildet, låtene og det musikalske uttrykket stadig blitt tyngre og mer storslått og nådde vel toppen da de i juni hadde en opptreden i Domkirka som mangler sidestykket i byen av hva lokal rock angår, og ga undertegnede en positiv

sjokkopplevelse han ennå ikke er kommet over.

Men på Kaos var det ikke stort lydbilde som preget konserten, men intensitet, spilleglede og feststemte mennesker. De åpnet med det mastodontiske verket Give Yourself (part 1 og 2), og kjørte igjennom 15 låter på halvannen time som viste deres musikalske bredde og hvilken unik hybrid av musikalske uttrykk de innehar. Pop og stadionrock ispedd mengder av psykedelia og fete stonerriff er vel ikke beskrivelser som lyver for mye, men de sier ikke alt heller. Men om man ikke kan beskrive musikken for mye gjør det ikke så mye heller. Poenget er bandet spilte det som

foreløpig (inntil det motsatte er bevist) er deres aller siste konsert og både band og publikum så ut til å ha en fabelaktig aften. Men selv om ikke alt gikk på skinner hele veien gjorde de jobben sin så til de grader flott at de i mine øyne vil bli stående som et band som ga alt, alltid. På avslutningsnummeret og Elvis-låta Suspicious Minds inviterte de opp folk fra Diamond, Demonas (R.I.P.) og James Deans, og til slutt ramlet gitarister med gjester og andre bandmedlemmer i en haug på gulvet. En nydelig avslutning på en veldig morsom kveld. Just Did Doris vil bli dypt savnet. Hvil i fred.

GLENN FAGERVIK

Big Bang
Verkstedet
08.09.05

All I want is a little love

Konsert Og det fikk jeg. Gjennom noe som ikke kan beskrives i tid, men som

om den musikalske himmelen åpnet seg i et øyeblikk, fikk 600 utvalgte musikalsk tilfredsstillelse på denne regntunge torsdagskvelden. Dagens forkynnere: Big Bang. I got someone I really want to see.

Hvis det regnet ute, var det ikke noe bedre inne. På den nyåpna kulturscenen var det svært lavt under taket, og det tok ikke mange sangene før det regnet svette og øl om hverandre. Scenen har fått navnet "Verkstedet" og har et industrielt preg med betongvegger og oljeplak. Dette hadde publikum god tid til å legge merke til, forkynnerne

var nemlig nesten en time forsinket og tilhørerne ble musikalsk sultet på dårlige country sanger og ballader. Stemningen var desto høyere når Big Bang entret scenen. Bandet begynner å bygge seg opp et ganske omfattende repertoar, og det var gammelt og nytt, hiter og ukjente i en sammenhengende æresrunde før det hele sluttet av på seierspallen med deres store hit Girl in Oslo.

Sometimes I make believe that I'm with you. Frontfigur Øystein Greni ledet showet. Stagediving, ville gitarsoloer og bar overkropp lot ikke vente på

seg. Alt en stor suksess. Likevel fikk publikum oppleve noe helt utenom det vanlige. Som en del av ekstranummeret stilte trioen seg opp med kassegitar og sang trestemt en coverlåt de bare bruker til oppvarming. Hvis det noen gang var tvil om at Big Bang var gode artister, ble det nå motbevist. Big Bang avsluttet turneen sin på en himmelsk måte, og Tromsø var heldige nok til å være det utvalgte stedet.

HELENE SKJEGGESTAD

Ricochets
Strøket
01.09.05

Glitter og rock

Konsert Etter tålmodig venting kom tredjealbumet ut, og dette kunne enten briste eller bære. Men bar gjorde det og nå står konserten for tur. Spente mennesker strømmer inn

i konsertlokalet, på jakt etter øl og en forrykende musikkopplevelse. Men hva finner vi? Hva møter publikum? Tromsøs desidert dårligste konsertlokale. Unisex toalettet på UB er sikker bedre egnet til den slags, eller hvilken som helst type konsert for den sags skyld. Strøket, en plass å se og bli sett på, dress, glitrende singletter og drinker med eksotiske navn, ja, rock, svette og øl, nei. Ricochets slentret opp på scenen, noen ihuga fans strekker arma i været og slipper løs en liten jubel. Godlåtene kommer som perler på en snor. Pick up the Phone, Ghost of our Love, Cheater at Heart, godlåter som sitter og ikke burde trenge nærmere

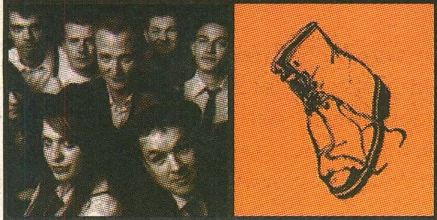
introdusering. Stemningen tar seg glatt opp. Pussig at sliten, mørk rock, fylt til randen av melankoli og ubesvart kjærlighet kan lette så på humøret. Det er et klart skille mellom publikum, nye og gamle fans. Erfarne og uerfarne Ricochets lyttere. Men samtlige stemmer i når tittel låta fra siste album, Isolation blir dratt i gang. Muligens stemnings høyderen blant publikum. Men flotteste øyeblikk var uten tvil når gitarist, Alex Kloster Jensen gikk inn i rollen som ledende vokalist og serverte publikum en perle av de sjeldne. I'm gonna eat my self. Lokalet lå tyst i beundrelse, så tyst at man kunne høre glitrende singletter falle. Ved reises

ende ventet det som seg hør og bør ekstranummer. Tre i rekken for å være nøyaktig. Slageren fra førsteplata Get it up our ass slår alltid like godt an, det samme gjelder klassikeren Hit the Road Jack. Her livner det i leira å det brygger til en sjenert allsang og så er det over. Bandet stikke backstage og folket sikter ut mot taxikøa. Ricochets på sitt beste, nei. Fullgod konsert opplevelse, nei. Bra utvalg i merchandise avdelingen, nei. Men undertegnede kunne i det minste tussle hjem med en vinyl under armen.

THERESE-MERETE LINDSETH

FOTO MARTHE NUSTAD

Hopalong Knut
driv
02.09.05

Hopp videre Knut!

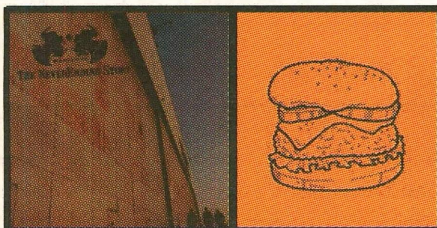
konsert Skabandet, Hopalong Knut, fra Nidaros, er fest, moro og svette. I hvert fall på de tre første konsertene. Men så tar det brått slutt. Å hoppe i stykker sko, hverandre og store deler av kroppens

speklager er kjempegøy. Ølet skvetter vegg-imellom, og noen digre bamser helt foran ved scenen prøver febrilsk å røre ved bandets vakre Kristin Jensen, mens de heller i seg veske og utstøter ville hyl. Alle hjerter fryder seg. Men jeg har både sett og hørt det før. Dessuten er jeg ikke i form. Dette fører med seg en del konsekvenser. A) Jeg skjønner fort at Hopalong Knut ikke er annet enn et liveband, et hysterisk bra et sådan. B) De har en viss levetid. Min antagelse er slått til tre-fire konsert pr. hode. C) Grunnen til dette er at a) sangene er ensformige (altså ikke egnet for plate) og b) de lager ingen nye slike.

Disse siste punktene var det som fikk min innstilling til å gjøre helomvending forrige

helg. Ikke mindre enn tre ganger har jeg selv vært ivrig Hopalong Knut traver, slurpet i meg øl og prøvd febrilsk å røre ved Kristins Jensens skotupper, mens jeg har utbasunert mine stemningsfølelser på en liten hensiktsmessig måte. Vel, aldri mer. Hopalong Knut er for meg, inntil de begynner å lage nye sanger og slutter å surfe på sitt utslitte repertoar, en saga blott. Det er en skam at et så til de grader livlig band, med så stor og variert besetning gror seg fast i skrivebordsskuffen. Men har du enda ikke vært på Hopalong Knut konsert (dritvittig navn forresten), så vær så god; forsyn deg! Jeg er met.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Warlocks
The Neverending Story
C+C Records/Tuba

Wackawackawacka?

plate Å høre på rap er fint, du kan

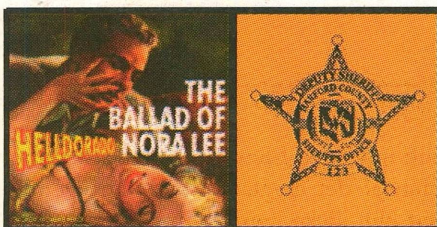
konsentrere deg om teksten og rytmen. Plata åpner sterkt, jeg begynner å nikke med hodet. Ulike tanker og lyster melder seg. Jeg vil ut og kjøre snøbrett! So be it. Etter en god åpning dør det litt ut. Jeg kjører to turer med heisen og stikker hjem. Hamburgeren i varmestua er det jeg vil tenke tilbake på. Med denne plata er det godt å komme hjem, slappe av, dra på sløv fest.

Rapperne Karma og Tech-Rock kan, i tillegg til å danse breakdans, prate rytmisk og skrive tekster. De snakker godt engelsk, hvilket ikke alle norske rappere (les: Vinni) gjør. Hawk lager tøffe beats, og klarer å oppdrive interessante

gjestearter.

Platen har et knippe kule låter jeg liker veldig godt, bl.a. "Who Why", "Painkillez" (kul tekst) og den siste låta "You & Me". Låtene holder et rolig tempo, er ganske rett frem. Warlocks leverer kvalitet, i den forstand at musikken ikke sjenerer noen. Litt manko på hits, men jeg tvinger allikevel en låt til å gå på repeat i hodet mitt. Låtene er litt sjenerte, og tvinger seg ikke på uten invitasjon. Du kan trygt invitere dem, de ødelegger ikke stua di.

HARALD B ZEIGLER

Helldorado
The Ballad of Nora Lee
CCAP

Sjalusi på prærien

plate Helldorado fra stavangerområdet er nå ute med sin tredje plateutgivelse og skal forføre det norske folk, og etter hvert også Europa, med sitt rykende ferske epos The

Ballad of Nora Lee. EPen Lost Highway var et lite mesterverk og LPen Director's Cut fra i fjor var ikke så mye dårligere. Men til tross for glimrende kritikker var plata glemt av de fleste kritikere da priser skulle deles ut og årets album og slikt skulle kåres. Denne gang kommer skiva så seint på året at plata ikke kan ignoreres i desember. Simpelthen fordi Dag Vagle og vennene hans nok engang har levert et solid album som det står respekt av. Som liveband overgår de de fleste, med en energi og opptreden som tar pusten fra publikum. På plate kan de leke seg mer med arrangementer og putte inn strykere, blåsere og masse orgel og det har de også gjort. Uttrykket er fremdeles

westernpreget, sjalusi og drap preger noen av tekstene, men tempoet er dratt noe ned. Lydbildemessig er vi også denne gang i den californiske og arizonske ørken, men nærmere den mexicanske grensen. Men på låter som The Devil's Kiss og Helltown er det garasjerock som står i fokuset, men på typisk Helldoradovis. Låtene er strålende, og vokser seg stadig større. Vagle overbeviser fortsatt som låtskriver og vokalist og står ikke tilbake for noen her til lands. De har ikke oppfunnet kruttet, men uansett, melankolsk rock blir ikke så veldig mye bedre enn dette i 2005.

GLENN FAGERVIK

Sjuei

Utopia lar denne gangen Borghild Gramstad ved Det juridiske fakultet slippe til for å fortelle litt om noen fantastisk fine mesterverk.

Bok

Kjartan Fløgstad: *Fyr og flamme*. Av handling 1980

Fyr og flamme er ei bok alle bør lesa. Særleg dei som likar blødmer og digresjonar, som er interesserte i koss Noreg gjekk frå fattig jordbruksland til rikt velstandssamfunn, som hugsar koss det var å få ros for sin første jobb, pluss dei som trur at den magiske realismen berre finst i Latin-Amerika. Har eg gløymt nokon? Ja, dei som likar forteljingar om dei fantastiske og flotte kvardagsfolka, dei som ikkje kjem i historiebøkene, men likevel er historia. Fløgstad byr alltid på lesefest, og her aller mest.

Plate

The aller værste:

Materialtrethet 1980

Det flottaste plateomslaget i norsk rock (ei redigert utgåve av Brynhild sine saltpastillar med stupedama) pakkar inn plata som introduserte ska-rocken til Noreg. Allereie frå den første songen, *Du sklei meg så nær inn på livet*, stig humøret. Dei som har budd i Bergen kjenner seg igjen: "vi løp ned Nygårdsgata som vi var i ville vesten". Tekstane er direkte og merkelege, her er skeive to-fingersoloar på eit pipete Farfisa-orgel, og eit driv og ein energi som gjer at ein må hoppa opp og ned, sjølv i einerom.

Film

Det femte element, regi Luc Besson 1997

Filmen demonstrerer med fransk eleganse alt Europa kan som USA aldri får til. Her ser framtida ut slik ho truleg vil bli: arabisk/afrikansk/europeisk (med pluss for ikkje-kvit verdsprezident). Framtidsverda og tinga i henne er så spennande og uventa som berre fransk design kan vera, og plot, intrigar og metareferansar kjem til oss utan Hollywood si teskei. Det gode tar mange former, og det vonde er så vondt at me knapt kan tenka på det. Filmen må sjåast ein gong for spenninga, ein gong for musikken (flott flybiljaktsekvens til tonane av arabisk rai-musikk), ein gong for humoren og minst to gonger berre for designen.

BORGHILD GRAMSTAD

MUSIKKOMMENTAREN

Musikkvalget

Noe som irriterer meg grasalt med valgkampsendingen er at den mangler bakgrunnsmusikk. Alle spenningsserier og filmer har bakgrunnsmusikk.. Noe jeg mener alle langvarige tv sendinger burde ha. Fotball burde hatt lett pop som passet inn i all boybandtrynefaktoren som Beckham, Steinar Nilsen og Fredrik Ljungberg har gitt sporten. Tenk så mye mer interessant det hadde vært å sett en tennis match eller fem mila fra kollen med litt koselig musikk i bakgrunnen. Det er flott med folk som skriker "heia, heia", men hvor mye mer behagelig hadde ikke det hele vært med litt jazz som fulgte løperne rundt i løypa.

Problemet med bakgrunnsmusikken er at det hadde nok blitt vanskelig å legge opp musikk som passet samtlige partier. Frp er selvskrevet, Ole Ivars! Null diskusjon. Et band full av hvite halvfeite menn som kjører rundt og spiller musikk som passer de uten musikalsk peiling best. Ap skulle man vel tatt en blanding av Rolling Stones og gammel jægermarsj. Et parti som prøver å være up to date selv om de alltid har vært der, men som av og til henfaller til sine arbeider røtter og drar en marsj. Sp. Vanskelig. partiet forsøker å fornye seg som gale, og traktorrock ville nok passet godt inn hvis denne sjangeren noen gang hadde slått gjennom. Nei Sp må nok holde seg til Rai Rai og DDE. Høyre. Sannelig vet jeg. Partiet har en ungdomsleder som prøver å se ut som businesspunker og en leder som takler å bli kalt en hva! Absolutt music 21? KrF, vil nok fremstå som Carola med Silver som backingband, men faller i gamle synder og ligner mest Oslo Gospel Kor i sine dårlige dager. SV vil så gjerne være et punkrockband, men minner mer og mer om en amerikansk versjon som egentlig liker Britney Spears, men som synes det ser mye kulere ut å spille punk. Salige suppe hvor sært det soundtracket skulle blitt. Valg 2005, the Soundtrack! Den hadde nok slått bedre an enn valget i seg selv, noen alle kunne like (å hate). En plate fritt sammensatt av Christer Falck, sponset av Statsbudsjettet.

Bakgrunnsmusikk i direktesendt tv eller ei. Noe må i alle fall gjøres for å få valget mer musikalsk. At Arbeiderpartiets kampsanger er det mest musikalske som skjer i disse dager er en skam. Jeg tro jeg drar med min bærbare vinylspiller og noen gode Stevie Wonder plater til valglokalet i 2007, og håper at jeg ikke blir den eneste som gir oss et mer funky valg neste gang! Ja til Musikk, ok til politikk...

ERIK KASPARTU

FOTO ESPEN SANDBERG

Turboneger
Storsalen, Kulturhuset
10.09.05

High on the Crime

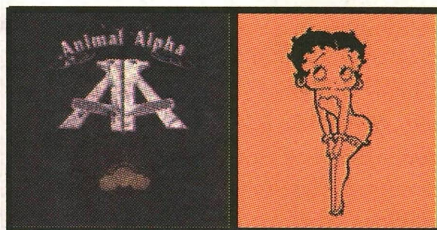
konstert *All my friends are dead*; Hank von Helvete brøler ut og forsamlingen stemmer i. Med det er det duket for en kveld i Turbonegers navn. Tromsøs nye storstue blir innviet med stil. Storsalen er ribbet for stoler og gulvet er flata ut. Stor plass, god oversikt, men alle skal stå fremst. Personal space er et

fremmedord. Som på fotballkamp grupperer menn seg sammen, med uniform og maskuline tilrop som bekrefter manndomen. Vi andre er der for musikken, stemninga og øl. Og øl er det, mye av det kommer flygende over hodene våre, men det meste havner i magen. Mengden koker og hva Hank prøver å formidle mellom sangene er ikke alltid like godt å si, men musikken når fram. Ihuga fans brøler for alt, men gamle hester travers best og taket løfter seg likevel.

Are you ready for some darkness?, 150 kilo med rock roper ut til en svett masse og får svar tilbake. *Age of Pamparius*, *Back to Dungaree High*, og *Don't say motherfucker, motherfucker*. De kommer som perler på en snor og trigger allsanggenet. Det rockes, ropes og hoppes til kroppen er matt og stemmen

en saga blott. Tromsø Høyre får passet sitt påskrevet før *High on the Crime* tar publikum til nye høyder. Turboneger tar to pauser underveis, og for en utålmodig sal virker de for lange. Av og på med kapper, tørking av scenen og justering av mikrofoner. Men enhver pause i underholdningen benyttes, som alltid før, til taktfaste rop om ereksjon. Og de skuffer ikke, som siste nummer får de ivrigste det de har venta på. Tilpassa kartet drar Turboneger en nordnorsk versjon. Og aldri før har vel Kulturhuset gjestet en sal, fullsatt med menneske fra alle samfunnslag, taktfast brølende: **Æ HAR STÅKUK!**

THERESE-MERETE LINDSETH

Animal Alpha
Pheromones
Racing Junior

Skuffende

plate Animal Alpha har vært hypa i øst og vest den siste tiden, og ryktene forteller

om et teatralisk liveshow uten sidestykke. Men hvordan tar de seg ut når de kommer med sitt første album? Vel.. Sideshow Bob har nok tatt turen likevel. Vokalist og notorisk frontfigur Agnete Kjølrsrud er det naturlige midtpunktet og dominerer fra første stund. Hun har en energi og et uttrykk som en skal lete lenge etter, sexy og aggressiv på en gang. Men hun er også et irritasjonsmoment. Det virker som hun har fått lov til å gjøre hva hun vil, og på det verste lager hun barne- og tegnefilm stemmer. Funker sikkert live, men på plata blir det mer kvasiteatralisk og tacky. Resten av gruppa gjør stort

sett en god jobb, med unntak av noen unødvendige klisjeer. Det er derimot låtene som utgjør den største svakheten til Animal Alpha. Det finnes et par høydepunkter, ja visst, men det er langt mellom dem. Noen av sangene er rett og slett så oppskriftsmessige og kjedelige at en detter av lasset. Hørt det før! Potensiale? Ja. Får de seg litt kjøtt på beinet, kan det bli riktig så bra. Men det er for dårlige låter altså.

ANDREAS RUTLIN

Scum
Gospels for the sick
Dogjob/Tuba records 2005

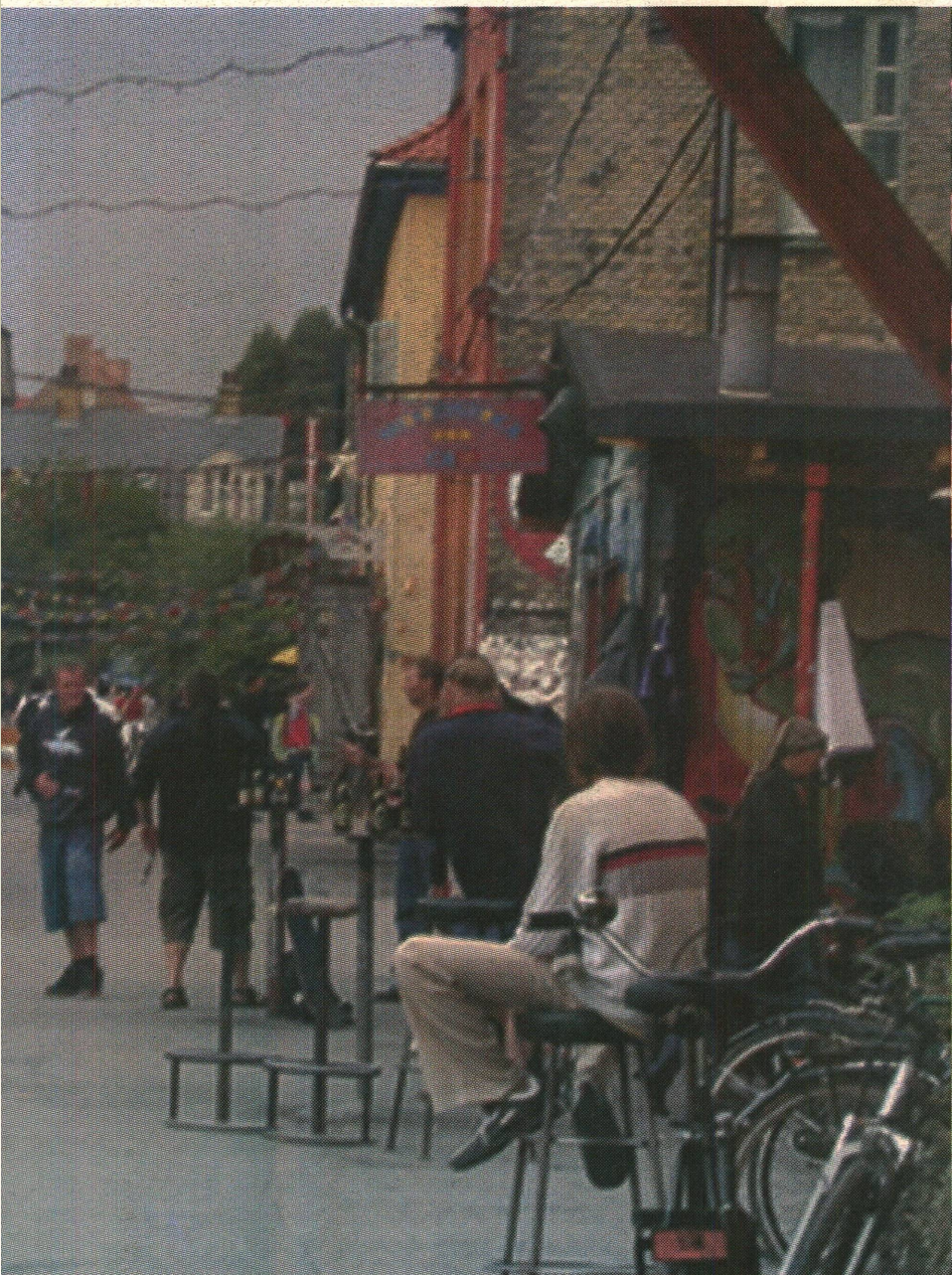
Vi er imot

plate Det første som slår lytteren i trynet når man setter Scums siste og første verk

i platespilleren er at det høres ut som om det er spilt inn i kjelleren til Happy Tom engang på 80-tallet, for så råttent er det. Her forventer man liksom en flott mix av deathpunk og blackmetal med rølpevokal, også er det akkurat det man får. Det er litt skuffende at det er så tullele, når bakmennene fronter seg selv som et slags superbånd, med salgbart Turbonegermedlem som gallionsfigur. Faust, Samoth, Casey Chaos og Cosmocrator har kommet for å redde oss, men så stikker Happy Tom av når de skal produsere og lage musikkvideo. Omtrent

slik føles det. Men så plutselig skjønner man at det er gladguttene som egentlig har blitt kicka, fordi han ikke var skitten nok. Med forståelsen av at alt for mye plass har blitt viet til den allerede omtalte bassisten, er det lettere å konsentrere seg om plata. Blandingen av stilarter funker nesten til et punkt av nyskapning, selv om thrashfaktoren er litt vel tilstedeværende. Hvis ikke alt var i rødt, kunne det fort blitt noe virkelig stort. Likevel er resultatet tøft, og heldigvis hiver Euroboy inn et par licks her og der.

ANDREAS MYRVOLD

anarkiet

Vi setter oss ved et bord i Morgenstedets planterike bakhage.

Gjennom hekken som omgir restauranten, skimter jeg noen uniformer. En gruppe på seks eller syv politimenn går nedover gata og over alt hvor de kommer ropes det "Oooost!" - en alarm som får en del av klientellet i hagen til å slukke sine lange, søtluktende rullingser.

Emmerik har alltid vært negativ til hasjsalget i Pusher Street. Han mener hasjsalget strider mot Christianias ideologi og prinsipper. Det åpne hasjmarkedet som etablerte seg syd i fristaten fra begynnelsen av, tiltrakk seg et klientell som ga Pusher Street et gangsterpreg. Dette har gjort det vanskeligere for christianittene å hevde sin selvpåberopte rett til selvforvaltning i de senere år.

- Handelen fører til avhengighet av leveranser, det blir mye penger som står på spill og det får alltid dårlige konsekvenser, mener han.

Harmonisk perle

Pusherne rev selv ned bodene som solgte hasj og marihuana i januar 2004 etter press fra christianittene og voldsomme politiaksjoner gjennom lang tid. Måten politiet gjennom årene har gått fram på i kampen mot området bak den gule streken som skiller Pusher Street fra resten av Christiania, har blitt kritisert av så vel danske sykehus som Amnesty. Det har åpenbart forekommet politivold. Christianittene oppfatter dette

som en fiendtlig og ensporet tilnærming til konflikten fra den danske regjerings side. Christiania er nå et lite samfunn av mer eller mindre idealistiske mennesker som lever i naturskjønne, harmoniske omgivelser midt i storbyen. I tillegg til å fungere som rekreativt område for Københavns befolkning, er Christiania også blitt Danmarks største turistmål.

Emmerik forteller oss at det tilbys opphold for forskere som vil gjøre et prosjekt om Christiania. Før i tiden formidlet kulturaktivistene i teatergruppa "Solvogner" Christianias budskap til "Utenforverdenen" - som det kalles av de lokale. De satte opp stykker som beskrev tilstandene i Christiania i inn- og utland og i samarbeid med andre oppfinnsomme ildsjeler fra fristaten formidlet de christianittenes holdning om å ta avstand fra hardere stoffer.

Emmerik mener Christianias framtid beror på pressen. - De må våkne! I dag er rundt 70 % av Københavns befolkning for at Christiania skal bevares. Media har plikt til å hjelpe oss å avkrefte alle mytene og løgnene om Christiania!

Hundenes paradys

Hvis Christianias tjenester ble privatisert - som Emmerik mener det ville bli dersom de taper kampen - ville beboerne fått erstatningsboliger. Dette er imidlertid en uaktuell ordning for de mange heldige barnefamilie og samfunnsutskud-

dene som bebor de gamle, koselige og fargerike militærhusene. Christiania er deres livsverk, deres ideologi og livsstil. Fristaten er et symbol på det mulige umulige. Men kanskje er det heller ikke stort annet enn et symbol. Det er ikke så lett å få øye på hva Christiania representerer som opposisjonelt i dag, selv om klientellet med tilknytning til fristaten fortsatt oppfatter seg selv som en politisk opposisjon. - Ved tre anledninger har en politisk liste fra Christiania stilt til kommunevalg og i 1974 fikk partiet Valborgs Favn et mandat, forteller Emmerik. - Men da kvinnefrontkjempere Tine Schmedes begynte å amme barnet sitt midt under et Borgerrepresentasjonsmøte ble det stort rabalder, smiler han.

Resten av dagen bruker vi på å utforske området, drikke hampøl og bade i altfor kaldt vann sammen med snart voksne svaner. På stien som snirkler seg mellom husene, treffer vi på dyr som vandrer fritt omkring, hundene her er som hellige kuer. Gjennom historien har det ofte vært sammenstøt mellom politi og christianitter i fristatens gater, - men vi kaster aldri glassflasker av hensyn til hundene, forklarer en hundeeier.

Skulpturer og veggmalier pryder fasadene på mummitrollhusene. Stearinlysene er tent i buddha-monumentet og vi hører hestevrinsk fra stallen. Ta turen du også, og bli christianisert. Sjöfflebus-snakken er verdt det. Bevar Christiania!

VEIVISEREN: Emmerik Warburg

Fakta om Christiania: Fristat siden 1971.

- Areal: 34 hektar (ca 60 fotballbaner)
- Innbyggerantall: ca 1000
- Myntenhet: Løn = 50 DKR
- Styresett: Direktestyrt nærdemokrati
- Historie: Turbulent, under konstant press fra den danske regjering som vil normalisere området. For full historie, se christiania.org

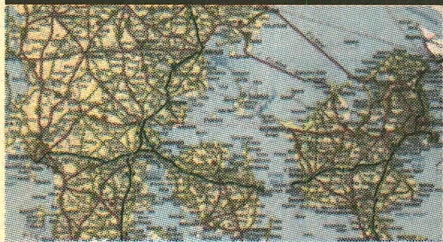
For mer informasjon om Christiania, besøk fristadens hjemmeside på christiania.org

FARGERIKFRISTAD: Christianias arkitektur er svært kreativ (tv.), Pusher Street (midten), og barna er også en viktig del av fristaden.

Det lille normaliseringstruede

KØBENHAVN

Christiania har provosert og fascinert i over 30 år. Utopia har besøkt den nedleggingstruede fristaden i København.

Tekst/foto: OSCAR JENSSEN

Etter 8 timer med Sjöfölebus fra Oslo og buss 2A fra sentralbanestasjonen til Christianshavn, står Rønnaug og jeg utenfor porten med inskripsjonen "Nå forlater du EU". Her møter vi Emmerik Warburg, en lydtekniker som holder til i Fristaden. Han går med på å fortelle oss litt om Christianias historie og begynner å snakke ivrig mens vi går gjennom den våknende landsbyen. Ved Carl Madsens plads har salgsbodene nettopp startet dagen. Det er fortsatt sommer i Danmark, solen skinner over murhusene som preger arkitekturen i denne delen av det lille normaliseringstruede anarkiet.

Morgenkaffe i Pusher Street

- Carl Madsen var en jurist som kjempet

på vår side på 70-tallet, forteller han. - Samarbeidet med ham førte til at vi fikk en avtale med regjeringen våren 1972 om å få bli her som et ledd i det vi kan kalle et sosialt eksperiment. Likevel fikk vi allerede i 1976 beskjed om å flytte ut. Men selvfølgelig lystret ingen. Vi ville ikke forlate området bare for å se at det skulle stå tomt og forfalle. Det kom til rettssak, og vi tapte, men dagen etter kjennelsen ble Folketinget likevel enige om at vi skulle få bli.

Vi går videre opp Pusher Street, den sagnomsuste hovedgaten og stopper ved bakeren for å kjøpe morgenkaffe.

-Christiania regnes offisielt som etablert 26. september 1971. Da hadde Christianshavnerne flere ganger satt fyr på planleggerdet som omgav dette 34 hektar store militærrområdet. Hippier, outcasts og anarkister emigrerte hit og okkuperte og innredet bygningene. Selv kom jeg i 74. Christiania hadde da organisert seg i mindre områder med lokalt selvstyre. Fellesmøtene er den høyeste myndighet for alle beboerne. Men Christianias mange institusjoner fantes ikke da.

Månefiskeren, Nemoland og resten av kafeene i Christianias lille downtown ligger i området Mælkebøtten. Her finner vi også mange av institusjonene som Emmerik refererer til. Blant disse er: Sportsklubben, Bøssehuset, skoler og foreninger for kunst, dans og musikk,

ungdomshus og politisk aktive organisasjoner som Tibetfriends.

Christianias politiske aktivisme - som opp gjennom årene har bestått av alt fra teater og cirkus til demonstrasjoner og falaffelbollekasting - definerer mye av fristadens identitet.

Bilfri fristad siden 1975

Vi går forbi "Indkøbscentralen", hvor man får kjøpt alt av dagligvarer. Et forstørret avisutklipp pryder inngangsdøren til butikken - et bilde av en politimann som banker opp julenissen. Emmerik ler og forteller at det stammer fra en gang noen christianitter hadde laget julegaver i forbindelse med deres årlige prosjekt "de julløses jul" og delte dem ut til barn og eldre på et kjøpesenter i sentrum. - De ble arrestert, men bildet som kom i alle landets aviser var verdt det.

Klokken er 10, og det råder en stille og rolig morgenstemning i Christianias bilfrie gater. Vi går bort til den lille restauranten Morgenstedet på et gatehjørne litt utenfor "sentrum". All maten her er økologisk, akkurat som på butikken "Grønnsagen" lenger opp i gata.

- Siden 1975 har vi betalt bruksrett for området, forklarer Emmerik, noe mange som kritiserer oss ikke vet. Dessuten er bygningene tilknyttet Københavns el- og vannverk. Jeg spør hvordan han ville beskrive Christianias ånd for en utenforstående, for eksempel en student

i Tromsø.

- Vi har hele tiden hatt en sterk vilje til et autonomt felleskap og til å dele alt, inklusive økonomi og eiendom. Det er dette som gjør Christiania unikt.

Hasjsalg eller selvforvaltning?

Så hvorfor vil regjeringen normalisere Christiania?

- Etter at bodene som solgte hasj og marihuana i Pusher Street ble fjernet, har regjeringen i stedet rettet oppmerksomheten mot boligformen her, forklarer han. I 1989 fikk vi tilbud om penger fra regjeringen fordi de ville forhindre skade på sine egne bygninger. Noen var redde for at det skulle skape et avhengighetsforhold, men vi ble enige om å ta imot støtten. Folk her er veldig splittet når det gjelder kommunikasjonen med politikerne. Noen vil ikke forhandle i det hele tatt, mens mange innser at det er nødvendig. På fellesmøtene kan det ta svært lang tid å komme til noen form for enighet. For øvrig førte ikke pengene til noen videre krav, men folk var så redde at vi på et fellesmøte likevel ble enige om å kutte ut støtten.

I stedet opprettet vi et eget sosialkontor og et byggkontor. Trenger noen penger til restaurering, kan de nå søke om støtte til en tredjedel av utgiftene derfra og en tredjedel fra området man bor innenfor. Resten må man ta fra egn lomme.

FOTO FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

ØNSKER MER STØTTE: Tone Myklevoll synes Tromsø kommune bør se til Stavanger

Studentfiendtlig Kommune?

Det er ingen grunn til å tro at Tromsø kommune verdsetter sine studenter slik den burde, mener byens studentstyreledere. Å få bevilget midler til husets foretak har til dags dato vært nærmest en evig kamp mot et håpløst resultat.

Tekst: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

– På fem år, siden oppstarten i 2000, har kommunen bidratt med en beskjeden sum på 175.000 kroner til drivs virksomhet. Dette er ikke nok, i følge studentstyreleder Tone Marie Myklevoll.

Lite respons

– Da Driv ble etablert som studenthus for fem år siden, var et av punktene på kommunens valgprogram å gå sammen med studentene om å bygge en storscene. Flere politikere har også meldt sin interesse i å holde en åpen og konstruktiv dialog mellom kommunen og huset. Dersom det skulle oppstå konkrete aktiviteter det trengtes midler til, skulle kommunen ha en åpen innstilling i forhold til eventuelle søknader for hvert enkelt arrangement, forteller Myklevoll til Utopia.

Opptil flere ganger har Driv sendt søknader om bevilgning av midler til ulike konkrete arrangement og foretak, men svært ofte har de kun fått en kald skulder eller ingen respons i det hele tatt fra kommunen. Som om ikke kommunens oppfølging av et verdig studentliv var laber nok fra så før hjalp det ikke å få vite at den bidro med et lån på seksten millioner kroner til den nye kulturscenen, som har blitt etablert i forbindelse med det nye kulturhuset.

Ikke privat

– Selv om det nye kulturhuset inngår i kommunens planlegging og regi, mens Driv sin drift mottar støtte gjennom semesteravgiften, samskipnaden, høgskolen og universitetet, så betyr ikke det at kommunen dermed kan fraskrive seg et hvert ansvar, mener Myklevoll. Driv er ikke et kommersielt, privatstyrt utested på linje med f.eks. Strøket og Kaos.

I et skriv til Nordlys i sommer og et åpent brev, som er sendt til kommunen reagerer driv nok en gang på den smålige behandlingen de gjennomgår fra kommunen. I skrevet blir det bl.a. foreslått at driv blir skjenket en fristasjonsavtale som unnlater dem å selv finansiere eiendomsskatt, vann, avløp og rennvasjon.

– Dette er en ordning som blir brukt i Stavanger, hvor resultatet summerer seg opp til 400.000 kroner i året. Husleien på driv er svært høy, og hvert eneste år går vi i dundrende underskudd. Hadde det ikke vært for at midlene vi får fra våre økonomiske instanser tok seg av dette underskuddet ville ikke denne byen hatt noe studenthus.

Positiv innstilling

Det hersker liten tvil om at kommunestyrene i landets studentbyer har svært ulike oppfatninger om hvor vidt ansvaret for studentmiljøene hviler på deres kapper eller ikke. Skulle det vise seg at ingenting skjer fra kommunens side, så blir studentstyrelederne nødt til å gå i tenkeboksen og finne kreative løsninger på det forestående problemet.

– Det er svært naivt av kommunen å uttale at Verkstedet, som nå blir nye konkurrerende konsertscenen til driv, ikke vil by på kritisk konkurranse for Haakon scene i budrundene på artistene, sier Myklevoll. Nå må vi jobbe ekstra hardt for å finne andre løsninger for å ytterligere bygge opp

drivs profil som et studenthus.

Myklevoll legger også til at til tross for at kommunen har sviktet, så har byen behov for en storscene som kan huse artister driv ikke har kapasitet til å ta og

at drivstyret har en positiv innstilling i forhold til husets fremtid, tross alt. Ikke minst vil hun rose den enorme innsatsen fra de frivillige, som nå teller flere medlemmer enn noen sinne.

Vinn iPod!

Kontakt oss for mer info, eller bestill abonnement, og du er med i trekningen av en iPod Shuffle!*
(Frist for å delta er 16. oktober)

SMS Send nlys studabo <navn, adresse> til 2080 og vi kontakter deg.
(Tjenesten koster kr 5,- pr. melding.)

E-POST studabo@nordlys.no

TELEFON Ring 07760

PRISER

STUDENTABONNEMENT:

12 md. 930,-
6 md. 475,-
3 md. 255,-

ORDINÆRT ABONNEMENT:

12 md. 1860,-
6 md. 950,-
3 md. 510,-

Latterlig billig!

*Konkurransen er ikke kjøpsbetinget.

FOTO ANDREAS MYRVOLD

POSITIV: Daglig leder ved kulturhuset, Nora Kiil, ser lyst på fremtiden.

Kultur. Kaos? Kapital?

Tromsø er ikke hva den engang var, og sannsynligvis ikke hva den blir. Vi lever i velferdsamfunnets velmaktsdager; kan dette virkelig holde i lengden?

Nord-Norges eneste metropol har lenge vist seg som en habil og stabil leverandør av kvalitetsarrangement innenfor kulturscenen, med en rekke arrangører som tilbyr stor variasjon. Blant de mest pålitelige leverandørene har vi steder som Driv og Kulturhuset, og i tillegg en del mindre aktører med forskjellig aktivitetsnivå. Vi har også i det siste fått ytterligere supplement til et allerede svulmende tilbud, i form av nytt kinobygg og et snart åpnet Hålogaland Teater. Som om ikke dette var dråper i et fullt beger, så har også kulturhuset nylig åpnet sin nye rockescene, Verkstedet, til manges begeistring og noens forargelse. Nå har de revet opp setene i Storsalen for å få plass til Turboneger og 1400 publikummere også.

Luksuriøst luksusproblem

Det er jo for så vidt svært så ideelt for oss som er publikum å kunne få servert en kulturmeny som er så mett på tilbud at man nesten blir kvalm av å se på den, men spørsmålet er selvfølgelig hvor langt denne strikken kan tøyes før bobla sprekker. Tromsø-publikummet vralter rundt som bortskjemte drittunger, og vi får mer eller mindre det vi peker på. Det går jo som oftest galt.

Når det gjelder den jevne student, er det utvilsomt ikke noen spøk å skulle holde tritt med det økende tilbudet. Det pleide å gå greit med et par - tre konserter i uka, men når vi i tillegg får masse svære festmonstre på besøk, som vi ikke greier å si nei til, og som forsyner seg dypt og ubesværet i lommebøkene, da tømmes

den vel til slutt. Og om den tømmes, hvem sitt problem er det, og ikke minst, hvem sin skyld? Vi har havnet i et uføre, og uten å legge merke til det har vi sakte men sikkert sunket til et hedonistisk lavmål, hva misbruk av kultur angår. I en nedadgående sirkel har dette manifestert seg i byen vår. Stadig nye bygg og tilbud popper opp, og det svis av millioner på kultur og annet unyttig; midler som sikkert hadde gjort nytte for seg innen for eksempel skole- og helsesektorene.

En ond spiral

Er det noen synkende skip i denne uoversiktlige sjøen av muligheter? Er det arrangørene eller byens studenter og borgere som blir sittende med svarteper og skjegget i valgurnen? Svaret kan fort bli alle. I den situasjonen som er i ferd med å utvikle seg, kan verken publikum eller kulturaktører med hånden på hjertet og hodet høyt hevet sverge på at dette er en sunn progresjon. Det er selve grunnlaget for vår høyt opphøyede eksistens som står i fare for å smuldre bort. Det vestlige samfunns pestbyller har begynt å verke, manifestert gjennom et topptungt underholdnings maskineri hvis tilstedeværelse kanskje ikke lenger kan forsvares når man peker på kapitalistiske mekanismer som etterspørsel og tilbud. Arbeidsmoral og kjernesunn livsstil er i ferd med å dø en sakte død i dekadansens armer, forgiftet av en kulturell vidunder eliksir, men likevel ser det ikke ut til at det blir snakk om noen nedbremsing av denne ville fråtsekarusellen. Vi er i ferd med å trosse grensene for sivilisasjonens selvrealisering, og beruset på underholdningens placebo kaster vi oss ut i galskapen og flyr som Ikaros.

ANDREAS MYRVOLD

Bredde til folket

Kulturhuset har i løpet av kort tid introduser to større scener som begge brukes til rockekonserter. Daglig leder Nora Kiil tror ikke dette vil true andre konsertarrangører.

Tekst/Foto: ANDREAS MYRVOLD

Daglig leder ved kulturhuset, Nora Kiil, mener ikke at Kulturhuset bevisst prøver å konkurrere ut andre aktører med sine nye scener. Kommunal støtte til tross, kan ikke Kulturhuset basere seg på at skattepengene skal betale alt av moroa, og da må de komme med tilbud som selger, akkurat som de andre.

– Vi er et kommunalt foretak, og da ligger det i kortene at vi skal drive selvstendig og forretningsmessig. Vi kan ikke drive veldedighet. Tilskuddet fra kommunen er på 6,7 millioner kroner, og av det går en tredjedel til renter og avdrag på lån. Vi har en omsetning på omtrent 18 millioner, så vi har ganske store krav til egeninntjening. Vi skal stå på egne bein og gå i balanse.

Har føringer

Kulturhuset har mistet tilsammen 4 millioner i tilskudd fra kommunen i løpet av de siste tre årene kan Kiil fortelle, og er derfor tvunget til å tenke litt mer kommersielt. Likevel har Kulturhuset føringer fra kommunen på hvordan midlene skal brukes. De er blant annet forpliktet til å fremvise bredde, støtte det lokale kulturlivet, såvel som å ha et nasjonalt og internasjonalt tilbud. Takhøyden skal være stor, og det skal være plass til både amatører og profesjonelle artister.

Så du tror ikke Verkstedet vil kunne bli en truende konkurrent til bestående tilbud,

slik som Driv?

– Vi skal ha et bredt tilbud, og vårt høstprogram har 100 arrangementer. Av disse er det kanskje 2 som kunne vært på Driv. Ikke glem at Kulturhuset har vært her i 21 år, og at rockekonserter har vært arrangert her lenge før Driv var påtenkt.

Kiil forteller at verkstedet brukes til mye annet enn konserter, blant annet kurs, konferanser, revy og teater, og peker på at denne bruken bærer preg av å være ganske bred, i motsetning til en del andre scener som hovedsaklig arrangerer konserter.

Historisk

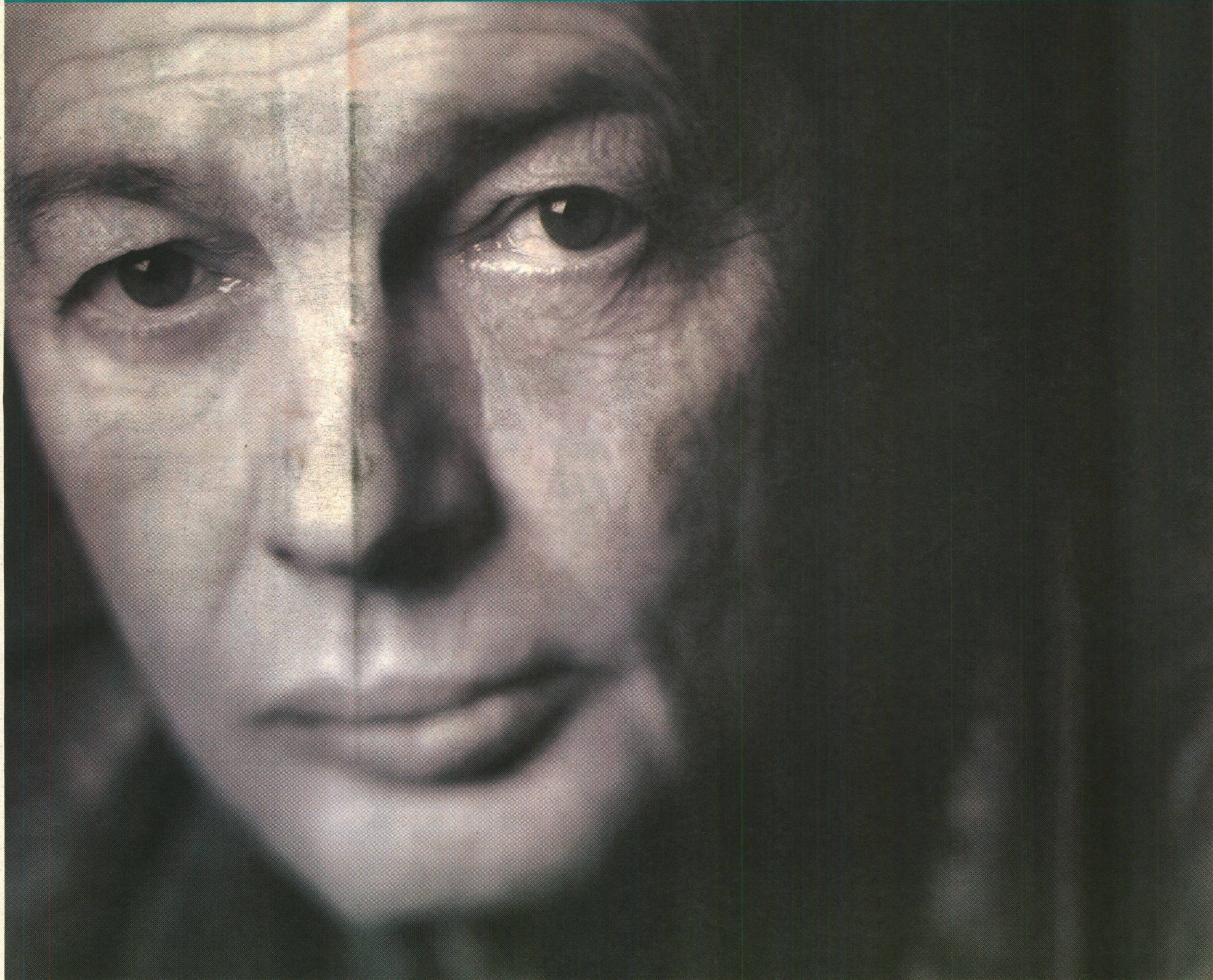
Vil ikke markedet mettes med et så stort kulturtilbud her i byen?

– Det er ikke et problem foreløpig. Folk har bedre økonomi, og det virker som om de prioriterer kulturtilbud. Kulturhuset har et fullspekket program, og vi er bevisste på ikke å konkurrere med oss selv. Hele tiden må vi følge med varsellampene, og ikke overmette publikum.

Kiil tror ikke at et stort tilbud på forskjellige arenaer vil bli noe stort problem, siden tilbudene er varierte, og mye av problemene sannsynligvis vil løse seg selv. Blant annet vil den nye storsalen kunne bli brukt av andre arrangører om de ønsker å leie seg inn, og spleiselag med Driv på store artister er for eksempel ikke usannsynlig. Å ha et stort tilbud bør med andre ord være noe positivt mener Kiil.

– Storscenen er historisk i byen. Når man kan ta 1450 publikummere kan man begynne å tenke i andre størrelser. Vi er ikke ferdig med Turboneger regnskapet ennå, men det ser ut til å gå i balanse.

Ordkalotten

Litteraturen og folkemordet

-Litteraturen har kraft i seg til å få lesaren til å leva eit anna liv gjennom personane ein les om, seier canadiske Gil Courtemanche, som har skrevet roman om folkemordet i Rwanda.

Tekst: Askild Gjerstad
Foto: Dominique Thibodeau

Litteraturfestivalen Ordkalotten har som mål å fremja litteraturen som vert skrevet nord for 60 breddegrad – det vil sei på nordkalotten. Samtidig ynskjer festivalen å presentera litteratur som handlar om det sterke og grenseoverskridande, sidan livet her i nord har ord på seg til å vera tøft og sterkt. Slik sett er Gil Courtemanche den perfekte festivalgjest på Ordkalotten. Han har nemleg skrevet romanen "En søndag ved bassenget i Kigali", om folkemordet i Rwanda i 1994, kor 800 000 vart drepne i løpet av tre blodige månader. Courtemanche meiner at litteraturen har ei spesiell evne til å skapa eit følesemessig forhold mellom

lesaren og personane i romanen.

Historiane bak overskriftene

- Etter å ha mista mange av venene mine i folkemordet, ynskta eg å fortelja historien om nokon av dei menneska som vart drepne. Den beste måten å gjera det på var å fortelja historien om venene mine, og ved å prøva og skapa eit følesemessig forhold mellom lesaren og menneska i romanen. Håpet mitt er at dette skal få lesaren til å forstå tragedien som ligg i kvar einaste død i folkemordet. Noko av problemet i media idag er at me får eit upersonleg og talfesta forhold til alle krigar og tragediar. Korleis kan me få eit følesemessig forhold til Rwanda eller New Orleans når berre kjenner TV-bilda og antall drepne? Eg ynskta å gje folkemordet i Rwanda eit menneskeleg ansikt, det er litteraturen si oppgåve å fortelja nokre av enkelthistoriane bak dei store overskriftene.

Bakgrunnen for at Courtemanche har skrevet roman om folkemordet i Rwanda, er at han periodevis arbeidde i landet som journalist dei siste fem åra

før folkemordet i 1994. Courtemanche fortel at han ikkje var i Rwanda i dei tre månadane folkemordet pågjekk, men at han kom til landet rett etter folkemordet.

- Eg reiste til Rwanda for å finna ut om venene mine hadde overlevd. Eg fann ut at nesten alle var drepne i folkemordet. Eg skreiv den fyrste sida av romanen den kvelden eg kom tilbake til Rwanda og fant ut at alle venene mine var døde, resten av boka tok det meg fleire år å få skrevet.

Dei små gledene

Sjølv om folkemordet utgjer ramma rundt "En Søndag ved bassenget i Kigali", er det likevel påfallande at alle personane i romanen har ei sterk livskraft. Romanen vert nærast ein liten hyllest til dei små gledene i livet.

- Eg ynskjer å visa kor sterk evne mennesket har til å gleda seg, sjølv i møtet med døden. Personane i boka lever i ei verd som er fylt av hat, truslar og død. Dei er så fattige og forfølgte at kvar minste glede

blir ei stor oppmuntring. Samtidig viser dette også at Afrika er eit mykje gladare kontinent enn det europeiske og det nordamerikanske. Det vestlege samfunnet har gløymt kunsten å gleda seg, mi erfaring er at dei fattigaste og mest forfølgte folkegruppene i Afrika er lukkelegare enn oss i vesten.

Krafta i litteraturen

Til våren kjem filmen som byggjer på boka han har skrevet. Courtemanche har erfaring som både filmregissør, journalist og forfatter, men denne gongen har han overlatt til andre å stå for regien av filmen. Med ein så brei bakgrunn, er det nærliggjande å spørja kva som er skjønnlitteraturen sin styrke framfor dei andre media han har jobba med?

-Litteraturen har ei spesiell kraft i seg til å få mennesket til å leva eit anna liv enn sitt eige gjennom personane ein les om. Dei ulike mediuma passar best til kvar sine budskap, men til sist handlar det uansett om å vera eit vitne som fortel, seier Gil Courtemanche til Utopia.

Ordkalotten

FOTO MARTHE NUSTAD

POENGSANKER:Vigdishjortlalivogsjeliåsamleinnpoengfrajuryene.

Følelser og dikt på Circa

En scene, et lite utested, inntak av alkohol, slibirge ord og intime situasjoner. Hoing og klapping om hverandre. Hva er dette? Tromsøs nye strippeklubb?

Tekst: Helene Skjeggestad

Stikker en nesen innenfor ser det mer ut som en opplesning. En diktopplesning! Med unge og eldre mennesker, en halvgal sexfiksert programleder med en fortvilt sønn, sju vidt forskjellige deltagere og lovnader om en stor premie! Dette ser spennende ut, jeg tror jeg må ta en ekstra titt.

Målet er Chigaco

Arrangementet har fått navnet poesislam, og sveiper nå over store deler av verden og Norges land i form av delfinaler, for å til slutt kåre den o'store poesislamvinneren i Chigaco. For Tromsøs del gikk landsdelsfinalen av stabelen i forbindelse med Ordkalotten, fredag 9. september på utestedet Circa.

Rammen for dette eksperimentelle arrangementet kunne ikke ha vært mer perfekt. Eneste minus var at det muligens var litt lite lokale, og at noen av publikummerne derfor måtte trekke langt bak i lokalet og falt litt ut av sammenhengen. Likevel bidro stedets størrelse til den ønskede intimiteten og kontakten mellom deltagere og publikum. Når det kommer til poesislam er det nemlig publikum som

bestemmer. Det hele åpner med at programlederen går rundt i lokalet og oppretter 5 juryer bestående av flere publikummere. Disse får som oppgave å dele ut poeng fra 1-10 etter hver opplesning. Deltagerne leser opp dikt i maks tre minutt hver omgang, og det er til sammen tre omganger. Den høyeste og minste summen for hver poengutdeling blir strøket og i den tredje, avgjørende omgangen blir poengsummene doblet.

Mangfold

Selve konkurransen og reglene var allikevel ikke så viktig, det var fremføringen som sto i sentrum. Det står i beskrivelsen at "poesislam er en blanding av stand-up, diktopplesning og hip-hop battle". Rart som det høres ut var det nettopp dette denne konkurransen dreide seg om. Her var alt fra stemningsfull diktopplesning, teatersport, følelsmessig rap og en aldri så liten joik. De 7 deltagerne overrasket og imponerte, og publikum visste aldri hva som ble det neste. Overraskende var også den enormt store bredden på deltagerne. Både når det kom til alder, fremføring og dikt.

And the winner is...

I tråd med det kommende stortingsvalget og dagens situasjon, ble det lagt mye vekt på å stemme taktisk og hvor viktig dette valget var. Noen av juryene fant seg snart en favoritt, og etter siste runde var det klart at seieren sto mellom Morten Wintervold og Ellisiv Lindkvist som begge hadde

fått en plass hos publikum med sine kjappe og treffsikre dikt. Dette var en kveld for mye nytt, og avslutningen ble intet unntak. For første gang i poesislam historien havnet to deltagere på lik poengsum, og det var duket for en ekstrarunde. Stemningen sto i taket, og jevnt var det, men det var til slutt Morten som stakk av med seieren. Til publikums glede ble det snart klart at det fantes muligheter for å sende to til Oslo og NM-finalen. En perfekt slutt på en perfekt kveld.

Litt nervøs

Ellisiv ledet lenge konkurransen, men ble tatt igjen av Morten Wintervold på oppløpslinja. Likevel ble de begge sendt til NM-finalen i Oslo. Dette var det hun hadde å si om arrangementet:

- Jeg var litt nervøs, men det var utrolig god stemning. Jeg følte at jeg hadde god kontakt med publikum og det er helt klart at diktet trenger nye arenaer å utfolde seg på. Det er allikevel viktig å huske på at ikke alle former for lyrikk egner seg til slik opplesning, og at det gjerne kan bli litt tabloid. Men gøy var det.

Publikum hadde dette å si om arrangementet:

Jens Harald Eilertsen
- Jeg synes at det er bra at vi får fram nye former å presentere litteratur og lyrikk på som her. Jeg synes også at det var to verdige vinnere.

Marte Heggelund
- Jeg er veldig imponert over hvor mye forskjellig som ble presentert her i dag. Det hele var bra gjennomført og det var kjempestemning.

Jørn Weisnes
- Jeg er veldig positivt overraska! Dette var ikke noe jeg hadde planlagt, men når jeg først var her var det umulig å gå. Jeg må også si at jeg synes den beste vant!

Kofta: Marit R. Elvevoll og Margareth Guttormsen på stand med hver sin Tromsø/Ullsfjord kofte.

FOTO THERESE LINDSETH

Same same, new wrapping

Tromsø Sameforening tok i høst initiativ til en informasjonsdag, for å vise byen noe av det som utgjør det samiske mangfoldet. Det resulterte i Samisk dag som gikk av stabelen 2. september. En same og en nordmann dro for å oppleve dagen.

TEKST: THERESE LINDSETH

Vi troppet opp på Rådhuset og fant mange mennesker. De skulle riktignok forhåndstemme, men rett bak oss kom busslaster med skoleelever. Vi tok en rask orientering av programmet og satte kursen mot Verdensteateret og filmvisning. Bare for å oppdage at nok en busslast med unge barn kom oss i forkjøpet. Litt skuffet tuslet vi tilbake for å se på utstillingene.

Sammen med Sametinget

I 2001 inngikk Troms Fylkeskommune som den første i landet en samarbeidsavtale med Sametinget.

– Det betyr blant annet et større fokus på samiskopplæring i skoleverket og grunnleggende kunnskaper om samisk kultur, forteller Silje Muotka. Fylkeskommunen jobber også med å fullt ut bli en tospråklig instans. Det jobbes også i forhold til bibliotekene, innad i næringslivet, på det politiske plan og med orientering om den samiske kulturen.

– Ting tar litt tid, men alter i kontinuerlig utvikling, avslutter en munter Muotka. Vi vandrer videre og finner nok en stand som er til for å informere. Hva gjør så Universitetet her på Samedagen?

– Vi er her i dag fordi det er viktig å vise at universitetet i Tromsø, som er et urfolksuniversitet, også er en del av det samiske mangfoldet i byen. Universitetet kan tilby et bredt spekter av undervisning om vårt eget, og andre

urfolk, forteller Terje Georg Lilleeng. Selv om det var litt glissent med folk just nu, er Lilleeng fornøyd med oppmøtet. – Det er jo plass til flere voksne her, men vi er glade for alle som har funnet veien hit og det hadde vært flott om dette ble en etablert hendelse.

Uten mat og drikke...

Mat! Sammen og målretta går Samen og Nordmannen i retning kantina, og lukta av rykende fersk bidos siver ut av lokalet. Over hver sin porsjon blir tankene dype og refleksjonene lange.

– Akkurat som at det å være nordmann er mye mer enn bunad, torsk og kjøttkake, er jo det å være same mye mer enn rein, laks og kofte, sier Samen og faller i dype tanka over varm mat. Nordmannen er hjertens enig og svelger unna.

Kommunikasjon

Gode og mette finner de sin vei til Samisk språksenter i Ullsfjord, ikke bokstavelig talt, men til Eli Anne Karina Guttorm som sitter på stand.

– Senteret er ett år gammelt, men vi merker godt at folk kjenner til oss.

Senteret skal fremme samisk språk og kultur i de nærliggende kommunene.

– Vi lager og holder blant annet undervisning for skoler. Men vi har også undervisning for enkeltpersoner, fortsetter Guttorm. Senteret holder for øyeblikket på med å kartlegge grunnlag for et nytt språkkurs.

– Kursene finnes i fire vanskelighetsgrader og vi holder forkurs for de som sikter seg inn på universitetet. Videre kan det fortelles at Språksenteret i Ullsfjorden også reiser ut og holder kurs, for eksempel i Tromsø.

Korr du é fra?

Tromsø og Ullsfjordskofta slik den er i dag er ca. to år gammel. Sist den var i bruk var på 1800-tallet, men nå er den med stolthet hentet fram.

– Det betyr veldig mye å kunne bære

denne, sier Marit Ravna Elvevoll, som selv har vært med på å utvikle den slik den er i dag. Tromsø ligger i et sjøsamisk område. Her og i indre strøk langs kysten har kulturen på mange vis ligget i dvale.

– Selv er jeg veldig stolt og interessert i å grave fram mer om slekta og kulturen min, forteller Margareth Guttormsen,

som går i lære hos Elvevoll. Begge damene er veldig stolte av å kunne bære sine egne og hjemmesydde kofter, og ikke uten grunn skal vi tro Guttormsen.

– Språk og klesdrakt er noe som er veldig framtrepende, det sier med en gang noe om hvem du er og hvor du kommer fra.

Kulturscenen & driv

Studenthuset

Driv

Dette skjer på huset...

Mandag 12. september
STUDENTENES ÅPNE VALGVAKE
Haakon Scene, kl 1800 - 0200, fri entré

Onsdag 14. september
Konsert: MOLOTOV COCKTAIL (New York)
+ The Box of Mothers (Tromsø)
Haakon Scene, kl 2230, kr 80,-/1100,-

Torsdag 15. september
TORS DAGSVIN PÅ DRIV
Driv Café, kl 1800 - 0130
Konsert: CLOROFORM
Haakon Scene, kl 2230, kr 100,-/1120,-

Fredag 16. september
FredagsQuiz m/Helge & Stlg
Haakon Scene, kl 2000, påmelding kr 30,-
Club JAMAICA presenterer DJ BOB BENONI
Haakon Scene, ca kl 2300, fri entré

Lørdag 17. september
LØRDAGSUNIVERSITETET
4. etasje, kl 1300, fri entré
DJ NOR
Haakon Scene, kl 2300, CC: 30,-

Søndag 18. september
FILMKLUBBEN: "GRIMM"
4. etasje, kl 2000

Onsdag 21. september
Club JAMAICA presenterer:
Konsert m/PAPRIKA KORPS (Polen)
Haakon Scene, kl 2230, kr 80,-/1100,-

Torsdag 22. september
TORS DAGSVIN PÅ DRIV
Driv Café, kl 1800 - 0130

Fredag 23. september
Club JAMAICA presenterer:
SKA PATROL m/venner
Haakon Scene, kl 2300, kr 100,-/1120,-

Lørdag 24. september
LØRDAGSUNIVERSITETET
4. etasje, kl 1300, fri entré
DJ BERNTH
Haakon Scene, kl 2300, CC: 30,-

Søndag 25. september
FILMKLUBBEN: "MATTEUSEVANGELIET"
4. etasje, kl 2000

Torsdag 29. september
TORS DAGSVIN PÅ DRIV
Driv Café, kl 1800 - 0130
Konsert: MAGNET
Haakon Scene, kl 2230, kr 150,-/1180,-

Fredag 30. september
Club JAMAICA (DJ kommer...)
Haakon Scene, kl 2300, fri entré

Lørdag 1. oktober
LØRDAGSUNIVERSITETET
4. etasje, kl 1300, fri entré
DJ: Kommer...
Haakon Scene, kl 2300, CC: 30,-

Søndag 2. oktober
FILMKLUBBEN: "Å VÆRE OG HA"
4. etasje, kl 1730
FILMKLUBBEN: "LIFE OF BRIAN"
4. etasje, kl 2000

Onsdag 5. oktober
Konsert: JAN EGGUM
Haakon Scene, kl 2230, kr 170,-/200,-

Torsdag 6. oktober
Konsert: PUBLINERS
Haakon Scene, kl 2230, kr 120,-/150,-

Fredag 7. oktober
Club JAMAICA presenterer DJ RONNY DREAD
Haakon Scene, kl 2300, fri entré

Billetter selges i Driv Café. Følg med på www.driv.no for programoppdateringer.
15 % studentrabatt på all mat fra vår rikholdige meny - ta med studentbeviset.

FOTO ESPEN SANDBERG

VARIERT PROGRAM: Joep Aarts byr på både action og store livsspørsmål i filmklubben i haust.

Gresk estetikk i filmklubben

Filmklubben statsar høgt med Film noir og nederlandsk surrealisme i eit velkomponert haustprogram.

Tekst: TALE SEVERINA HALSØR
Foto: ESPEN SANDBERG

-Det er jo klart vi må vise nederlandsk film når vi har ein nederlandsk programsjef, smiler Joep Aarst, hjernen bak Tromsø filmklubb sitt haustprogram.

Likevel er det ikkje berre difor dei valde å setje opp filmar av den nederlandske regissøren, Alex van Warmerdam. Etter det Joep kan fortelje er Warmerdam ein allsidig kunstnar og ein særigein regissør som lagar filmar som er både

eventyraktige og surrealistiske. Denne veka viser Tromsø filmklubb to svarte komediar av Warmerdam, den fyrste; «Kjolen», handlar om ein magisk kjole som gjer menn galne etter den som har han på. Den andre; «Grimm», er basert på brødrene Grimm sine eventyr, men her er handlinga drive inn i det heilt burleske.

Femme fatale i filmklubben

Filmene til Warmerdam er berre eit av fire tema som haustprogrammet krinsar kring. Filmklubben inviterar og til å bli kjend med ein annan stor regissør, den greske Theo Angelopoulos. Filmene hans er meir av den episke typen, han tek utgangspunkt i moderne gresk historie og lagar utruleg vakre filmar, kan programsjefen fortelje. Vidare skal dei store spørsmåla i livet opp i filmklubben. I ein serie som skal gå

over tre semester skal ein få tenkje over emna tru, håp og kjærleik, og fyrst ute er tru. Der skal dei blant anna setje opp den ein gong ulovlege filmen; «Life of Brian». Det siste temaet dette semesteret er Film noir, og her kjem tre hardkokte svart-kvitt filmar, fulle av Femme Fatale og kjende filmsitat.

Kuriosa på film

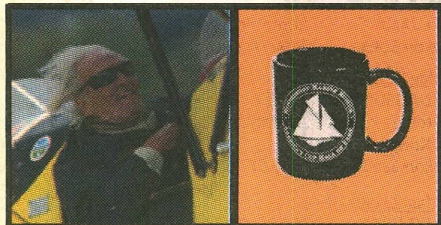
Av filmar programsjefen sjølv vil trekje fram er den siste filmen til Fucking Åmål-regissøren, Lukas Moodyson; «Et hål i mitt hjarta».

- Filmen handlar om innspelinga av ein amatørpornofilm og her har Moodyson gått inn for å bryte med sitt politisk korrekte image, meiner Joep.

Filmen vart mykje snakka om og var svært kontroversiell når han kom i

fjor. Vidare vil han tilrå Jack Stevenson kveldane i oktober, der filmsamlaren frå Danmark kjem oppover for å syne kor mykje rart som er laga på filmrull. Han vil ha framsyningar av til dømes rarietetar frå det religiøse Amerika og opplysningsfilmar om narkotika frå 60-talet. Dette vert nokre utruleg spennande og underholdande kveldar, skryt Joep.

-Vi har stor spennvidde i programmet, frå 40-tals Amerika til moderne europeisk og asiatisk film, så det skulle vere noko for ein kvar smak her, hevdar han, og oppmodar folk til å møte opp på Verdensteateret kvar torsdag klokka sju og på driv kvar søndag klokka åtte for å sjå film som er litt utanom det vanlege.

Giganten (2005)
Regi: Arne B. Rostad / Hallvard Bræin

En kjempe

film Det går ein kjempe i gjennom landet, og han var ydmyk og han var grei, hain sang for aille men heilst for ongan. For dem vessest bæst at hain alf var tell....å itte veit je men jammen trur je, vi vart ett varmere folkeslag. Slik lød Erik Byes avskjeds sang

til Alf Prøysen. Om det var disse ordene regissørene Arne B. Rostad og Hallvard Bræin hadde i bakhodet da de gav dokumentar filmen om Erik Bye titelen "Giganten" er uvisst. Men at vi har med en kjempe å gjøre er i alle fall helt sikkert. Det er ikke ofte at eldre mennesker får den heder og ære de fortjener. Våre tv-ruter og film lerreter fylles som regel opp med mer eller mindre reflekterte 20 åringer med erfaring fra idol eller en kinkig Big Brother seanse. Om de eldre får 15 minutter er det gjerne innenfor 2 kategorier 1) Vi har bygd landet... 2)Arnold (80) ligger på gangen på Agder sykehus. Dakkar.. Som samfunnsaktører hører man sjelden fra de eldre. Giganten er annerledes. Vi får bli med

Ramsalte Erik Bye (79) på på vandring gjennom hans 3 siste leveår. Han leser dikt for oss, han synger for oss, og vi får bli med på Smøla hvor han holder en av sine siste konserter. Her kan vi se hvor mye han betyr og har betydd for mennesker. Vi ser hvordan publikum i alle aldre kjempet mot tårene, samtidig som latteren aldri var langt unna. I store deler av filmen befinner vi oss hjemme i Byes hus i Asker hvor han synger, leser dikt og ikke mist blir sint (rettelse: Erik Bye blir ikke bare sint, han blir eitrende forbannet når han snakker om politikere, fattigdom og andre dags aktuelle saker). En av de tingene som gjør at Giganten er en vakker film er det faktum at den er akkurat passe sentimental. Ett stort menneske i all forstand har gått bort,

men vi blir forskånet for de verste klisjeene som gjerne oppstår i "hyllest" filmer. Her er ingen stillbilder hvor Bye speider ut over havet og lengter tilbake til gode gamle dager mens seilene spennes i vind fra sydvest. I stedet for har duoen, Rostad og Bræin laget en vakker film hvor det visuelle er med å underbygge at vi har med en ærlig, alltid engasjert, humoristisk og ikke minst døende mann å gjøre. Noe som ikke er forsøkt legge skjul på. Denne filmen er litt som å være på besøk hos besteforeldre, der man sitter blandt fyrstekaker, kaffe og kamfer. Samtidig som NRK alltid klassisk summer i bakgrunnen. Langsamt, trivelig og veldig fint.

KRISTIN TORGERSEN

HELLDORADO: Tøffe gutter med forkjærlighet for gamle dager.

Retrospekte Hellbillys

Det blir skyhøy stemning på Blårock 22. September skal vi tro prognosene. Helldorado kommer med ny plate i kofferten og har en tendens til å ikke skuffe.

Tekst ANDREAS MYRVOLD

Helldorado er i disse dager ute med plata *The ballad of Nora Lee*, og kommer i den anledning tilbake til den fantastiske byen vår her oppe på nordpolen. Arenaen er Blårock, og skal man tro bassist Hans Wassvik gleder bandet seg til å møte det musikkhungrige publikummet igjen. – Det er et veldig bra publikum, og jeg tror folk i Tromsø er mye mer musikalsk bevisste enn i andre byer. De går på konsert for å få en opplevelse.

Gammelt utstyr

Bandet har motatt masse fine kritikker for plata, og Wassvik er selvsagt glad for de positive tilbakemeldingene. – Det er veldig flott, for vi har vært nervøse for kritikkene i forhold til folk som ikke har hørt om oss. Vi liker den type musikk vi spiller, og det er positivt at ikke media legger oss bort etter sisteplata.

Har dere tatt en annen retning med den nye plata?

– Det er jo en utvikling tekstmessig. Dag har holdt på lenge med å studere gammelengelsk og folkemusikk, noe

som kommer frem i tekstene. Han henter temaer fra gammel litteratur og musikk i England. Musikalsk er den største forskjellen er at de kjappe låtene ikke er basert på punk. På plata har vi bare brukt gammelt utstyr, for eksempel 4 watts norske forsterkere. Det har ikke vært behov for å bruke ekstra maskineri i produksjonen for å få det lydbildet vi ønsket.

Har dere satset på å lage en helhet? Coveret ser jo veldig konseptuelt ut?

– Det er en slags helhet, og sjangermessig prøver vi å holde oss innenfor det området vi har vært i tidligere, nemlig mye 60-talls musikk. Coveret skal hjelpe på pulp imaget, og ser ut som en 50 talls pocket bok. Det er et forhold mellom cover og musikk, og også et par murderballads på plata. Man kan si vi høres ut som et 60-talls band med god lyd.

Gode live

Helldorado har spilt opptil flere ganger i Tromsø før, og blant annet Utropias anmeldere har tidligere rost bandet opp i skyene for deres tilsynelatende fantastiske liveopptredender. Med nok en vellykket plate i bagasjen kan mn jo lure på om de greier å gjennomføre dette kunststykket enda en gang. *Nå er det slik at mange av låtene er arrangert for strykere og diverse instrumenter. Hvordan takler bandet denne utfordringen live?*

– Vi prøver å ligge opp mot plata live, men har jo en del andre arrangementer

på plata enn det som er mulig å få til live. Uansett er ikke noe å strebe etter å ligge opp til plata live.

Men dere spiller coverlåter også?

– Av og til dukker det opp en coverlåt i ekstrasommene eller i settet, men det blir litt spontant alt etter publikumsresponsen. Settet forandrer seg hver dag, og er litt uforutsigbart, men essensen blir de nye låtene og noen fra den forrige plata.

Populære i Europa

Etter norgesturneen kommer Helldorado til å ta seg en liten pause før det braker løs igjen. Wassvik forteller at bandet har opparbeidet seg en fanbase i Europa, og har solgt betydelig mer plater i utlandet enn hjemme i Norge.

– Vi har norgesturne frem til 7. oktober, så drar vi til Tyskland, Østerrike og Sveits. Der spiller vi blant annet på Rock Collapse 18. oktober, der det blir lagd et program om hvert enkelt band som er på festivalen. Det kommer til å bli sendt på tyske tv-kanaler, og er en ganske unik sjanse for oss. I desember skal vi til Nederland, Belgia og muligens Frankrike. Interessen er større i utlandet enn hjemme, det er jo ikke alltid kritikkene som avgjør hvor mye man selger. Vi aldri hatt ambisjoner om å tjene mye på platesalg, så vi har ikke blitt skuffa. *Men først og fremst kommer dere til Tromsø?*

– Det skal bli godt å komme hjem igjen.

Kulturredaktør
Andreas Myrvold

MENS VI VENTER PÅ VERDENS UNDERGANG

Mytteri på barrikadene

Det er ikke alltid så lett å være født med ski på beina og puter under armene. Man må nemlig forholde seg til det å være en borgerlig snørrunge. Problemet er nemlig at man har tapt uansett om målsetningen er å være en rebell, og derfor blir løsningen ofte å syte om høye bensinpriser. Når til og med dette synes fåfengt, blir alternativet å snu seg mot høyere makter. Jeg har nemlig oppdaget at når man har et forhold til det mange kaller religion, får jo livet masse dybde og nye perspektiver. Privilegerte er de som er født med for eksempel kristne foreldre, for da har man jo et strålende utgangspunkt for opprør. Det er jo ellers svært lite å opprøre mot når man bor i Norge, så da søker vi mot nye arenaer for å gi utrykk for den mangelen på innestengt frustrasjon vi ikke bærer med oss.

Det er nemlig tradisjonene som jo tradisjonelt har vært rebellenes viktigste utfordring. Tenk så fantastisk enkelt det i utgangspunktet er for ungdommen å både finne og tøyse disse grensene som de såkalt etablerte har satt for oss. Hvis man i tillegg har havnet i en religiøs kontekst er jo betingelsene mer eller mindre ideelle for de som ønsker å markere seg i ung alder. Med et slikt flott paradigme tredd ned over hodet, er det jo utrolig hvilke perspektiver man kan få på ulike saker. Mellom barken og veden kan man nemlig både provosere konservative pinsevenner og anarkistiske punkere.

Det er jo nok i massevis å diskutere herlige saker som abort og homofili med den jevne sosialist, eller ta seg et glass om målgruppen for provokasjon er innbarka indremisjonærer. For et herlig liv det er å være kontemporær konservativ kristen. Jeg tør påstå at hvis det noen gang var snakk om en gyllen middelvei, så er det denne. La det likevel være klart at disse kampsakene ikke er noe man går inn for å fronte. Som frafallen gidder man ikke det.

Film

Charlie og sjokolade-fabrikken

Premiere: Fredag 16. september
Fokus Kino
Film basert på Roald Dahls bok med samme navn. Med Johnny Depp i rollen som den eksentriske sjokoladefabrikk-eieren, Willy Wonka er det duket for en fantastisk filmopplevelse. Vi kjenner historien, men kort fortalt: Lutfattige Charlie vinner den siste av fem billetter inn i den mystiske sjokoladefabrikken. Der inne skjer det mange ting. Hva? Gå og se filmen!

En midtvinternatts drøm

Premiere: Fredag 16. september
Lazhar vender tilbake til huset sitt etter et fengselsopphold. Han har deltatt i krigen og sårene hans er ferske og mange. I huset sitt finner han en mor og hennes autistiske datter. Framtiden er mørk og dystert, men filmen er varm og nær.

Grimm

18. september
Driv, kl. 20:00
Surrealistisk spillefilm basert på brødrene Grimms eventyr om Hans og Grete. Et søskenpar blir forlatt i skogen, tatt til fange og rømmer til Spania for å finne en onkel. Der tar filmen en absurd vending. Filmen for deg med bisarr humor og øye for gode eventyr og bilder.

Kjolen

15. september
Verdensteateret, kl. 19:00
Vi følger hovedrolleinnhaveren, kjolen, fra ide til produkt, solgt, stjålet og omsydd. Felles for alle kvinnene som bærer kjolen er at menn begjærer dem.

Elsk meg i morgen

Premiere 23. september
Dette er den tredje filmen om Elling. Det har gått tre år siden guttene flytta til byen og Elling føler seg litt utafør. Kjell Bjarne har flyttet en etg. opp til Reidun og datteren Mojo. Men selv om Elling er en selvskreven del av familien, føler han at noe mangler, kjærligheten.

Diverse

Tromsø - Galatassaray

Torsdag 15. september
Alfheim Stadion, kl. 20:30
UEFA-Cup, 1. runde, kamp 1. Ta med kuleramme på Alfheim. Dette ser stygt ut. Men, tross alt, HEIA TIL!

Vinkveld

Torsdag 15. september
Driv, Café, kl. 18:00
Hver torsdag mellom kl. 18:00 - 01:30 kjøres det vinkveld i cafeen. Fin vin til hyggelige priser, glass eller flaske.

Fredags-quiz

Fredag 16. september
Driv, Haakon Scene, kl. 20:00
Og så kom den månedlige igjen, kvinner og menn samler seg i glede over denne begivenheten. Drivs quiz-duo, Helge og Stig er tilbake. På tide å skjerpe de små grå, hent fram alle de totalt unyttige kunnskapene du har lagret over lang tid, på tide å samle sammen dine likesinnede og møt på Driv!

Tromsø - Fredrikstad

Søndag 18. september
Alfheim Stadion, kl. 18:00
TIL har beveget seg ut på stupet, og nervøse sjeler bør holde seg borte fra Alfheim denne søndagskvelden. For de som tør frister TIL med studentpris på sitteplasser på nytribunen på Alfheim for tiden: 115 kroner for nitti minutters drama i to akter. Be there!

Soppkontroll

Søndag 18. september
Tromsø Museum
Soppsesongen er i gang, funnet noe du ikke helt vet hva er? Kom og få den kontrollert av erfarne folk før du putter den i gryta.

Forskningsdagene

Fredag 23. september 2005 - lørdag 24. september 2005
Strandtorget i Tromsø sentrum
FORSKNINGSTORGET 2005 - UMULIGE MULIGHETER
Lurer du på noe? Framtiden? Hva er telemedisin? Kan man bruke teknologi for å prestere bedre i idrett? Svarene finner du på Strandtorget, ta med deg undringen din og finn ut hvorfor forskning er spennende.

Lørdagsuniversitet

Lørdag 17. september
Driv, 4. etg, kl. 13:00
Nytt semester og nye muligheter for å få med seg foredrag også på lørdager. Denne lørdagen er det Egil Egenberg, fra institutt for kultur og litteratur som holder foredrag på tema Kjærlighet i russisk poesi og prosa. Vel møtt!

Konsert

Molotov Cocktail

Onsdag 14. september
Driv, kl. 22:00
Molotov Cocktail er ute på Europa-turné og serverer eksplosiv hardcore punk fra New York, på Haakon Scene. Oppvarmingsband er The Box of Mothers fra Tromsø.

Cloroform

Torsdag 15. september
Driv, kl. 22:30
Cloroform leverer en salig blanding av rock/pop/jazz/punk.

Kari Bremnes

Torsdag 15. september
Kulturhuset, Storsalen, kl. 19:30
En av Nord-Norges store stemmer inntar Storsalen i kveld. Kari Bremnes kom med ny cd nå i høst.

Love Revolt

15. september
Kaos, kl. 22:00
Trønderbandet er ute med plate. Melankolsk pop med energien til et punkband. Musikken deres settes i sammenheng med navn som Morrissey, The Smiths, Pulp og Weeping Willows. Dette brygger opp til å bli en genial kveld.

Paperboys

Fredag 16. september
Kulturhuset, Verkstedet
Norsk rapduo slår til med to konserter på en og samme kveld. Startid henholdsvis kl. 20:00 og kl. 23:00.

Operapub

Fredag 16. september
Kulturhuset, Lillescenen, kl. 21:00
Mezzosopranen Trine Øien serverer sammen med Musikk i Troms bl.a et lengre utdrag fra Verdis Trubaduren.

Taliban Airways

Mandag 19. september
Kaos, kl. 22:00
Come on board with Taliban Airways.

Paprika Korps

Onsdag 21. september
Driv, kl. 22:30
Det polske bandet Paprika Korps spiller opp til fest i kveld på studenthuset Driv. Her får du tung reggae med mye gitar, og ryktet skal ha det til at de er et meget bra liveband.

Ska Patrol

Fredag 23. september
Driv, kl. 23:00
Jamaica Ska & Reggae Club presenterer Ska Patrol for Tromsø-publikken.

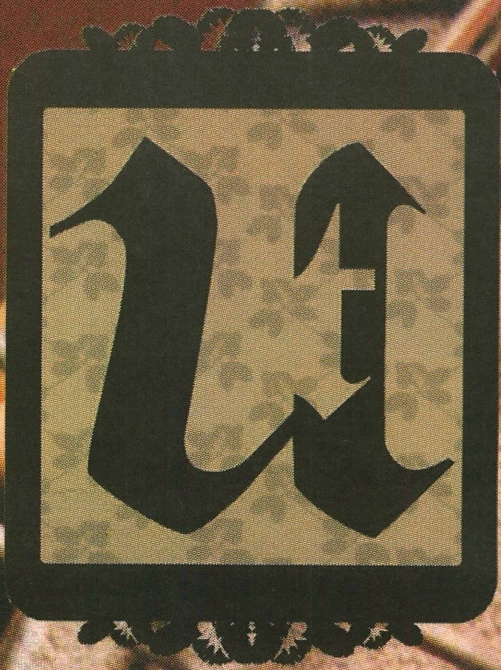
Dansegalla

Lørdag 24. september
Polarhallen, kl. 18:00
Høstens store dansegalla er tilbake i Tromsø. Finn fram dansefoten og la det svinge med band som Ole Ivars og Ingemars.

Jackie Leven

Onsdag 28. september
Blå Rock kl. 20:00
Med rykende ferskt album i bagasjen kommer den skotske singer/songwriteren til Tromsø. Har tidligere servert publikum uforglemmelige opplevelser og vi venter ikke noe mindre denne gangen.

Nord-Norgebanen

Utopia i Christiania - side 10- 11
Kulturkaos - side 8- 9